

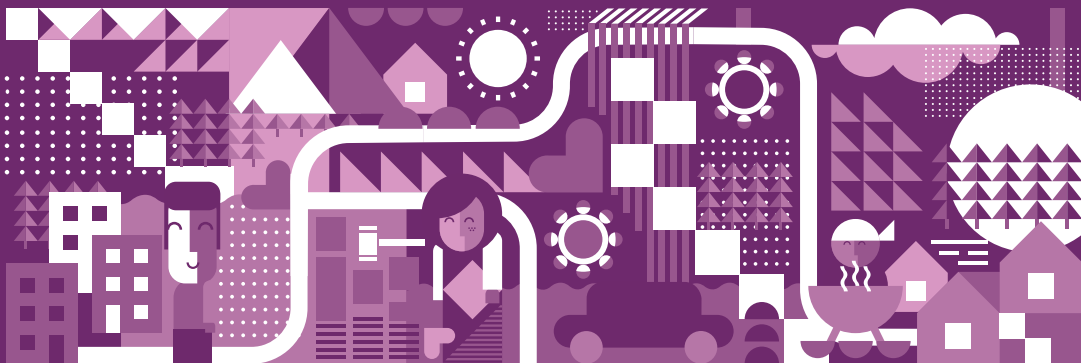
Kunnalliset jätehuoltomääräykset

Hyv. 30.5.2024 § 10 | Muutokset 27.3.2025 § 5

Voimaantulo 1.5.2025



SAVO-PIELISEN
JÄTELAUTAKUNTA



SISÄLTÖ

1. YLEINEN OSA	6
1.1 Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä	7
1.2 Etusijajärjestys	8
1.3 Kunnallinen jätehuoltojärjestelmä	9
1.3.1 Jätehuollon viranomaistehtävät, käytännön toteuttaminen ja valvontatehtävät	9
1.3.2 Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet	10
1.3.3 Jätteiden luovuttaminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään	10
1.3.4 Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet	11
1.4 Jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely	12
1.4.1 Jätteiden keräys kiinteistöllä	12
1.4.2 Jätteiden kuljetus	12
1.4.3 Jätteiden käsittely	13
1.5 Tuottajavastuu	13
1.6 Muun kuin kunnan vastuulle kuuluvan jätteen jätehuolto	14
1.7 Roskaantumisen ehkäisy	15
1.8 Lisätietoa	16
2. KUNNALLISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET	17
Luku 1. Soveltamisala ja yleiset velvoitteet	18
1 § Soveltamisala	18
2 § Määritelmät	19
3 § Jätehuollon tavoitteet	23
Luku 2. Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	24
4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	24
5 § Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella	24
6 § Liittyminen kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen	24
7 § Kiinteistökohtainen jäteastia	25
8 § Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa)	25
9 § Aluekeräyspiste	26
10 § Korttelikeräys	27
11 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen	27
12 § Jätteiden vastaanottopaikat	28

Luku 3.	Jätteiden kerääminen kiinteistöllä	29
13 §	Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	29
14 §	Sekajäte	30
15 §	Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	30
16 §	Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöllä syntyvien kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet	32
Luku 4.	Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	34
17 §	Kompostointi	34
18 §	Jätteen polttaminen	35
19 §	Jätteen hautaaminen tai upottaminen	36
20 §	Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa	36
Luku 5.	Jäteastiat ja niiden tyhjentäminen	37
21 §	Jäteastiatyypit	37
22 §	Jäteastian merkitseminen	38
23 §	Jäteastioiden täyttäminen	38
24 §	Jäteastioiden tyhjennysvälit	39
25 §	Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen	41
26 §	Kunnossapito ja pesu	41
Luku 6.	Jätteen keräyspaikat	42
27 §	Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä	42
28 §	Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen	43
29 §	Keräyspaikan suojaaminen	43
30 §	Alueelliset jätteiden keräyspisteet	43
Luku 7.	Jätteenkuljetus	45
31 §	Kuormaaminen	45
32 §	Kuljettaminen	45
33 §	Kuljetustietojen toimittaminen	45
34 §	Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat	46
Luku 8.	Erotuskaivojätteet ja jätevesilietteet	47
35 §	Erotuskaivojätteet ja niiden toimittaminen käsiteltäväksi	47
36 §	Jätevesilietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi	47
37 §	Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse	48
38 §	Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely	49
39 §	Käymäläjäte	50
Luku 9.	Roskaantumisen ehkäiseminen	51
40 §	Yleisötilaisuuksien jätehuolto	51
41 §	Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	51
Luku 10.	Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	52
42 §	Vaarallisten jätteiden jätehuolto	52
43 §	Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä	52
44 §	Erityisjätteet	53

Luku 11. Muut määräykset	54
45 § Tiedottamisvelvoite	54
46 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta	54
47 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	54
48 § Voimaantulo	54

3. KUNNALLISTEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT 55

Luku 1. Soveltamisala ja yleiset velvoitteet	56
1 § Soveltamisala	56
2 § Määritelmät	56
3 § Jätehuollon tavoitteet	57

Luku 2. Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	58
4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	58
5 § Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella	59
6 § Liittyminen kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen	59
7 § Kiinteistökohtainen jäteastia	62
8 § Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa)	62
9 § Aluekeräyspiste	65
10 § Korttelikeräys	65
11 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen	66
12 § Jätteiden vastaanottopaikat	67

Luku 3. Jätteiden kerääminen kiinteistöllä	68
13 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	68
14 § Sekajäte	69
15 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	70
16 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet	73

Luku 4. Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	75
17 § Kompostointi	75
18 § Jätteen polttaminen	77
19 § Jätteen hautaaminen	78
20 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa	78

Luku 5. Jäteastiat	79
21 § Jäteastiatyypit	79
22 § Jäteastian merkitseminen	81
23 § Jäteastioiden täyttäminen	81
24 § Jäteastioiden tyhjennysvälit	82
25 § Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen	84
26 § Kunnossapito ja pesu	85

Luku 6. Jätteen keräyspaikat	86
27 § Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä	86
28 § Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen	88
29 § Keräyspaikan suojaaminen	88
30 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet	88
Luku 7. Jätteenkuljetus	89
31 § Kuormaaminen	89
32 § Kuljettaminen	89
33 § Kuljetustietojen toimittaminen	90
34 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat	91
Luku 8. Erotuskaivojätteet ja jätevesilietteet	92
35 § Erotuskaivojätteet ja niiden toimittaminen käsiteltäväksi	92
36 § Jätevesilietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi	92
37 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse	94
38 § Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely	94
39 § Käymäläjäte	96
Luku 9. Roskaantumisen ehkäiseminen	97
40 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto	97
41 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	97
Luku 10. Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	98
42 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto	98
43 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä	99
44 § Erityisjätteet	99
Luku 11. Muut määräykset	100
45 § Tiedottamisvelvoite	100
46 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta	100
47 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	100
48 § Voimaantulo	101

1.

YLEINEN OSA



1.1 Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat paikallisia säännöksiä, jotka annetaan jätelain (646/2011) nojalla. Nämä jätehuoltomääräykset sisältävät yleisen osan ja varsinaisen määräysoosan sekä määräysten perustelut. Sitovat määräykset sisältyvät varsinaiseen määräysosaan. Jätehuoltomääräysten yleinen osa ei sen sijaan sisällä sitovia määräyksiä, vaan siinä kerrotaan jätelaista ja muualta lainsäädännöstä tulevista velvoitteista ja kuvataan muihin päätöksiin perustuvaa jätehuoltojärjestelmää. Lisäksi annetaan tietoa jätehuollosta.

Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain ja sen uudistusten toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle taikka ympäristölle sekä edistää jätehuollon etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset hyväksyy jätelain 91 §:n nojalla kunnan jätehuoltoviranomainen, jona alueella toimii Savo-Pielisen jätelautakunta.

Jätehuoltomääräyksillä on tärkeä asema jätehuollon käytännön toimeenpanossa kunnassa. Jätehuoltomääräyksissä muodostetaan normi siitä, miten kiinteistön haltijat toimivat ja miten jätteet kuljetetaan. Määräykset koskevat esimerkiksi jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä.

Jätehuoltomääräykset ovat lainsäädäntöä, kuten jätelakia ja jäteasetusta (valtioneuvoston asetus jätteistä, 978/2021), täydentäviä ja tarkentavia määräyksiä. Ne ovat nimensä mukaan velvoittavia, eivät suosituksia. Jätehuoltomääräykset koskevat kiinteistöjä, joiden jätehuolto kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle jätelain 32 §:n mukaisesti. Näitä kiinteistöjä ovat asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt. Siten kaikkien kunnan asukkaiden sekä asumiseen ja kuntien julkiseen hallinto- ja palvelutoimintaan tarkoitettujen kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden sekä soveltuville osin myös muiden toimijoiden on noudatettava jätehuoltomääräyksiä. Mikäli lainsäädäntö muuttuu, otetaan tämä huomioon jätehuoltomääräyksiä sovellettaessa.

Muun kuin kunnan vastuulle jätelain 32 §:n nojalla kuuluvan jätteen eli esimerkiksi elinkeinotoiminnan jätteen osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos jäte kerätään ja käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä jätelain 33 §:n mukaisesti kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla. Lisäksi tietyt jätehuoltomääräyksissä säädetty jätehuollon käytännön järjestelyitä ja teknisiä vaatimuksia koskevat säännökset koskevat myös kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisia toimijoita. Riippumatta siitä, koskevatko jätehuoltomääräykset jätteen haltijaa, jätelain 13 ja 15 §:n mukaisesti jätehuolto on järjestettävä joka tapauksessa aina asianmukaisesti sekä kuljetettava ja käsiteltävä jätteet hallitusti.

1.2 Etusijajärjestys

Jätelain 8 §:ssä veloitetaan noudattamaan etusijajärjestystä kaikessa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Tämä tarkoittaa toimimista seuraavasti:

- 1. Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta.**
Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hankintoja tehtäessä ostetaan vain tarpeellista ja sen verran kuin on tarvetta. Käytetyt tavarat, joille ei ole enää tarvetta, ohjataan uudelleenkäyttöön.
- 2. Syntynyt jäte on ensisijaisesti valmistettava uudelleenkäyttöä varten.**
Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että rikkoutunut esine korjataan tai esineen osia puretaan, jotta ne voidaan käyttää uudelleen.
- 3. Syntynyt jäte on toissijaisesti kierrätettävä.**
Tämä tarkoittaa sitä, että jäte hyödynnetään materiaalina ja kierrätetystä uusiomateriaalista tehdään uusia tuotteita
- 4. Jos kierrättäminen ei ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä muulla tavoin.**
Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jäte hyödynnetään laitosmaisessa energiantuotannossa.
- 5. Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely.**
Jätteen loppukäsittelyä on esimerkiksi sijoittaminen kaatopaikalle.

Kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön on jätehuoltopalveluja järjestäessään noudatettava etusijajärjestystä siten, että saavutetaan kokonaisuus arvioiden jätelain tarkoituksen kannalta paras lopputulos. Erilaisten jätehuoltoa koskevien vaihtoehtojen vertailu elinkaaritarkastelun avulla on tärkeää, jotta etusijajärjestyksen toteutumisen hyödyt voidaan saavuttaa. Elinkaaritarkastelussa otetaan huomioon terveys- ja ympäristönäkökulmat sekä tekniset ja taloudelliset edellytykset.

Etusijajärjestyksen toteutumista kunnallisessa jätehuollossa edistetään esimerkiksi asettamalla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteita erilaatuisille jätteille. Erilliskeräysvelvoitteiden minimitaso on määritelty vuonna 2021 tiukentuneessa jäteasetuksessa. Jätehuoltomääräyksillä erilliskeräysvelvoitteita voidaan laajentaa tai perustellusta syystä supistaa. Supistaminen edellyttää, että elinkaaritarkastelun tai muun paikallisia kuljetusolosuhteita koskevan selvityksen perusteella jokin jätelain 15 §:n 2 momentissa säädetystä erilliskeräyksestä poikkeamisen edellytyksistä täyttyy. Tällöin asetusta suppeamman velvoitteen voidaan todeta tuottavan paremman lopputuloksen erilliskeräyksen kokonaisvaikutuksia arvioitaessa. Myös asetuksen vaatimusten laajentaminen perustuu asianmukaiseen valmisteluun ja paikallisten kuljetusolosuhteiden selvittämiseen.

1.3 Kunnallinen jätehuoltojärjestelmä

1.3.1 JÄTEHUOLLON VIRANOMAISTEHTÄVÄT, KÄYTÄNNÖN TOTEUTTAMINEN JA VALVONTATEHTÄVÄT

Kunnallisen jätehuollon tehtävät voidaan jakaa kolmeen osaan:

1. jätehuollon järjestämisen viranomaistehtäviin,
2. jätehuollon palvelutehtäviin eli käytännön toteuttamiseen ja
3. jätehuollon valvontatehtäviin.

Jätehuollon **viranomaistehtäviä** hoitaa näiden jätehuoltomääräysten soveltamis-alueella kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen, **Savo-Pielisen jätelautakunta**. Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu mm.:

- jätehuoltomääräysten antaminen (jätelaki 91 §),
- poikkeamispäätökset jätehuoltomääräyksistä,
- jätetaksan hyväksyminen ja jätemaksupäätökset (jätelaki 79-82 §) sekä maksamattomien maksujen ulosottoon siirtäminen,
- jätteenkuljetusjärjestelmäpäätökset (jätelaki 36 ja 37 §),
- kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien kiinteistöjen liittymisvelvoitteen ja jätehuollon järjestämisen seuranta,
- jätteenkuljetuksen seuranta,
- rekisterin ylläpito jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä (jätelaki 143 §) sekä
- poikkeamispäätökset yhdyskuntajätehuollosta (jätelaki 42 §).

Kunnat ovat antaneet jätehuollon **käytännön toteuttamiseen** liittyvät tehtävät **kunnalliselle jäteyhtiölle, Jätekuukko Oy:lle**. Jäteyhtiön tehtävinä ovat mm.:

- kierrätettävien jätteiden ja sekajätteen kiinteistöittäinen ja alueellinen keräys,
- jätteenkuljetusten kilpailuttaminen kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa,
- vaarallisten jätteiden vastaanotto,
- jätteenkäsittelyn järjestäminen: käsittelypaikkojen rakentaminen ja ylläpito sekä käsittelypalveluiden hankkiminen,
- jätemaksujen laskutus sekä
- jäteneuvonta ja tiedotus.

Jätehuoltomääräysten noudattamista **valvovat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja alueen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset)**.
Valvontaviranomaisen tehtäviä ovat:

- jätelain noudattamisen valvominen,
- valvontamääräysten antaminen tarvittaessa laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi sekä tehosteen kuten uhkasakon liittäminen valvontamääräykseen,
- päätökset valvonta-asioissa sekä
- sille kuuluvien rekisteröinti-, ilmoitus- ja lupa-asoiden käsittely sekä päätösten noudattamisen valvonta.

1.3.2 KUNNAN VASTUULLE KUULUVAT JÄTTEET

Kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvat jätelain 32 §:n nojalla seuraavat jätteet:

1. asumisessa (vakituksessa ja vapaa-ajan asumisessa) syntyvät jätteet,
2. kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet,
3. liikehuoneistossa syntyvät yhdyskuntajätteet, jotka kerätään kiinteistöllä yhdessä em. jätteiden kanssa sekä
4. muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä em. jätteiden kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan vastuulle kuuluu siis kaikki asumisessa syntyvä jäte ja osin siihen ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään rinnastettava kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä jäte. Esimerkiksi kuntien virastoissa, kulttuuri- ja liikuntapaikoissa sekä kouluissa ja päiväkodeissa syntyvät yhdyskuntajätteet kuuluvat kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään siltä osin kuin ne soveltuvat kerättäväksi ja käsiteltäväksi samassa jätehuoltojärjestelmässä asumisessa syntyvän jätteen kanssa.

Vaarallisen jätteen osalta kunnan jätehuollon järjestämisvastuu koskee vain asu- mista. Maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely kuuluu lisäksi kunnan vastuulle, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Kunnalla on velvollisuus ja näin ollen myös oikeus järjestää kunnan vastuulle kuuluvien jätteiden jätehuolto. Kunta järjestää tällaisten jätteiden keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn. Muiden jätteiden, kuten elinkeinotoiminnassa syntyvien jätteiden, jätehuollon järjestämisestä vastaa jätteen haltija jätelain 28 §:n mukaisesti.

1.3.3 JÄTTEIDEN LUOVUTTAMINEN KUNNALLISEEN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN

Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet on jätelain 41 §:n mukaan luovutettava aina joko kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen sekä muiden sellaisten kiinteistöjen, joilla syntyy kunnan jätehuollon

järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa yhdyskuntajätettä, on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään. Käytännössä jätehuollon järjestää kunnallinen jäteyhtiö, Jätekuukko.

Näissä jätehuoltomääräyksissä määrätään, milloin ja miten jätelaji on luovutettava kunnan jätehuoltojärjestelmään eli säädetään, kuinka liittyminen hoidetaan. Liittymisvaihtoehtoja ovat kiinteistökohtainen jäteastia, lähikiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa) ja tietyin edellytyksin aluekeräyspiste. Yksittäisillä asuinalueilla on lisäksi käytössä korttelikeräysjärjestelmä.

Kaikilla kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen piirissä olevilla kiinteistöillä tulee olla käytössään sekajäteastia. Aluekeräyspisteen käyttäjät vievät sekajätteen aluekeräyspisteeseen.

Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittaisista erilliskeräysvelvoitteista määrätään jätelain muutoksessa (714/2021) ja jäteasetuksessa. Näissä jätehuoltomääräyksissä on muutettu ja tarkennettu näitä velvoitteita. Jätehuoltomääräyksissä määritellyillä taajamien kiinteistöillä on oltava sekajätteen lisäksi erikseen jäteastiat kierrätettävälle jätteille, kuten biojätteelle, kartonkipakkauksille, lasipakkauksille, muovipakkauksille ja metallille.

Muutoin kierrätyskelpoiset jätelajit ja sellaiset jätteet, joita ei kerätä kiinteistöittäisesti, lajitellaan erikseen ja toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön tai tuottajan järjestämiin keräyspisteisiin. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että vaaralliset jätteet pidetään erillään muista jätteistä ja toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön tai tuottajan vastaanottoaikoihin.

1.3.4 KUNNALLISEN YHDYSKUNTAJÄTEHUOLLON PIIRIIN KUULUVAT LIETTEET

Asumisessa syntyvät lietteet kuuluvat kunnan jätehuoltojärjestelmään. Näillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöihin ja erilaisten kiinteistökohtaisten laite- eli pienpuhdistamoiden liettilöihin kertyviä lietteitä sekä umpisäiliöihin kerättäviä jätevesiä niiden määrästä ja ominaisuuksista riippumatta. Kuten asumisessa syntyvät lietteet, myös kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa, kuten kunnan leirikeskuksissa, syntyvät lietteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin.

Kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyjärjestelmien toiminnasta ja puhdistus-tehosta säädetään ympäristönsuojelulaissa (527/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017, ns. haja-asutuksen jätevesiasetus). Näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset lietteenpoistosta ovat tarpeen asianmukaisen jätehuollon toteuttamiseksi ja jätevesijärjestelmien hyvän toimintakyvyn turvaamiseksi. Jätehuoltomääräyksiin määritellyt vähimmäistyhjennysvälit ehkäisevät ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa haittaa. On tärkeää noudattaa jätevesijärjestelmän suunnittelijan tai valmistajan antamia ohjeita esimerkiksi näissä jätehuoltomääräyksissä annettuja velvoitteita useammin tapahtuvasta lietteen poistosta.

1.4 Jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely

1.4.1 JÄTTEIDEN KERÄYS KIIINTEISTÖLLÄ

Kiinteistön haltijan on jätelain mukaan järjestettävä kiinteistölle keräyspaikka jätteiden keräämistä varten kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Keräyspaikalle sijoitetaan tarvittavat jäteastiat. Lähtökohtaisesti jäteastioiden sijoituspaikka on kiinteistökohtainen. Kiinteistöt voivat sopia myös yhteisen keräyspaikan käyttämisestä.

Jäteasetuksessa (10 §) annetaan määräyksiä jäteastioiden sijoittamiseen, käyttämiseen ja merkitsemiseen liittyen. Jäteastioiden sijoittamisesta päätettäessä on otettava huomioon jäteasetuksen ja jätehuoltomääräysten lisäksi rakentamismääräyskokoelma, kunnan rakennusjärjestys sekä paloturvallisuusnäkökohdat. Paloturvallisuuden vuoksi jätteiden keräyspaikat on sijoitettava riittävälle suojaetäisyydelle rakennuksista tai estettävä palon leviäminen rakennukseen rakenteellisin keinoin.

Jäteasetuksen mukaan kiinteistön keräyspaikkaan eli jäteastioiden sijoituspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Jäte tulee aina pystyä kuormaaman turvallisesti eikä jäteastioiden käytöstä tai tyhjentämisestä saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa tyhjentäjälle tai astian käyttäjälle. Keräyspaikassa tulee olla riittävä määrä ehjiä jäteastioita, kuten kannellisia säiliöitä tai syväkeräyssäiliöitä, ja niiden tulee soveltua niihin kerättävälle jätelajille.

Jäteastian pitää olla aina suljettavissa, eikä sen käytöstä saa aiheutua ympäristön likaantumista, roskaantumista tai hygieenistä haittaa. Jäteastiat on puhdistettava säännöllisesti ja toisaalta on huolehdittava, ettei jätteiden sijoittaminen niihin riko tai tarpeettomasti likaa astiaa. Jäteastioihin merkitään selkeästi tiedot siihen kerättävästä jätelajista sekä sen tyhjentämisestä vastaavan tahon (kunnallisen jäteyhtiön tai kuljettajan) yhteystiedot.

Keräyspaikalle ja jäteastioille on asetettu näissä jätehuoltomääräyksissä tarkempia vaatimuksia.

1.4.2 JÄTTEIDEN KULJETUS

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus muiden jätteiden kuin kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä syntyvien lietteiden osalta. Tämä tarkoittaa sitä, että sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden kuljetukset kilpailuttaa keskitetysti kaikille kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluville kiinteistöille kunnallinen jäteyhtiö, Jätekkukko.

Kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä syntyvien lietteiden eli saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta käytössä on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Tältä osin kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen tilaamisesta kiinteistölle jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisesti jätehuoltorekisteriin merkityltä kuljettajalta.

Vain ELY-keskuksen jätehuoltorekisteriin hyväksymä kuljettaja voi toimia jätteenkuljettajana. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö vastaa siitä, että jätteenkuljettaja on hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan on varmistettava, että jätteenkuljettaja on hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Kuljettajan on pyynnöstä esitettävä jätteenkuljetuksen tilaajalle voimassa oleva ote jätehuoltorekisteristä.

Vaarallista jätettä, POP-jätettä (pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältäviä jätteitä), kiinteistökohtaisissa jätevesien käsittelyjärjestelmissä syntyvää lietettä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietettä, rakennus- ja purkujätettä tai pilaantuneita maa-aineita kuljettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjan on oltava mukana jätteenkuljetuksen aikana ja se luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja voi olla sähköisesti tallennettuna, jos se on luettavissa kuljetuksen aikana. Jätteen kuljettaja vastaa siirtoasiakirjan laatimisesta, jos jäte noudetaan kotitaloudesta. Muussa tapauksessa siirtoasiakirjan laatiminen on jätteen haltijan vastuulla. Sisältövaatimukset siirtoasiakirjalle on annettu jäteasetuksen 40 §:ssä.

Siirtoasiakirjaa ei vaadita siinä tapauksessa, että asuinkiinteistön haltija tai pienimuotoista urakkaa tekevä omatoimirakentaja kuljettaa kotitalouden rakennus- ja purkujätteitä omatoimisesti vastaanottoipaikkaan näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

1.4.3 JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Kunnan jätehuoltojärjestelmään kuuluvat jätteet kuljetetaan molemmissa kuljetusjärjestelmissä kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan, minkä jälkeen ne siirretään käsittelyyn. Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvilta kiinteistöiltä kerätty sekajäte hyödynnetään energiana pääsääntöisesti Riikinvuonon ekovoimalaitoksessa. Biojäte toimitetaan biokaasulaitokseen hyödynnettäväksi materiaalina ja energiana.

Pakkausjätteet kuljetetaan kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan, jonka se on sopinut pakkausten tuottajayhteisön kanssa. Muut tuottajavastuunalaiset jätteet, kuten keräyspaperi, paristot sekä sähkö- ja elektroniikkaromu, toimitetaan tuottajien osoittamiin paikkoihin. Jätteet toimitetaan edelleen kierrätyslaitoksiin.

Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat saostus- ja umpisäiliölietteet kuljetetaan tällä hetkellä käsiteltäväksi sellaisten kuntien vesi- ja jätehuoltolaitosten jätevedenpuhdistamoille, joiden kanssa kunnallinen jäteyhtiö on sopinut jätevesilietteiden vastaanotosta.

1.5 Tuottajavastuu

Osaa jätteistä koskee tuottajavastuu, joka tarkoittaa tuotteita ammattimaisesti markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuutta järjestää käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto kustannuksellaan. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat sähkö- ja elektroniikkaromu, keräyspaperi, henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, ajoneuvojen renkaat, akut ja paristot sekä kaikkien tuotteiden pakkaukset. Pakkausten osalta tuottajilla tarkoitetaan pakkaajia ja pakattujen tuotteiden maahantuoja.

Tuottaja on velvollinen järjestämään tuottajavastuulle kuuluvien jätteiden keräyksen, kuljettamisen, kierrättämisen, hyödyntämisen ja muun käsittelyn. Käytännössä tuottajat hoitavat velvoitteensa yhteistyössä tuottajayhteisöjen kautta.

Pakkausten tuottajat vastaavat yhteistoiminnassa kunnan kanssa pakkausjätteiden eli kartonki-, muovi-, lasi- ja metallipakkausten kiinteistöttäisestä erilliskeräyksestä kotitalouksilta. Yhteistoiminta tarkoittaa sitä, että kunnallinen jäteyhtiö huolehtii pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta, kun taas pakkaustuottajat huolehtivat pakkausjätteiden kierrätyksestä. Tuottajat kustantavat osan keräyksen ja kuljetuksen kuluista. Yhteistoiminnan puitteissa myös muu samaa materiaalia oleva jäte kuin pakkausjäte voi olla mahdollista kerätä yhdessä pakkausjätteen kanssa, jos tästä sovitaan - nyt yhdessä kerätään jo pienmetalli ja metallipakaukset, tulevaisuudessa voi olla mahdollista myös pakkausmuovin ja muun muovin keräys yhdessä. Kiinteistökohtaisen erilliskeräysveloitteen ulkopuolisille kotitalouksille tuottajat järjestävät pakkausjätteiden keräykseen ekopisteitä (Rinki-ekopisteet).

Keräyspaperin osalta tuottajan tulee jätelain 49 §:n mukaisesti järjestää käytöstä poistetun keräyspaperin maksuton kuljettaminen pois kiinteistöiltä, jotka sijaitsevat kerros- ja rivitaloalueilla. Tällaisella alueella sijaitseva kiinteistö hankkii yksin tai yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa jäteasiat paperinkeräystä varten ja järjestää niille sijoituspaikan. Velvoite ei koske kerros- ja rivitaloalueella sijaitsevia pientaloja, mutta näillä alueilla nämäkin kiinteistöt voivat halutessaan liittyä tuottajan järjestämään paperinkeräykseen järjestämällä kiinteistölle keräyspaperin keräyspaikan. Muutoin paperijäte viedään näiltä kiinteistöiltä ekopisteisiin. Pientalo- ja haja-asutusalueilla paperinkeräys järjestetään ekopisteillä.

1.6 Muun kuin kunnan vastuulle kuuluvan jätteen jätehuolto

Elinkeinotoiminnasta, valtion ja seurakuntien toiminnoista sekä muista kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolelle jäävistä toiminnoista ei määrätä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä kattavasti. Jätehuoltomääräykset koskevat muuta kuin kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa siltä osin kuin niissä määrätään ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemisestä sekä jätehuollon teknisistä vaatimuksista, kuten jäteastioiden sijoittamisesta ja ajankohdista, joina jäteastioita voi tyhjentää.

Mikäli toiminnanharjoittajan tiloissa syntyvä jäte kerätään yhdessä kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kanssa, koskevat näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset jätteen haltijaa täysimääräisesti. Esimerkiksi kiinteistöillä, joilla on sekä asumista että yritystoimintaa, ja jätteet kerätään yhteisiin jäteastioihin, jätehuoltomääräyksiä sovelletaan myös yritystoimintaan.

Toiminnanharjoittaja, jonka jätteet eivät kuulu jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle, voi pyytää jätelain 33 §:n mukaisesti kunnalta jätteidensä käsittelemistä kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella yksityisen palveluntarjonnan puutteen vuoksi.

Tällöin jätehuoltomääräykset koskevat kyseistä jätteen haltijaa kunnallisen jätehuoltion järjestämän palvelun osalta.

Vaikka kaikki jätehuoltomääräysten vaatimukset eivät koske niitä toimijoita, joiden jätteet eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle, on huomionarvoista, että osin vastaavia velvoitteita tulee suoraan jäteasetuksesta. Näin ollen esimerkiksi jätteiden erilliskeräys- ja kierrätysvelvoitteet sekä rakennus ja purkujätteen keräys- ja hyödyntämisvelvoitteet on hoidettava jäteasetuksen 21–27 §:n mukaisesti.

1.7 Roskaantumisen ehkäisy

Jätelain 72 §:ssä säädetään roskaamiskielto eli kielto jättää ympäristöön jätettä, hylätä esinettä tai päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai loukkaantumisen vaaraa. Ympäristöön ei saa jättää sinne kuulumattomia tavaroita.

Siivoamisvelvollinen on jätelain 73 §:n mukaan ensisijaisesti roskaaja. Mikäli roskaaja laiminlyö siivoamisvelvollisuutensa, siivoamisvelvollinen riippuu toiminnasta, jonka johdosta roskaantuminen on tapahtunut. Tarkemmat määräykset toissijaisesta siivoamisvelvollisuudesta ovat jätelain 74 §:ssä. Siivoamisvelvollisuus on esimerkiksi virkistysalueen haltijalla, yleisötilaisuuden järjestäjällä tai tien pitäjällä. Toissijainen siivoamisvelvollisuus on pääsääntöisesti alueen haltijalla, mikäli se ei jätelain mukaan kuulu muulle taholle.

Roskaantumisen ehkäisemiseksi on eri toimintojen yhteyteen varattava tarpeeksi jätteistöitä ja muita jätehuollon palveluita. Esimerkiksi virkistykseen käytettävän alueen haltijan on järjestettävä riittävät jätehuollon palvelut kyseiselle alueelle. On huomattava, että roskaantumisen ehkäisemiseen liittyviä velvoitteita annetaan myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (669/1978).

1.8 Lisätietoa

Jätehuoltoa säätelevä lainsäädäntö

Suomen lainsäädäntö on luettavissa sähköisesti Finlex-palvelussa osoitteessa www.finlex.fi. Keskeisimmät jätehuoltoa ja jätehuoltomääräysten alaa koskevat lait ja asetukset ovat jätelaki (646/2011) ja jäteasetus (978/2021).

Jätteenkeräyspisteet

Tietoa yleisistä jätteiden keräyspisteistä on osoitteessa www.kierratys.info.

Lisätietoa jätehuollosta

1. **Jätehuoltoviranomainen**
Savo-Pielisen jätelautakunta
PL 1097, 70111 Kuopio
puh. 017 185 668
jatelautakunta@kuopio.fi
www.jatelautakunta.fi
2. **Kunnallinen jäteyhtiö**
Jätekkukko Oy
PL 2500, 70101 Kuopio
puh. 017 3680 152
asiakaspalvelu@jatekkukko.fi
www.jatekkukko.fi
3. **Kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset**
Kts. kuntasi internet-sivut
4. **Alueelliset ELY-keskukset**
www.ely-keskus.fi/pohjois-savo
www.ely-keskus.fi/etela-savo
www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala
www.ely-keskus.fi/keski-suomi

2.

KUNNALLISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET

1 § SOVELTAMISALA

Sen lisäksi mitä jätelaissa (646/2011) ja sen nojalla on säädetty tai määrätty jätehuollon järjestämisestä, roskaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisestä sekä jätehuollon valvonnasta noudatetaan näitä sitovia jätehuoltomääräyksiä.

Nämä jätehuoltomääräykset ovat voimassa Savo-Pielisen jätelautakunnan (jätehuoltoviranomaisen) toimialueella.

Näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin ja jätehuoltoon sekä kunnan toissijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluviin jätteisiin ja jätehuoltopalveluihin. Lisäksi näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn toimittamiseen.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumatonta jätettä ja jätehuoltoa koskevat seuraavat määräysten säännökset:

- 5 § (Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella)
- 17 § (Kompostointi) 1 - 5, 11 - 15 momentit
- 18 § (Jätteen polttaminen)
- 19 § (Jätteen hautaaminen tai upottaminen)
- 21 § (Jäteastiatyypit) 1 ja 2 momentit
- 23 § (Jäteastioiden täyttäminen)
- 24 § (Jäteastioiden tyhjennysvälit) 1, 2 ja 7 momentit (sovelletaan yhdyskuntajätteiden osalta)
- 26 § (Kunnossapito ja pesu)
- 27 § (Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä) 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 ja 11 momentit
- 30 § (Alueelliset jätteiden keräyspisteet)
- 31 § (Kuormaaminen)
- 32 § (Kuljettaminen)
- 34 § (Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat) 3, 4 ja 5 momentit
- 35 § (Erotuskaivojätteet) 1, 2 ja 3 momentit
- 36 § (Lietteiden tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi) 1-6 momentit
- 37 § (Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse)

- 40 § (Yleisötilaisuuksien jätehuolto) 1, 2, 3, 5 ja 6 momentit
- 41 § (Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla)
- 42 § (Vaarallisten jätteiden jätehuolto) 1, 2, 6 ja 8 momentit
- 43 § (Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä)
- 44 § (Erityisjätteet)
- 45 § (Tiedottamisvelvoite)
- 46 § (Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta)
- 47 § (Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä)
- 48 § (Voimaantulo)

Jätteen käsittelyyn ei sovelleta näiden jätehuoltomääräysten 17–19 §:ää (kompostointi, jätteen polttaminen ja jätteen hautaaminen) siltä osin kuin jätteen käsittelystä on annettu määräyksiä ympäristöluvassa. Määräysten 24 §:n (jäteastioiden tyhjennysvälit) säännöksiä ei sovelleta, kun kyseessä on muu kuin yhdyskuntajäte.

Siltä osin kuin on muualla säädetty tai määrätty, näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratoriorien, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen tai viiltävän ja pistävän jätteen jätehuoltoon. Näitä määräyksiä ei sovelleta myöskään eläinperäisten sivutuotteiden jätehuollon järjestämiseen.

2 §

MÄÄRITELMÄT

Näissä jätehuoltomääräyksissä tarkoitetaan

Alueellisella jätteen keräyspisteellä kunnallisen jäteyhtiön järjestämiä sekä jätteen aluekeräyspisteitä ja tuottajien tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiä alueellisia keräyspaikkoja, kuten ekopisteitä, kiinteistöillä erikseen lajiteltavalle kierrätettävälle jätteelle.

Aluekeräyspisteellä kunnallisen jäteyhtiön järjestämää alueellista jätteen keräyspaikkaa, johon kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle jäävät kiinteistöt toimittavat vähintään sekajätteensä. Aluekeräyspisteessä voidaan kerätä myös biojätettä. Aluekeräyspisteet ovat vain aluekeräyspistemaksun maksaneiden kiinteistön haltijoiden käytössä.

Asumisessa syntyvällä jätteellä kaikkea vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sen lajista, laadusta ja määrästä riippumatta.

Biojätteellä asumisessa, toimistoissa, ravintoloissa, ruokaloissa, ateriapalveluissa ja vähittäisliikkeissä sekä muissa vastaavissa toiminnoissa syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä sekä elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä. (Määritelmä poikkeaa jätelain mukaisesta biojätteen määritelmästä siten, että se ei sisällä puutarha- ja puisto-jätettä.)

Ekopisteellä kunnallisen jäteyhtiön ja tuottajan järjestämiä alueellisia keräyspisteitä, joissa kerättävänä on ainakin yksi kierrätettävä jätelaji. Ekopisteellä ei kerätä sekajätettä. Ekopisteet ovat kaikkien niiden kotitalouksien käytössä, joilla ei ole käytettävissä kiinteistöittäistä kierrätettävien jätteiden keräystä.

Erityisjätteellä jätteitä, joita ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi, mutta jotka vaativat haitallisuutensa, laatunsa tai määränsä takia erityiskäsittelyn tai erityisiä toimenpiteitä keräyksen tai kuljetuksen aikana. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät, pistävät, haisevat, nestemäiset sekä pölyvät jätteet.

Jäteastialla jätteiden keräykseen tarkoitettua kannellista jätessäiliötä, maahan upotettavaa syväkeräyssäiliötä ja muuta jätteiden keräysvälinettä.

Jätehuoltoviranomaisella Savo-Pielisen jätelautakuntaa.

Jätekeskuksella jätteiden vastaanottopaikkaa, jossa on useita toimintoja ja jätteen käsittelyä sisältäen kierrätystä tai hyödyntämistä.

Jätevesiliitteellä talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, laite- eli pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä (vastaava merkitys on myös käsitteellä saostus- ja umpisäiliöliete).

Keräyspaikalla yhden tai useamman jätelajin keräystä varten muodostettua vastaanottopaikkaa, jossa on yksi tai useampi jäteastia kunkin jätelajin lyhytaikaista varastointia ja kuljetusta varten.

Kierrätettävällä jätteellä materiaalina hyötykäytettävää jätettä kuten biojätettä, poistotekstiilejä, lasi-, metalli-, muovi-, kartonki- ja paperipakkausjätteitä ja muita kierrätyskelpoisista materiaaleista koostuvia jätteitä, joille on järjestetty erilliskeräys ja vastaanotto näiden jätehuoltomääräysten mukaan.

Kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella jätehuoltoviranomaisen päättämää aluetta, jolla kierrätettävien jätteiden keräys voidaan järjestää kiinteistöittäisellä kuljetuksella. Kiinteistöittäisesti kerätään biojätettä, kartonki-, muovi- ja lasipakkuksia sekä metallia.

Kimpalla kahden tai useamman lähikiinteistön jäteastiaa, jota kiinteistön haltijat ylläpitävät ja käyttävät yhteisesti.

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta, jossa jätelajit noudetaan kiinteistöltä tai sen läheisyyteen sijoituksesta keräyspaikasta taikka kahden tai useamman kiinteistön yhteisestä keräyspaikasta taikka jätevesiliete kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän saostussäiliöstä tai umpisäiliöstä.

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen hankkimisesta sopimalla asiasta yksityisen jätteenkuljetusyrityksen kanssa näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella saostus- ja umpisäiliölietteet kuljetetaan tällä hetkellä kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Kompostoinnilla biologisesti hajoavan jätteen käsittelyä hapellisissa olosuhteissa siten, että nopeutetaan sen luonnollista hajoamista.

Korttelikeräyksellä tietyille alueelle järjestettyä keskitettyä keräysjärjestelmää, jossa useat kiinteistöt käyttävät yhteistä jätteiden keräyspistettä. Jätteiden keräyspisteet järjestetään korttelikohtaisina tai usean korttelin yhteisinä. Korttelikeräyksen käyttö todetaan alueen kaavassa tai muussa suunnitelmassa.

Kuljetusjärjestelmäpäätöksellä jätehuoltoviranomaisen tekemää päätöstä tiettyjen jätelajien ja alueiden kuulumisesta kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen piiriin. Jos erillistä päätöstä ei ole, on jätehuoltomääräysten soveltamisalueella voimassa kunnan järjestämä jätteenkuljetus.

Kunnallisella jäteyhtiöllä kuntien yhdessä omistamaa alueellista jätehuoltoyhtiötä, Jätekuikko Oy:tä.

Kunnan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kunnallinen jäteyhtiö vastaa jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta sekä tilaamisesta noutamaan jätteet näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetetaan tällä hetkellä sekajäte sekä biojäte, kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvalla jätteellä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvää yhdyskuntajätettä, mukaan lukien keräyksen ja kuljetuksen osalta tuottajavastuunalainen pakkausjäte, joka kerätään jätelain ja näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti kiinteistöittäisessä keräyksessä ja kunnallisen jäteyhtiön järjestämässä tuottajien keräystä täydentävissä ekopisteissä, kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvää jätettä sekä edellä mainituissa toiminnoissa syntyvää jätevesien saostus- ja umpisäiliölietettä ja lisäksi sitä liikehuoneistoissa syntyvää jätettä, joka kerätään yhdessä asumisessa tai kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden kanssa.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin toissijaisesti kuuluvalla jätteellä (TSV-jätteellä) elinkeinotoiminnan jätettä tai muuta kunnan ensisijaiselle vastuulle kuulumatonta jätettä, jonka haltija on pyytänyt liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi. Pyyntöön kohteena oleva jäte on pystyttävä käsittelemään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä eli sen sovellettava laadultaan ja määrältään kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla jätteillä jätteitä, jotka jätelain nojalla kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin tai jotka käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella.

Kunnan jätehuoltojärjestelmällä kunnan järjestämän jätehuollon kokonaisuutta, jonka kautta kunta huolehtii kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvista jätteistä. Kunnan jätehuoltojärjestelmä koostuu keräys- ja vastaanottopisteistä, jätteenkuljetuksesta sekä jätteiden käsittelystä.

Lajitteluasemalla jätehuollon järjestäjän ylläpitämää valvottua pääasiassa kierrätettävien jätteiden tuontipaikkaa, jossa ei ole käsittelytoimintaa. Lajitteluasemalla vastaanotetaan sellaisia jätteitä, joita ei voi laittaa tavalliseen jäteastiaan niiden koon tai ominaisuuksien vuoksi.

Poistotekstiileillä käytöstä poistettuja puhtaita ja kuivia tekstiilejä, jotka eivät sovellu enää uudelleenkäyttöön, koska ne ovat rikkiinäisiä tai loppuun kuluneita. Poistotekstiilit soveltuvat materiaalihyötykäyttöön.

Puutarhajätteellä pihan ja puutarhan hoidossa syntyvää maatuvaa pienijakeista jätettä, kuten ruohoja, puiden lehtiä, risuja ja oksia.

Saostus- ja umpisäiliölietteellä talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, laite- eli pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä (vastaava merkitys on myös käsitteellä jätevesiliete).

Sekajätteellä sekalaista yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet, kuten kierrätettävät jätteet, vaaralliset jätteet ja erityisjätteet. Sekajäte ohjataan energiahyötykäyttöön.

Sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen alueella jätehuoltoviranomaisen päättämää aluetta, jolla jätteiden keräys- ja kuljetusolot ovat tavanomaiset ja kiinteistöjen sekajätteen jätehuolto voidaan järjestää kiinteistöittaisella kuljetuksella.

Sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen ulkopuolisella alueella jätehuoltoviranomaisen päättämää aluetta, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä. Sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetusalueen ulkopuolisella alueella kiinteistöillä syntyvän sekajätteen jätehuolto järjestetään aluekeräyspisteen kautta tai mahdollisuuksien mukaan kiinteistöittaisella kuljetuksella jätetaksan mukaisella poikkeamamaksulla.

Sähkö- ja elektroniikkaromulla (SER) käytöstä poistettuja laitteita, jotka ovat toimineet sähkövirralla, akulla, paristolla tai aurinkoenergialla. Myös kaikki lamput lukuun ottamatta hehku- ja halogeenilamppuja luetaan sähkö- ja elektroniikkalaitteiksi.

Taajamalla jätelautakunnan erikseen määrittelemää tiheästi rakennettua aluetta, jonka pohjana on asemakaavoitetut alueet sekä yhdyskuntarakenteen seuranta-järjestelmän (YKR) taajama-alueet eli rakennusryhmät, joissa on vähintään 200 asukasta ja joissa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä. Taajamat on kuvattu karttapalveluun (kts. www.jatelautakunta.fi/taajamat).

Tuottajavastuunalaisella jätteellä jätettä, jonka jätehuollosta ja siitä aiheutuvista kustannuksista vastaa jätelain 6 luvun mukaan käytöstä poistetun tuotteen markkinoille saattanut tuottaja tai sen lukuun toimiva tuottajayhteisö. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, moottorikäyttöisten ajoneuvojen renkaat, sähkö- ja elektroniikkaromu, paristot ja akut, keräyspaperi sekä pakkaukset.

Vaarallisella jätteellä jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava

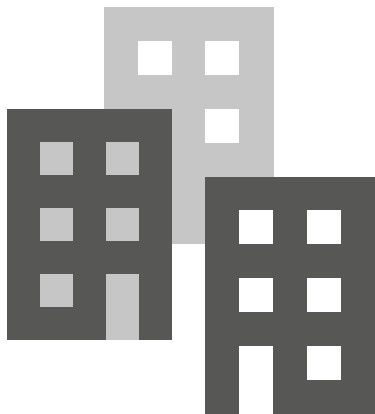
vaaraominaisuus. Vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, loisteputket, energiansäästölamput ja useat sähkölaitteet, maalit, lakat, liimat ja liuottimet, osa puhdistusaineista, painekyllästetty puu, asbesti, torjunta-aineet, jäteöljyt ja öljyiset jätteet sekä lääkejätteet.

Yhdyskuntajätteellä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä.

3 § JÄTEHUOLLON TAVOITTEET

Jätehuollon tavoitteena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti.

Jätehuollolla tavoitellaan kestävää ja puhdasta materiaalkiertoa. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava syntypaikoiltaan käsittelyyn siten, että eri jätemateriaalit tulevat käsittelyyn mahdollisimman tehokkaasti eroteltuna ja laadultaan niin hyvänä, että ne soveltuvat materiaalina kierrätettäväksi tai turvallisesti energiana hyödynnettäväksi.



Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § VELVOLLISUUS LIITTYÄ KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN

Kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen on jätelain velvoittamina kuuluttava kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestettyyn jäteastiaan tai aluekeräyspisteeseen.

5 § JÄTEHUOLTO KUNNAN TOISSIJAISEN JÄTEHUOLLON JÄRJESTÄMISVELVOLLISUUDEN (TSV) PERUSTEELLA

Kiinteistö tai muu jätteen tuottaja voi pyytää liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella. Jätehuolto järjestetään kunnan toissijaisen vastuun perusteella, jos arvioidaan, että yksityinen palvelutarjonta on puutteellista, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Palvelun tarpeesta ilmoittamiseen, palvelun pyytämiseen ja palvelusta sopimiseen liittyvistä menettelyistä on säädetty jätelaissa.

Toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta kunnallinen jäteyhtiö tekee kiinteistön taikka muun jätteen tuottajan tai haltijan kanssa jätelain edellyttämän määräaikaisen sopimuksen liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään sekä siitä, mitä palveluita kyseinen sopimus koskee.

6 § LIITTYMINEN KUNNAN JÄRJESTÄMÄÄN KIINTEISTÖITÄISEEN JÄTTEENKULJETUKSEEN TAI ALUEKERÄYSPISTEESEEN

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella sekajätteen ja erilliskerättävien kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kunnallinen jäteyhtiö. Liittymisvelvoite kunnan järjestämään jätehuoltoon koskee sekajätettä. Sekajätteen jätehuollon lisäksi on liityttävä kierrätettävien jätteiden erilliskeräykseen näiden jätehuoltomääräysten 15 tai 16 §:n niin edellyttäessä.

Liittyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen on hoidettava kiinteistökohtaisella jäteastialla tai lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa). Omakotitalot ja paritalot sekä kaikki vapaa-ajan kiinteistöt voivat liittyä vaihtoehtoisesti aluekeräyspisteeseen.

Jos kiinteistö sijaitsee kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuolisella alueella, se voi liittyä järjestettyyn jätehuoltoon kiinteistökohtaisella tai lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa) vain, jos jäteastia sijoitetaan paikkaan, jonne voidaan liikennöidä jäteautolla (kulkuyhteyden on oltava esteetön ja kantava).

Liittyminen kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen tapahtuu ilmoittamalla liittymisestä kunnalliselle jäteyhtiölle. Mikäli kiinteistön haltija ei ole ilmoittanut liittymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen ja kyseessä on kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistö, kerros- tai rivitalokiinteistö taikka taajamassa sijaitseva muu vakituiseen asumiseen käytettävä kiinteistö, kuten omakotitalo- tai paritalokiinteistö, kiinteistö liitetään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kaikkien jätehuoltomääräysten 14–16 §:ssä vaadittavien jätelajien osalta siten, että kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistölle jätehuoltomääräysten 21 §:n mukaiset jäteastiat, jotka tyhjennetään vähintään 24 §:n mukaisesti. Vapaa-ajan kiinteistöt sekä haja-asutusalueella sijaitsevat omakotitalot ja paritalot liitetään aluekeräyspisteeseen, mikäli muuta jätehuollon järjestämistapaa ei ole ilmoitettu. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan liittämistä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämisestä seuraavat velvoitteet.

Omakotitalot, paritalot ja vapaa-ajan kiinteistöt liitetään aluekeräyspisteen käyttäjiksi myös silloin, jos kiinteistön haltija on ilmoittanut liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, mutta jätettä ei viedä kiinteistökohtaiseen jäteastiaan tai kimppa-astiaan. Omakotitalot, paritalot ja vapaa-ajan kiinteistöt liitetään aluekeräyspisteeseen lisäksi niissä tilanteissa, joissa kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei voida järjestää kiinteistölle näiden määräysten mukaisesti. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan tällöin kiinteistön jätehuoltoon tehtävistä muutoksista ja niistä seuraavista velvoitteista.

Tieto kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen liittymisestä ja kiinteistön jätehuollon järjestämisestä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Asiakas on velvollinen ilmoittamaan asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista jätehuoltoviranomaiselle tai kunnalliselle jäteyhtiölle. Muutokset huomioidaan ilmoituspäivästä alkaen.

7 §

KIINTEISTÖKOHTAINEN JÄTEASTIA

Kun kiinteistön haltija ilmoittaa liittyvänsä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kiinteistökohtaisella jäteastialla, kiinteistön haltija järjestää kiinteistölle jätteen keräyspaikan sekä tilaa kiinteistölle kunnalliselta jäteyhtiöltä määräysten 21 §:n mukaisen jäteastian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille.

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla käytössään vähintään sekajätteelle tarkoitettu jäteastia. Lisäksi kiinteistöillä tulee olla käytössään jäteastiat näiden jätehuoltomääräysten 15 ja 16 §:n mukaisesti erilliskerättäville jätelajeille.

Kiinteistökohtaista jäteastiaa käyttävältä kiinteistöltä on laitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistön jätteenkuljetusta varten järjestettyyn jäteastiaan.

8 §

KIINTEISTÖJEN YHTEINEN JÄTEASTIA (KIMPPA)

Lähikiinteistöt voivat sopia yhteisen jäteastian käytöstä eli muodostaa kimpan. Lähikiinteistöillä tarkoitetaan taajamissa samassa tai viereisissä kortteleissa

sijaitsevia kiinteistöjä, haja-asutusalueella naapureita taikka tiekunnan tai muun vastaavan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavia kiinteistöjä.

Poikkeuksellisesti vapaa-ajan kiinteistö voi olla kimpassa kiinteistön haltijan vakituisen asuinkiinteistön kanssa, vaikka ne eivät olisi lähikiinteistöjä, mikäli vapaa-ajan kiinteistön läheisyydessä tai matkalla vapaa-ajan kiinteistöltä vakitukselle asuinkiinteistölle ei sijaitse kohtuullisesti saavutettavaa aluekeräyspistettä ja vakituinen asuinkiinteistö on liittynyt kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Kun kiinteistön haltija liittyy kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kimpun kautta, on kiinteistön haltijoiden sovittava tästä yhdessä. Kimpalle on valittava yhteyshenkilö. Kimpun perustamisesta sekä laskutuksen järjestämisestä on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti kunnalliselle jäteyhtiölle. Ilmoituksen tulee sisältää kimppa-astian käytöstä ja ylläpidosta vastaavan yhteyshenkilön yhteystiedot, kimppa-astian sijainti ja koko sekä tiedot kimppa-astiaa käyttävistä kiinteistöistä.

Kimpan yhteyshenkilö tilaa kimpalle kunnalliselta jäteyhtiöltä kimppa-astian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille. Kimpun osakkaat järjestävät kimpalle jätteiden keräyspaikan.

Kimpan yhteyshenkilön on ilmoitettava kimpassa tapahtuvista muutoksista ja kimppa-astian käytöstä luopumisesta. Kimppaan ei voi liittyä ilman yhteyshenkilön suostumusta. Jos kimpun yhteyshenkilö vaihtuu, on tehtävässä lopettavan vastuuhenkilön ilmoitettava uusi vastuuhenkilö kunnalliselle jäteyhtiölle ennen henkilön vaihtumista.

Kimppa-astiaa käyttävältä kiinteistöltä on vietävä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kimppa-astiaan. Kimppa-astiaa voidaan käyttää sekä sekajätteen että kierrätettävien jätelajien keräämiseen. Kimppa-astiassa on oltava riittävästi tilavuutta kutakin osakasta kohti. Kullakin sekajätteen kimppa-astiaa käyttävällä vakituksessa asuinkäytössä olevalla asuinhuoneistolla on oltava käytössään sekajätteen astiatilavuutta 15 litraa viikkoa kohden ja vapaa-ajan asunnolla 7,5 litraa viikkoa kohden. Kullakin biojätteen kimppa-astiaa käyttävällä vakituksessa asuinkäytössä olevalla asuinhuoneistolla on oltava biojätteen astiatilavuutta 7,5 litraa viikkoa kohden.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ohjeita ja määräyksiä kimppa-astian käytöstä, mikäli käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka roskaantumista. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa kimppaa koskevia ohjeita ja voi päätöksellään lakkauttaa kimppa-astian käytön kokonaan tai osittain, jos yhteisten jäteastian ylläpidossa ja käytössä on toistuvia laiminlyöntejä.

9 §

ALUEKERÄYSPISTE

Kun kiinteistön haltija itse liittyy kunnan jätehuoltojärjestelmään aluekeräyspisteeseen kautta, kiinteistön haltija ilmoittaa käytettävästä aluekeräyspisteestä kunnalliselle jäteyhtiölle. Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, jätehuoltoviranomainen ilmoittaa kiinteistön haltijalle liittämisestä ja kertoo liittämisen perusteet sekä liittämisestä seuraavat velvoitteet.

Aluekeräyspistettä käyttävältä kiinteistöltä on vietävä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte aluekeräyspisteeseen. Aluekeräyspisteen käyttöoikeus on ainoastaan jätetaksan mukaisen käyttömaksun maksavilla asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä, ja sinne voi toimittaa ainoastaan asumisessa syntyvää jätettä.

Jätteiden pienimuotoinen väliaikainen varastointi kiinteistöllä ennen aluekeräyspisteeseen toimittamista ei saa aiheuttaa hygieenisiä haittoja, hajuhaittoja tai muutakaan haittaa terveydelle tai ympäristölle. Sekajätettä ja biojätettä ei ole suositeltavaa varastoida kiinteistöllä pidempään kuin kaksi viikkoa.

10 § KORTTELIKERÄYS

Korttelikeräys on käytössä sellaisilla asuinalueilla, joiden kaavassa tai muussa suunnittelussa on todettu alueelle toteutettava keskitetty jätteenkeräysjärjestelmä ja osoitettu paikat korttelikeräyspisteille. Edellytyksenä tälle keräysjärjestelmälle on myös se, että kunnallinen jäteyhtiö toteuttaa jätteenkeräyspisteet alueelle.

Alueilla, joilla on käytössä korttelikeräys, kiinteistöt liittyvät kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymällä kunnallisen jäteyhtiön järjestämän jätteenkeräyspisteen käyttäjiksi. Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, jätehuoltoviranomainen ilmoittaa kiinteistön haltijalle liittämistä ja kertoo liittämisen perusteet sekä liittämisestä seuraavat velvoitteet.

Korttelikeräykseen liittyneiden kiinteistöjen jäteastiana toimii alueelle järjestetty yhteinen jätteenkeräyspaikka.

11 § KIIINTEISTÖITTÄISEEN JÄTTEENKULJETUKSEEN TAI ALUEKERÄYSPISTEISIIN SOVELTUMATTOMIEN JÄTTEIDEN KULJETTAMINEN

Kun kiinteistöllä syntyy jätteitä, jotka eivät suuren kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa tai määränsä vuoksi sovellu kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai sovellu kerättäväksi aluekeräyspisteissä tai ekopisteissä, jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse taikka tilaamalla kunnallisen jäteyhtiön tai jätehuoltorekisteriin merkityn kuljettajan mahdollisesti tarjoaman erillisen noutopalvelun.

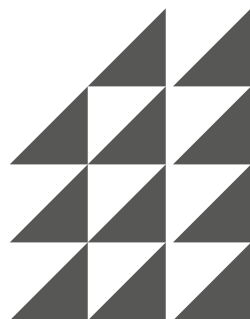
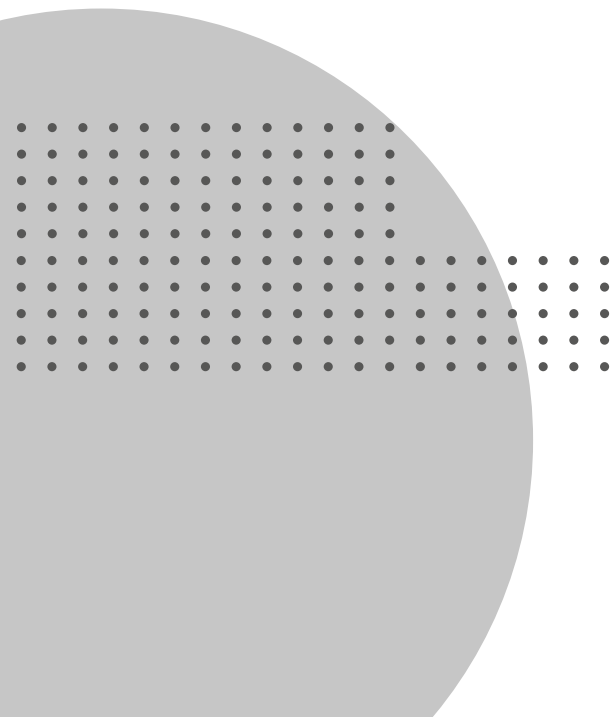
Jätteenkuljettaja voi kieltäytyä sellaisen jäteastian tyhjentämisestä, johon on sijoitettu näistä jätehuoltomääräyksistä poiketen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä. Tällöin kiinteistön haltijan on huolehdittava jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin paikkoihin. Vastaanottopaikkoja jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanoteta aluekeräyspisteissä, ovat kunnallisen jäteyhtiön järjestämät vastaanottopaikat, kuten jätekeskus, lajitteluasemat ja ekopisteet. Puutarhajätteille on lisäksi kunnan järjestämiä vastaanottopaikkoja. Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin vastaanottopaikkoihin tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin täydentäviin vastaanottopaikkoihin, joista jätteet toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

Kunnallisen jäteyhtiön on pidettävä yllä ajantasaista listaa järjestämistään vastaanottopaikoista. Lista kunnallisen jäteyhtiön osoittamista vastaanottopaikoista, pl. aluekeräyspisteistä, on saatavana kunnallisen jäteyhtiön internet-sivuilla.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu paikanpitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuna aukioloaikoina. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto- tai käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanottoaikassa oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä.



13 § KIIITEISTÖLLÄ ERIKSEEN LAJITELTAVAT JÄTELAJIT

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvästä yhdyskuntajätteestä on lajiteltava erikseen kierrätettävät jätteet ja muut tämän säännöksen mukaiset jätteet siltä osin kuin niiden keräys on järjestetty kiinteistöittäisesti tai alueellisissa keräyspisteissä. Jätteen haltija huolehtii jätteen lajittelusta ja keräykseen toimittamisesta.

Biojäte on lajiteltava erikseen kiinteistöillä, jotka kuuluvat näiden jätehuoltomääräysten 15 ja 16 §:n mukaan biojätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen tai korttelikeräyksen piiriin taikka jotka ovat ilmoittaneet kompostoivansa biojätteen. Biojäte on lajiteltava erikseen myös aluekeräyspisteeseen liitetyillä kiinteistöillä, jos aluekeräyspisteellä erilliskerätään biojätettä. Jos biojätettä ei kerätä erikseen tai kompostoida, se laitetaan sekajäteastiaan.

Kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli toimitetaan tuottajien tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään ekopisteeseen taikka kiinteistöittäiseen jäteastiaan, jos kiinteistö kuuluu jätehuoltomääräysten 15 ja 16 §:n mukaan näiden jätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin. Jos kiinteistö kuuluu korttelikeräysjärjestelmään, toimitetaan kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli korttelikeräyspisteeseen.

Poistotekstiilit toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön järjestämään alueelliseen keräyspisteeseen.

Paperijäte on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajavastuulla järjestettyyn keräysastiaan kiinteistöllä tai tuottajan alueelliseen keräyspisteeseen.

Myös muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin paperi ja pakkausjätteet (kuten paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkaromu sekä ajoneuvojen renkaat) on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottopaikkaan. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi näissä jätehuoltomääräyksissä erikseen luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti.

Puutarhajäte sekä risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirin kuuluvissa toiminnoissa, mukaan lukien asumisessa, syntyvä rakennus- ja purkujäte lajitellaan jäteasetuksen 26 §:n mukaisesti.

Mikäli rakennus- ja purkujäte on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta, jätteen haltijan on lajiteltava ja toimitettava syntyvä jäte kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan.

14 § SEKAJÄTE

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä on oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kimppa-astia. Aluekeräyspisteen käyttäjien on vietävä sekajäte aluekeräyspisteeseen.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvä muu kuin lajiteltu erilliskerättävä jäte on laitettava kiinteistön sekajäteastiaan. Sekajätteelle tarkoitettuun jäteastiaan ei kuitenkaan saa laittaa sinne kuulumattomia jätteitä, jotka on lueteltu 23 §:ssä.

Pieniä määriä sellaista palamatonta ainetta, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöillä tai keräyspisteissä, kuten yksittäisten lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, voi laittaa sekajäteastiaan. Suuremmat palamatonta ainetta olevat jätteet ja jäte-erät on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön jätekeskukselle tai lajitteluasemalle. Vaarallista jätettä ei saa laittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä.

15 § ASUMISESSA SYNTYVIEN KIERRÄTETTÄVIEN JÄTTEIDEN KIINTEISTÖKOKOITAISET ERILLISKERÄYSVELVOITTEET

Sekajäteastian lisäksi kiinteistöille on järjestettävä taajamissa jäteastiat erilliskerättäville kierrätettäville jätelajeille seuraavasti:

	Lajiteltavat ja kiinteistöittäin erilliskerättävät jätelajit					
Huoneistojen lukumäärä kiinteistöillä	Biojäte	Kartonki-pakkaukset	Muovi-pakkaukset	Lasipak-kaukset	Metalli	Paperi
1 - 4 *	X					Keräys kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät**
5 tai enemmän	X	X	X	X	X	

* Velvoite koskee vain vakituisia asuinkiinteistöjä seuraavissa taajamissa: Kuopion keskeinen kaupunkialue, Siilinjärven keskustaajama ja Toivala-Vuorela taajama sekä Pieksämäen keskeinen kaupunkialue.

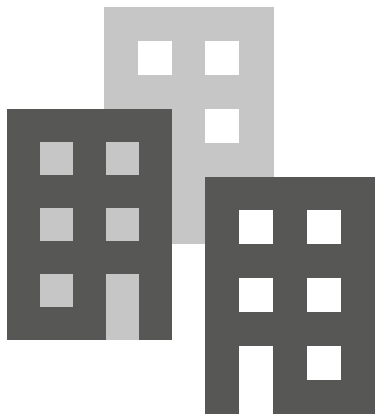
** Jätelain 49 § edellyttää, että tuottaja kerää paperin maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta muualta kuin pientalo- ja haja-asutusalueelta. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä kiinteistölle vastaanottopaikka paperin keräystä varten (velvoite ei koske pientaloja ja haja-asutusalueen kiinteistöjä).

Taajamat, joita erilliskeräysvelvoitteet koskevat, on määritelty ajantasaisesti karttapalveluun (kts. www.jatelaufakunta.fi/taajamat). Jätehuoltoviranomainen tarkistaa alueiden määrittelyt tarvittaessa, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koske kiinteistöjä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisesti. Mikäli biojäte kompostoidaan vain osan vuotta, on biojätteen erilliskeräys järjestettävä koko sille ajanjaksolle, jona biojätettä ei kompostoida.

Kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä edellä mainitut velvoitteet eivät koske ja jonka kiinteistö sijaitsee kierrätettävien jätteiden kuljetusalueeseen kuuluvan tien varrella, voi halutessaan liittää kiinteistönsä vapaaehtoisesti kunnan järjestämään biojätteen, kartonki-, muovi- tai lasipakkausten taikka metallin kiinteistöittäiseen kuljetukseen. Kierrätettävien jätteiden kuljetusalue on määritelty ajantasaisesti karttapalveluun (kts. www.jatelaufakunta.fi/kierratettava-jate-kuljetusalue). Kuljetusalueelta voidaan lisäksi poiketa sellaisille kiinteistöille, joissa kerättävän jätteen määrä on huomattava ja poikkeama kuljetusalueesta on kohtuullinen jätemäärään nähden. Kuljetuksesta on tällöin sovittava kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

Muulla alueella sijaitsevan kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä edellä mainitut velvoitteet eivät koske, voi halutessaan tilata erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden kiinteistöittäisen kuljetuksen yksityiseltä jätteenkuljetusyritykseltä.



MUILLA KUNNALLISEN YHDYSKUNTAJÄTEHUOLLON PIIRISSÄ OLEVILLA KIIINTEISTÖILLÄ SYNTYVIEN KIERRÄTETTÄVIEN JÄTTEIDEN ERILLISKERÄYSVELVOITTEET

Taajamissa tai kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella sijaitsevilla asema- tai yleiskaavoitetulla palvelu-, matkailu- tai työpaikka-alueilla kunnan yhdyskuntajätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat muussa kuin asumisessa syntyvät kierrätettävät jätteet on lajiteltava ja erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin seuraavasti:

Kierrätettävä jäte	Erilliskerättävä, jos
Biojäte	kiinteistöllä on ruoan valmistusta, ruokala tai ravintola tai biojätettä syntyy muuten merkittäviä määriä (vähintään 10 kg viikossa)
Kartonkipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 5 kg viikossa
Metalli	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 2 kg viikossa
Lasipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 2 kg viikossa
Muovipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 5 kg viikossa
Paperi	kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät*

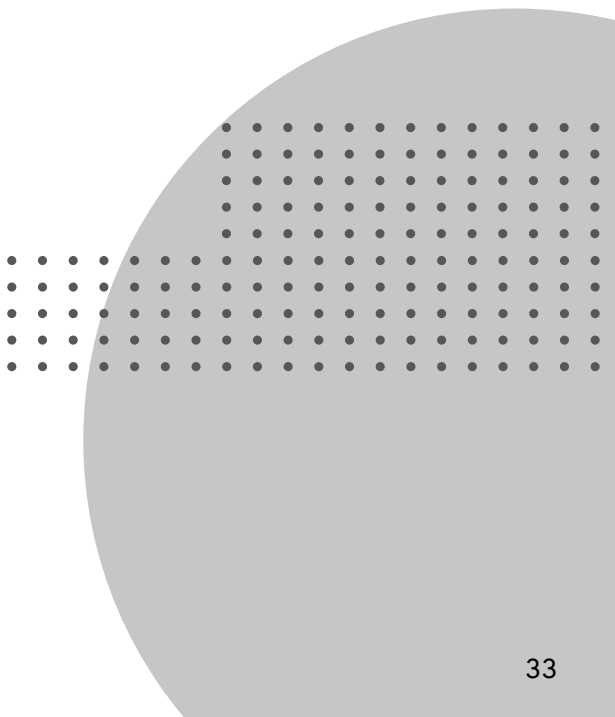
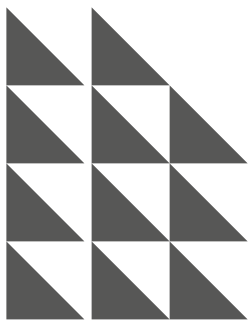
* Jätelain 49 § edellyttää, että tuottaja kerää paperin maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta muualta kuin pientalo- ja haja-asutusalueelta. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä kiinteistölle vastaanottopaikka paperin keräystä varten (velvoite ei koske pientaloja ja haja-asutusalueen kiinteistöjä).

Syntyviin jätemääriin perustuvia 1 momentin mukaisia keräysvelvoitteita sovelletaan myös asuntoloihin ja muuhun asumiseen, jos niissä syntyy kierrätettäviä jätteitä tällaisia määriä, vaikka asuinhuoneistojen määrä alittaa 15 §:n 1 momentissa asetetun huoneistojen lukumäärän.

Taajamat, joita erilliskeräysvelvoitteet koskevat, on määritelty ajantasaisesti karttapalveluun (kts. www.jatelautakunta.fi/taajamat). Jätehuoltoviranomainen tarkistaa alueiden määrittelyt tarvittaessa, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein. Erilliskeräysvelvoitteet koskevat myös niitä asema- ja yleiskaavoitettuja palvelu-, matkailu tai työpaikka-alueita, jotka sijaitsevat kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella. Kierrätettävien jätteiden kuljetusalue on määritelty ajantasaisesti karttapalveluun (kts. www.jatelautakunta.fi/kierratettava-jate-kuljetusalue). Palvelu-, matkailu tai työpaikka-alueiden määrittelyt perustuvat kuntien kaavoituspäätöksiin.

Kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä edellä mainitut velvoitteet eivät koske ja jonka kiinteistö sijaitsee kierrätettävien jätteiden kuljetusalueeseen kuuluvan tien varrella, voi halutessaan liittää kiinteistönsä vapaaehtoisesti kunnan järjestämään biojätteen, kartonki-, muovi- tai lasipakkausten taikka metallin kiinteistöittäiseen kuljetukseen. Kuljetusalueelta voidaan lisäksi poiketa sellaisille kiinteistöille, joissa kerättävän jätteen määrä on huomattava ja poikkeama kuljetusalueesta on kohtuullinen jätemäärään nähden. Kuljetuksesta on tällöin sovittava kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

Muulla alueella sijaitsevan kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä edellä mainitut velvoitteet eivät koske, voi halutessaan tilata erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden kiinteistöittäisen kuljetuksen yksityiseltä jätteenkuljetusyritykseltä.



17 § KOMPOSTOINTI

Kiinteistöllä saa kompostoida siellä syntyvää biojätettä. Kompostori on rakennettava ja ylläpidettävä niin, että sen käytöstä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Kompostoinnista ei saa aiheutua roskaantumista. Kompostiin ei saa laittaa muuta kuin kompostoituvaa jätettä. Kompostoriin ei myöskään saa laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden sellaisia osia, jotka voivat juurtua tai siementää.

Biojätettä saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa, tarkoitukseen sopivassa, suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, jossa on kansi sekä pohja tai pohjaverkko. Haittaeläinten pääsy kompostoriin on oltava estetty (kompostorissa ei saa olla yli 7 mm:n rakoja).

Kompostorin tilavuuden tulee olla riittävä kaikille kiinteistöllä syntyville biojätteille huomioiden kylmien vuodenaikojen aiheuttama hidastuminen tai pysähtyminen kompostoitumisessa.

Kompostoria on hoidettava niin, että biojäte kompostoituu ja kompostori on asianmukaisessa kunnossa. Jätteen voi poistaa kompostorista ja hyödyntää omatoimisesti vasta, kun se on maatunutta. Bokashilla tai muulla vastaavalla menetelmällä fermentoitu eli käymisprosessoitunut biojäte tulee jälki-kompostoida suljetussa ja ilmastoidussa kompostorissa ennen jätteen omatoimista hyödyntämistä.

Biojätteen kompostoria on tyhjennettävä ennen sen täyttymistä, joka tapauksessa vähintään vuoden välein. Kompostoitunut massa on hyödynnettävä omatoimisesti.

Kompostori voi olla myös useamman lähikiinteistön tai huoneiston yhteinen. Kompostorille on valittava yhteyshenkilö, jos kyseessä on usean kiinteistön yhteinen kompostori. Kompostorissa on oltava riittävästi tilavuutta kutakin kompostoria käyttävää kotitaloutta kohti. Yhteinen kompostori on sijoitettava niin, että se on aina saavutettavissa kaikille sitä käyttäville kotitalouksille.

Jätteen haltijan on ilmoitettava jätehuoltoviranomaisen ylläpitämää rekisteriä varten kunnalliselle jäteyhtiölle kirjallisesti tai sähköisellä lomakkeella kahden kuukauden sisällä biojätteen kompostoinnin aloittamisesta seuraavat tiedot:

1. kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja mahdollisuuksien mukaan kiinteistö- tai rakennustunnus;
2. rakennuksen tyyppi ja asuinhuoneistojen lukumäärä muusta kuin omakotitalosta;
3. kompostoinnista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot;
4. kompostorin käyttötilavuus ja laitteiston vuotuinen käyttökuukausien määrä;

5. tiedot kompostorin rakenteesta, ilmastoinnista ja tiiviydestä;
6. omatekoisen kompostorin valmistusmateriaali taikka tehdasvalmisteisen kompostorin malli ja merkki.

Jätteen haltijan on ilmoitettava myös kompostoinnissa tapahtuneista muutoksista tai kompostoinnin loppumisesta kahden kuukauden sisällä lopettamisesta.

Useamman talouden käyttäessä samaa kompostoria, tulee kompostoinnista vastaavan henkilön ilmoittaa edellä mainitut tiedot kaikkien kompostoria käyttävien osalta. Kompostoinnista vastaavan henkilön on ilmoitettava myös kompostoinnin loppumisesta kahden kuukauden sisällä lopettamisesta. Jos vastuuhenkilö vaihtuu, on lopettavan vastuuhenkilön ilmoitettava uusi vastuuhenkilö kunnalliselle jäteyhtiölle ennen tehtävässä lopettamista.

Ilmoitus biojätteen kompostoinnista on voimassa viisi vuotta. Jos biojätteen kompostointi kiinteistöllä jatkuu, on ilmoitus uusittava, kun sen voimassaolo päättyy.

Kuivakäymäläjätettä, lemmikkieläinten ulosteita ja näiden määräysten 38 §:ssä tarkoitettua saostussäiliö- ja laitepuhdistamolietettä saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa, tarkoitukseen sopivassa, suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsylvästä ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty. Kompostoria on hoidettava niin, että se on aina asianmukaisessa kunnossa. Ulosteperäisen jätteen kompostointiaika on vähintään yksi vuosi.

Puutarhajätettä saa kompostoida kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille. Puutarhajätteen kompostiin ei saa laittaa vieraslajeja tai niiden sellaisia osia, jotka voivat juurtua tai siementää.

Komposti on sijoitettava siten, ettei siitä aiheudu haittaa naapureille tai ympäristölle. Kompostori on sijoitettava riittävän kauas rakennuksen ilmanottoaukoista sekä asuntojen ikkunoista. Enemmän kuin kaksi huoneistoa käsittävän asuinkiinteistön kompostori tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin päähän asuinrakennuksista. Omakotitalojen ja paritalojen kompostoreiden vastaava vähimmäisetäisyys naapurirakennuksesta on neljä metriä. Muun kuin puutarhajätteen kompostoria ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi kaivoa tai vesialuetta. Kompostori voidaan kuitenkin sijoittaa aina hyväksytyissä rakennuslupakuvissa merkittyyn jätehuollolle varattuun tilaan.

Jos kiinteistöllä on käytössään jäteautoon kuormaukseen soveltuva ja koneellisesti tyhjennettävä kompostori, on se sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi kompostorin viereen.

Jätevesiviemäriin liitetyn jätemyllin käyttäminen on kielletty. Ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty.

18 §

JÄTTEEN POLTTAMINEN

Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Kiinteistön tulipesissä (keskuslämmityskattilassa tai muussa kiinteässä lämmityslaitteessa) saa kuitenkin polttaa

käsitlemätöntä puujätettä, risuja ja oksia. Vähäisiä määriä paperia, pahvia ja kartonkia saa polttaa kiinteistön tulipesissä sytykkeenä.

Jätteiden avopoltto on kielletty. Taajaman ulkopuolella saa kuitenkin avotulella polttaa kuivia oksia, risuja, oksia, kantoja ja puhdasta puuta.

Polttaminen ei saa aiheuttaa naapurustolle savu-, noki-, haju- tai terveyshaittaa.

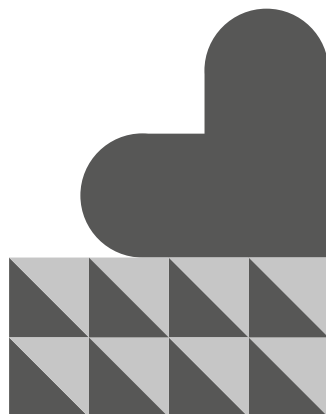
Jätteen polttokielto ei koske sellaista jätteen laitosmaista energiahyödyntämistä, johon on saatu ympäristölupa tai muu viranomaisen hyväksyntä.

19 § JÄTTEEN HAUTAAMINEN TAI UPOTTAMINEN

Jätteen hautaaminen maahan tai upottaminen vesistöön on kielletty.

20 § JÄTTEEN HYÖDYNTÄMINEN OMASSA MAARAKENTAMISESSA

Omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen, ei-ammattimainen ja kertaluontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maarakentamisessa on sallittu pohjavesialueen ulkopuolella, kun asiasta ilmoitetaan kirjallisesti vähintään kahta viikkoa ennen toimenpidettä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Edellytyksenä on, että tiili- ja betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää toimenpiteen tai antaa määräyksiä jätteen hyödyntämisestä.



21 § JÄTEASTIATYYPIT

Kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään riittävä määrä jäteastioita näiden jätehuoltomääräysten mukaista jätteiden keräystä varten.

Jäteastian on sovelluttava siihen kerättävälle jätelajille ja sen koon on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää. Erilliskerättävien kierrätettävien jätteiden keräyskapasiteettia on oltava kiinteistöllä niin paljon, ettei kierrätettäviä jätteitä ohjaudu liian vähäisen astiatilavuuden vuoksi sekajätteeseen. Jäteastiat on mitoitettava siten, että ne ovat aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Jäteastioiden käytöstä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle, eivätkä ne saa vaarantaa työturvallisuutta.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastioina voidaan käyttää

1. käsin siirrettäviä, enintään 660 litran kannellisia tartuntakahvoin ja pyörin varustettuja jäteastioita, jotka soveltuvat puristinlaittein varustettujen jäteautojen koneelliseen kuormaukseen ja pesuun;
2. maahan upotettuja jätessäiliöitä, jotka tyhjennetään koneellisesti jäteautoon kiinteistöllä silloin, kun ne sopivat keräyslogistiikkaan ja sijoituspaikka on asianmukainen (sopivuus keräyslogistiikkaan on varmistettava kunnalliselta jäteyhtiöltä ja pohjavesialueella säiliön sijoituspaikan sopivuus on varmistettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta);
3. poikkeuksellisten jäte-esineiden tai suurten jätemäärien keräykseen soveltuvia muita jäteastioita (sopivuus keräyslogistiikkaan on varmistettava kunnalliselta jäteyhtiöltä).

Biojätteen keräykseen voidaan käyttää enintään 240 litran käsin siirrettäviä jäteastioita tai korkeintaan 1,3 m³:n koneellisesti kuormattavia säiliöitä. Kullakin biojäteastiaa käyttävällä asuinhuoneistolla on oltava käytettävissä biojätteen astiatilavuutta 7,5 litraa viikkoa kohden.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien jätteiden keräyksessä ei saa kuitenkaan käyttää vajjerikuormattavia vaihtolavoja tai pikakontteja. Rullakoita saa käyttää vain isokokoisten pahvipakkausten keräykseen.

Kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistön haltijan tilauksesta käsin siirrettävät, enintään 660 litran jäteastiat kiinteistöille, joilla syntyy kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä. Kunnallinen jäteyhtiö voi toimittaa näille kiinteistöille myös monilokeroastiat kahden tai useamman jätelajin yhtäaikaiseen keräykseen, jos monilokeroastiat soveltuvat alueella kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Mikäli kiinteistön haltija ei itse tilaa jäteastioita ja kunnallinen jäteyhtiö toimittaa ne kiinteistölle näiden jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaisesti, jäteastioiden koko suhteutetaan kiinteistöllä syntyvään jätemäärään ja keräyspaikan kokoon.

Käytössä olevat jäteastiat korvataan kunnallisen jäteyhtiön toimittamalla jäteastioilla vasta, kun ne ovat huonokuntoisuuden vuoksi käyttöön sopimattomia tai mikäli ne eivät täytä edellä mainittuja jäteastialle määriteltäviä ehtoja. Kunnallinen jäteyhtiö arvioi jäteastioiden korvaamisen tarpeen.

Kiinteistön haltija vastaa muiden kuin em. kunnallisen jäteyhtiön toimittamien jäteastioiden hankkimisesta kiinteistölle.

Mikäli kiinteistöllä käytetään kiinteistön haltijan itse hankkimaa jäteastiaa, on jäteastian oltava kulloinkin voimassa olevan jäteastiastandardin mukainen.

Kunnallinen jäteyhtiö voi hyväksyä kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa muidenkin jäteastioiden käytön, mikäli siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä se vaaranna työturvallisuutta tai kalustoa.

22 § JÄTEASTIAN MERKITSEMINEN

Jätteen haltijan on huolehdittava, että jäteastian kanteen tai etuseinään kiinnitetään jäteasetuksen mukaisesti selkeästi erottuva merkintä kerättävästä jätelajista ja keräyksestä vastaavan kunnallisen jäteyhtiön yhteystiedot. Lisäksi jätteen haltijan on huolehdittava lajitteluohjeiden nähtävillä olosta jäteastiassa tai sen välittömässä läheisyydessä jäteasetuksen mukaan.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä kiinteistön tai kimpan osoitteella. Samoin on yksilöitävä jäteastia, joka sijaitsee keräyspaikassa, jossa on useamman jätteen haltijan jäteastioita. Kiinteistökohtaisen jäteastian yksilöintimerkinnän on velvollinen tekemään jätteen haltija. Kimppa-astian yksilöinnin on velvollinen tekemään kimpan yhteyshenkilö. Yksilöintimerkinnän tulee olla selkeästi erottuva ja se tulee olla jäteastian etuseinässä tai kannessa.

23 § JÄTEASTIOIDEN TÄYTTÄMINEN

Jäteastiaan saa laittaa vain astiaan tarkoitettua jätettä. Jäteastiaa ei saa täyttää siten, että sen tyhjentäminen sijaintipaikan olosuhteiden, jäteastian rakenteen, jätteen painon tai ominaisuuksien vuoksi aiheuttaa tyhjentäjälle työturvallisuusriskin.

Jätteet on laitettava jäteastiaan siten, että kannen saa suljettua. Jäteastian ulkopuolelle saa jättää jätettä vain poikkeustapauksessa. Jos jäte ei mahdu tai sitä ei muusta syystä voi panna jäteastiaan, se voidaan sijoittaa tilapäisesti jätteelle varatun keräyspaikan välittömään läheisyyteen. Tämä koskee ainoastaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavia jätteitä. Jäte tulee pakata siten, että jäteauton kuljettaja saa kuormattua sen turvallisesti. Irtojätessäkki tai muu jätepakkaus saa painaa korkeintaan 15 kg, eikä se saa sisältää viiltäviä, pistäviä tai teräviä esineitä, eikä jäljempänä lueteltuja sekajäteastiaan soveltumattomia jätteitä. Jätteen on tässäkin tapauksessa sovellettava laatunsa, kokonsa ja määränsä puolesta kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Sekajäte, joka voi liata jäteastiaa, tulee pakata ennen sen laittamista jäteastiaan. Hienojakoinen ja pölyävä jäte on pakattava tiiviisti ennen sijoittamista jäteastiaan. Biojäte on pakattava biohajoavaan materiaaliin ennen sen sijoittamista biojäteastiaan. Biojätteen keräämiseen tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa nestemäistä

biojätettä. Jätteet on pakattava ennen jäteastiaan laittamista siten, etteivät ne jäädy jäteastiaan kiinni.

Jätteet on sijoitettava jäteastiaan siten, että koneellinen tyhjennys on aina mahdollista.

Sekajäteastiaan ei saa laittaa:

- palo- tai räjähdysvaaran aiheuttavia jätteitä
- vaarallisia jätteitä (ml. lääkkeitä)
- jauhesammuttimia
- erityisjätteitä
- aineita tai esineitä, jotka painonsa, kokonsa, muotonsa, lujuutensa tai muun syyn takia voivat aiheuttaa vaaraa tai työturvallisuusriskin tyhjentäjälle, jätteen tuojalle, jäteastiaa käsitteleville tai jätteenkäsittelijälle
- aineita tai esineitä, jotka voivat vahingoittaa jäteastiaa tai jäteautoa tai vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormaamista tai purkamista
- nestemäisiä jätteitä
- hiekoitushiekkaa ja maa-aineksia
- suuria määriä rakennus- ja purkujätettä
- suuria määriä puutarhajätettä

Pieniä määriä sellaista palamatonta ainetta, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöillä tai keräyspisteissä, kuten yksittäisten lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, voi laittaa sekajäteastiaan. Suuremmat palamatonta ainetta olevat jätteet ja jäte-erät on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön jätekeskukselle tai lajitteluasemalle. Vaarallista jätettä ei saa laittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä.

Kauttaaltaan jäähtynyttä ja kytemätöntä puun poltossa syntyynyttä tuhkaa ja nokea saa sijoittaa sekajäteastiaan tiiviiseen ja kestäväan pakkaukseen pakattuna.

24 § JÄTEASTIOIDEN TYHJENNYSVÄLIT

Jäteastiat on tyhjennettävä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa säännöllisesti niin, ettei jäteastiasta aiheudu hajuhahtaa eikä muita haittoja esimerkiksi jätteenkuljetukselle, kuitenkin vähintään seuraavasti:

Jätelaji	Pisin tyhjennysväli kesäaikana (viikot 18-39)	Pisin tyhjennysväli talviaikana (viikot 40-17)
Sekajäte	2 viikkoa	4 viikkoa
Sekajäte, joka ei sisällä biojätettä (kiinteistöllä on biojätteen erillis- keräys tai kompostointi, josta on voimassa kompostointi-ilmoitus)	4 viikkoa	4 viikkoa
Biojäte	1 viikkoa	2 viikkoa
Kartonki- ja muovipakkaukset	8 viikkoa	8 viikkoa
Metalli ja lasipakkaukset	16 viikkoa	16 viikkoa

Jäähdytyslaittein (lämpötila alle + 5 C) varustetun sekajäteastian tai biojäteastian tyhjennysväli voi kuitenkin olla enintään neljä viikkoa ympäri vuoden.

Jos kiinteistöllä on korkeintaan 240 litran sekajäteastia, syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan asianmukaisesti kiinteistöllä ympäri vuoden, voi sekajäteastian tyhjennysväli olla kahdeksan viikkoa ympäri vuoden.

Jos asuinkiinteistön biojäteastia on osoitettu alle 10 asuinhuoneiston käyttöön tai käytössä on syväkeräys, voi biojäteastian tyhjennysväli olla kaksi viikkoa kesällä ja neljä viikkoa talvella.

Vapaa-ajan kiinteistöjen sekajäteastiat on tyhjennettävä vuoden aikana vähintään neljä kertaa korkeintaan neljän viikon tyhjennysvälin mukaisesti sinä aikana, kun vapaa-ajan kiinteistöä käytetään eniten. Jos vapaa-ajan kiinteistöllä on käytössään korkeintaan 240 litran sekajäteastia, syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan asianmukaisesti kiinteistöllä, voi sekajäteastian tyhjennysväli olla kahdeksan viikkoa. Tällöin edellytetään vähintään kahta tyhjennystä sinä aikana, jolloin vapaa-ajan kiinteistöä käytetään eniten. Vain kesäaikaan käytettävissä olevien vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastiatyhjennykset on ajoitettava kesäaikaan (viikot 18–39) siten, että kesäajan käytön päättyessä jäteastia on tyhjä. Jäteastia on tyhjennettävä muutoin tarpeen mukaan, kun kiinteistöä käytetään.

Syntyvään jättemäärään nähden ylisuuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen.

Erilliskerättävien kierrätettävien jätteiden jäteastiat on tyhjennettävä siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena aiheudu kierrätettävien jätteiden sijoittamista sekajätteen joukkoon. Jätteet, joiden säilyttäminen kiinteistöllä voi aiheuttaa ympäristölle tai terveydelle haittaa, on kuljetettava viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa ei saa olla sellaisia jäteastioiden tyhjennysvälejä, jotka vaikeuttavat jätteenkuljetuksen logistiikkaa.

Jos kunnallinen jäteyhtiö järjestää kiinteistön käyttöön monilokeroastian, jossa kerätään kahta tai useampaa jätelajia yhtä aikaa, ja astia tyhjennetään yhdellä kertaa monilokeroiseen jäteautoon, jäteastian vähimmäistyhjennysväli määräytyy sen jätelajin mukaan, jolle on asetettu määräyksissä tihein tyhjennysväli.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ohjeita ja määräyksiä jäteastian käytöstä ja tyhjennysväleistä, mikäli jätteistä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka roskaantumista. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa jäteastian käyttöä ja tyhjennysvälejä koskevia ohjeita, ja voi päätöksellään tihentää jäteastian tyhjennysväliä, jos jätteiden lajittelussa on toistuvia laiminlyöntejä tai jättesiasta aiheutuu haittaa esimerkiksi jätteenkuljetukselle.

25 § JÄTEASTIAN TYHJENNYSTEN KESKEYTTÄMINEN

Vakituisen asuinkiinteistön ja muun ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä. Vapaa-ajan kiinteistön jäteastian tyhjennyksistä voidaan keskeyttää korkeintaan puolet vaadituista tyhjennyksistä, jos kiinteistöllä ei lainkaan oleskella sinä aikana, kun keskeytys on voimassa. Jäteastia on aina tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista.

Määräaikaisen keskeytyksen kestäessä korkeintaan kuusi kuukautta, asiasta sovitaan kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Tätä pidempien keskeytysten myöntämisen ratkaisee jätehuoltoviranomainen. Jätehuoltoviranomainen käsittelee myös sel-laiset keskeytyspyynnöt, joissa keskeyttämisen peruste on epäselvä tai keskeytys-pyynnöksiä pyydetään toistuvasti. Keskeytystarpeesta on ilmoitettava vähintään kolme arkipäivää ja aikaisintaan kuusi kuukautta ennen toivottua keskeytyksen alkamista.

Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistöllä on käytössään kiinteistökohtainen jäteastia ja kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön. Jäteastian tyhjennysten keskeyttämistä ei saa käyttää siten, että sillä pidennetään näiden jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaista jäteastian tyhjennysväliä kiinteistön ollessa käytössä.

26 § KUNNOSSAPITO JA PESU

Jätteen haltijan on huolehdittava käytössään olevan jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta siltä osin kuin em. toimenpiteet eivät kuulu veloituksettomina palveluina kunnallisen jäteyhtiön hoidettavaksi jätetaksan mukaisesti. Jätteen haltijan on huolehdittava myös siitä, etteivät jäteastiat pääse siirtymään paikoiltaan ja että jäteastioiden kannet pysyvät kaikissa sääolosuhteissa suljettuina. Jätteen haltijan on tarkistettava jäteastioiden kunto ja tiiveys säännöllisesti. Yhdyskuntajätteiden jäteastiat tulee pestä tarpeen mukaan, sekajäteastiat kuitenkin vähintään kerran vuodessa ja biojäteastiat vähintään kaksi kertaa vuodessa.

27 § JÄTTEEN KERÄYSPAIKKA KIINTEISTÖLLÄ

Jäteastiat on sijoitettava keräyspaikkaan, joka tulee valita siten, ettei jäteastioiden tyhjennyksestä aiheudu tarpeetonta vaaraa tai haittaa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Keräyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla raskaalle ajokalustolle riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka. Kiinteistöllä sijaitsevan ajoväylän tulee kantaa tieliikennelain ja sen nojalla annettujen asetusten sallimat ajoneuvojen painot. Ajoväylän varrella sijaitsevat rakenteet tai kasvillisuus eivät saa aiheuttaa haittaa jätteenkuljetukselle.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Jotta jäteauto voi liikkua tiellä kaikkina vuoden aikoina, myös kelirikkokaudella, tulee tienpitäjän osoittaa mahdollisten painorajoitusten aikana lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkein.

Kiinteistön jäteastiat on sijoitettava siten, ettei niistä aiheudu haittaa asumiselle ja viihtyvyydelle. Keräyspaikka on sijoitettava riittävän kauas rakennuksen ilmanottoaukoista sekä asuntojen ikkunoista. Työpaikkahuoneistojen ja enemmän kuin kaksi huoneistoa käsittävän asuinkiinteistön keräyspaikka tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin päähän asuinrakennuksista tai työpaikkahuoneistoista, jollei keräyspaikkaa palo-osastoida ja siihen toteuteta riittävää ilmanvaihtoa. Omakotitalojen ja paritalojen jäteastioiden vastaava vähimmäisetäisyys naapurirakennuksesta on neljä metriä. Em. etäisyyksiä ei sovelleta, jos kunnan rakennusjärjestyksessä on säädetty toisin tai asemapiirroksessa on hyväksytty muunlainen järjestely.

Käsin siirrettävät pyörälliset jäteastiat on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi ja turvallisesti vähintään 10 metrin etäisyydelle jäteastioista. Omakotitalo-, paritalo- ja vapaa-ajan kiinteistöillä keräyspaikka tulee sijoittaa kiinteistölle johtavan kulkuyhteyden liittymään siten, että se on enintään 10 metrin päässä jäteauton ajoreitistä.

Kiinteistö voi sopia edellä mainitusta poiketen kunnallisen jäteyhtiön kanssa keräyspaikan sijainnista kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Tällöin jäteastian siirrosta tai lisäkuljetuksesta voidaan periä jätetaksan mukainen lisämaksu.

Jäteastiat, jotka eivät ole käsin siirrettävissä on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettä tyhjentämään jäteastiat.

Mikäli kiinteistöllä ei ole keräyspaikaksi soveltuvaa paikkaa, on selvitettävä keräyspaikan perustamismahdollisuudet kiinteistön välittömään läheisyyteen.

Jäteastiat on sijoitettava vaakasuuralle, kulutusta kestäväälle ja jäteastioiden siirtoon sopivalle alustalle siten, etteivät jäteastiat jäädy alustaansa kiinni. Alueiden ja väylien, joilla jäteastioita siirretään jätteiden kuormausta ja kuljetusta varten, tulee olla riittävän kantavia, kovapintaisia ja tasaisia. Jäteastian siirtoväylän kaltevuuden ylittäessä 1:5, kiinteistön haltijan on huolehdittava, että tyhjentäjän käytössä on siirtoa helpottavat laitteet tai rakenteet.

Keräyspaikka on mitoitettava siten, että eri jätelajien jätteasiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jätteistöjä. Keräyspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä. Jos keräyspaikka on katoksessa tai jätehuoneessa, tulee sisäänkäynnin tilaan olla suoraan ulkotiloista. Keräyspaikalle johtava ovi on varustettava laitteella, jolla ovi saadaan pysymään auki. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät niin, ettei jätteistöiden siirtäminen aiheuta vaurioita rakenteisiin. Keräyspaikalla on oltava riittävä valaistus. Mikäli keräyspaikka sijaitsee jätehuoneessa, on huolehdittava riittävästä ilmastoinnista ja viemäroinnistä.

Jätteiden keräyspaikkaa ei saa käyttää muuna varastona. Keräyspaikkaan tai sen välittömään läheisyyteen, kahden metrin säteelle siitä, ei saa sijoittaa jätettä tai tavaraa, jota ei ole tarkoitettu kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Kiinteistöllä olevia jätteistöjä ei saa käyttää muun kuin jätteen säilytykseen siten, että jätteenkuljettaja voi erehtyä kuormaamaan jätteenä kuljetettavaksi tavaraa, jota ei ole siihen tarkoitettu.

Kiinteistön haltija vastaa keräyspaikan ja jätteistöiden siirtoväylien asianmukaisesta varustuksesta, kunnossapidosta ja siisteydestä. Lumen auraus ja liukkaiden torjunta on hoidettava siten, että jätteistöiden siirtäminen ja tyhjentäminen on turvallista ja toimivaa.

28 § KERÄYSPAIKAN TAI JÄTEASTIAN LUKITSEMINEN

Jos kiinteistön haltija tai muun jätteen haltija on lukinnut jätteen keräyspaikalle johtavan reitin tai jätteastian, ja kiinteistö kuuluu kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin, on lukitus järjestettävä siten, että kunnallisen jäteyhtiön yleisavain sopii lukkoon. Lukituksessa on käytettävä kaksoispesälukkoa. Jos tämä ei ole mahdollista, voidaan käyttää avainsäiliötä, johon kunnallisen jäteyhtiön yleisavain sopii ja johon sijoitetaan tarvittava avain. Avainsäiliö on sijoitettava keräyspaikalle johtavan reitin välittömään läheisyyteen. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää numerokoodilukitusta. Kiinteistön on ilmoitettava koodi kunnalliselle jäteyhtiölle. Keräyspaikan lukituksen tulee olla avattavissa keräyspaikan sisäpuolelta ilman avainta.

Kiinteistön haltija vastaa lukituksen asennus- ja huoltokustannuksista sekä lukituksen toimintakuntoisuudesta.

29 § KERÄYSPAIKAN SUOJAAMINEN

Taajamissa keräyspaikat, joissa käsin siirrettäviä jätteistöjä on neljä kappaletta tai tätä enemmän, tulee sijoittaa jätekatokseen tai jätteastiasuojaan.

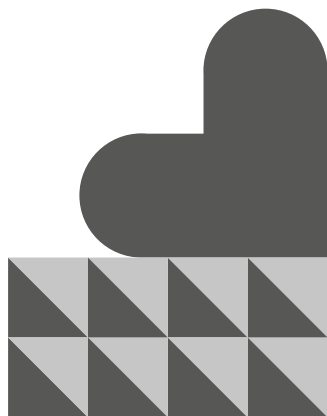
30 § ALUEELLISET JÄTTEIDEN KERÄYSPISTEET

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa sekä kunnallisen jäteyhtiön, tuottajien että mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueellisilla keräyspisteillä, kuten aluekeräyspisteillä ja ekopisteillä.

Alueelliselle keräyspisteelle saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, jota varten jättepisteellä on jätteistöä. Jätteet tulee toimittaa keräyspisteeseen riittävän usein ja niin, ettei keräyspisteeseen aiheudu ylitäyttöä liian suurten kertaerien vuoksi.

Jätteitä ei saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle. Mikäli jäteastiat ovat täysiä, jätteet tulee toimittaa toiselle alueelliselle jätteiden keräyspisteelle.

Alueellisesta jätteiden keräyspisteestä vastaavan tahon on huolehdittava keräyspisteen ylläpidosta, puhdistamisesta ja tyhjentämisestä siten, että keräyspisteestä ei aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön likaantumista tai roskaantumista. Keräyspisteestä vastaavalla taholla on velvollisuus pitää keräyspiste ja sen ympäristö siistinä ja kunnossa. Alueellisella jätteiden keräyspisteellä tulee olla siitä vastaavan tahon yhteystiedot.



31 § KUORMAAMINEN

Jätteiden kuormaaminen taajamassa olevalla asuinkiinteistöllä tai sen lähistöllä on sallittu arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 8–22. Jätteiden kuormaaminen on sallittu poikkeuksellisesti arkisin klo 5–23 sekä yksittäisinä päivinä lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä klo 6–22.

Kunnallisen jäteyhtiön ja muun jätteenkuljetuspalvelun toteuttajan on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle tiedot siitä, kuinka monena päivänä ja mistä syistä poikkeuksellista laajempaa kuljetusaikaa (arkisin klo 5–23 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä klo 6–22) on käytetty kussakin taajamassa. Edellisen vuoden tiedot on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle tammikuun loppuun mennessä.

Jätteenkuljettajan on huolehdittava, että jätettä ei pääse leviämään kuormauksen aikana ympäristöön.

32 § KULJETTAMINEN

Jätteet on kuljetettava säiliössä tai peitettävä siten, että jätteitä ei pääse kuljetuksen aikana leviämään ympäristöön, eivätkä ne aiheuta tapaturmavaaraa. Kuljetettaessa pölyävää, kevyttä, pienikokoista tai nestemäistä jätettä on varmistuttava säiliön tiiveydestä. Jätteenkuljettaja vastaa siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön kuljetuksen aikana.

Kuljetustapa tai -välineet eivät saa heikentää erilliskerättävien jätejakeiden kierätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisvelvoitteesta, joka koskee mm. saostus- ja umpisäiliölietteiden, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista.

33 § KULJETUSTIETOJEN TOIMITTAMINEN

Jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä jätelain 39 §:n ja jäteasetuksen 42 §:n mukaisesti. Tiedot on toimitettava vähintään neljännesvuosittain.

Kunnallinen jäteyhtiö voi sopia jätteenkuljettajien kanssa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen kuljetustietojen toimittamisesta siten, että kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kuljetustiedot jätehuoltoviranomaiselle jätteenkuljettajan sijaan jätehuoltoviranomaisen kanssa sovitulla tavalla sähköisesti.

Kuljetustietojen toimittamisvelvollisuus ei koske saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta koskevien tietojen toimittamista kunnan jätehuoltoviranomaiselle, jos jätteenkuljettaja on toimittanut jätelain 39 §:ssä tarkoitetut tiedot jätelain 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun rekisterin välityksellä. Mikäli toimitetut tiedot ovat puutteelliset, voi jätehuoltoviranomainen vaatia toimittamaan tiedot sille erikseen.

Tiedot jätehuoltoviranomaiselle on toimitettava taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja.

Jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä, jonne edellä mainitut tiedot merkitään niiden luovuttamisen jälkeen.

34 § JÄTTEIDEN VASTAANOTTO- JA KÄSITTELYPAIKAT

Jätteenkuljettajan on kuljetettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottopaikkoihin. Erillis-keräytyjen pakkausjätteiden osalta jätteet on kuljetettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan ja tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan.

Jätteenkuljettaja ei saa välivarastoida kuljettamiaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä, ellei välivarastoinnista ole sovittu kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Välivarastointipaikalla on lisäksi oltava tarvittavat luvat (ympäristölupa tai jätelain 100 §:n mukainen rekisteröinti).

Jätteiden toimittaminen vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu ilmoitettuina aukioluokoina. Jätteiden toimittamisessa on noudatettava vastaanottopaikan pitäjän antamia ohjeita. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta jätettä, mikäli jäte ei ole vastaanottopaikan vastaanottoehtojen mukaista tai jos paikkaa ei ole hyväksytty kyseisen jätelajin vastaanotto- tai käsittelypaikaksi.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin ei saa toimittaa sekajätteen seassa sellaisia jätelajeja, joille on järjestetty vastaanottopaikka muualla.



35 § EROTUSKAIVOJÄTTEET JA NIIDEN TOIMITTAMINEN KÄSITELTÄVÄKSI

Hiekanerotuskaivot, öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot on tarkastettava ja tyhjennettävä säännöllisin välein, kuitenkin aina tarvittaessa ja käytössä olevat öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot vähintään kerran vuodessa. Erotuskaivojen hälyttimet on tarkastettava säännöllisesti ja pidettävä kunnossa. Hulevesijärjestelmistä liete on tyhjennettävä tarvittaessa.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa erotuskaivojätteiden poistoista ja hälyttimien tarkastuksista. Nämä tiedot on pyydyttävä esittävää ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Erotuskaivojätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin ko. jätelajin kuljettajaksi. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Jätteen haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat erotuskaivojätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan.

36 § JÄTEVESILIETTEIDEN TYHJENNYS JA LIETTEIDEN TOIMITTAMINEN KÄSITELTÄVÄKSI

Saostussäiliöistä, laitepuhdistamojen liettiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Mikäli kyseessä on 1-2 henkilön vakituinen asuinkiinteistö tai vapaa-ajan kiinteistö, saostussäiliöistä ja niitä vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava vähintään kahden vuoden välein. Lietteenpoisto on tehtävä järjestelmän suunnittelijan / valmistajan antamien ohjeiden mukaan näitä vähimmäisvelvoitteita useammin siten, että jätevesienkäsittelyjärjestelmä toimii asianmukaisesti.

Mikäli saostussäiliöön tai vastaavaan säiliöön ohjataan pelkästään harmaita jätevesiä tai kiinteistöllä on käytössä erotteleva kuivakäymälä ja virtsa ohjataan saostussäiliöön, tulee jätevesiliete poistaa säiliöstä tarvittaessa.

Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on tyhjennettävä tarvittaessa viimeistään niiden täytyessä, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Fosforinpoistokaivot on tarkistettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Fosforinpoistokaivot on tyhjennettävä tarvittaessa.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa lietteenpoistoista. Nämä tiedot on pyydyttävä esittävää ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jätevesilietteen ja umpisäiliöiden jätevedet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin ko. jätelain kuljettajaksi. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Jätteen haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat jätevesilietteet ja umpisäiliöiden jätevedet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan.

37 § SAOSTUS- JA UMPISÄILIÖIDEN KUNNOSSAPITO JA KULKU SÄILIÖIDEN LUOKSE

Kiinteistön haltijan on huolehdittava, että kiinteistön jätevesilietesäiliöt ja niihin liittyvät rakenteet ovat ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseensa sopivia. Lietetilan on oltava rakenteeltaan ja kunnoltaan sellainen, että siitä ei tyhjentämisen yhteydessä pääse tyhjennyskalustoon maa-aineksia.

Kiinteistön haltija vastaa siitä, että jätevesilietesäiliöiden luokse pääsee esteettömästi ja turvallisesti yleisesti käytössä olevalla jätevesilietteiden kuljetuskalustolla.

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on annettava jätevesilietesäiliön tyhjentäjälle tarvittavat ohjeet tyhjennyksen suorittamiseksi.

Lietetilan sijainti on oltava tyhjennysajankohtana selkeästi merkittynä ja tyhjennettävien säiliöiden kannet tulee olla näkyvissä.

Jätevesilietesäiliöiden kansien pitää olla käsin tai käsikäyttöisellä apuvälineellä tyhjentäjän aukaistavissa työturvallisuuden vaarantumatta. Tyhjentäjän on suljettava kansi huolellisesti. Kiinteistön haltija vastaa muista lietesäiliön tyhjennyksen jälkeisistä toimenpiteistä, kuten säiliön mahdollisesta lukitsemisesta.

Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, kiinteistöllä on käytettävä jätevesijärjestelmää, jonka lietesäiliö tyhjennetään laitevalmistajan käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti itse ja säiliöistä poistettu jätevesiliete käsitellään omatoimisesti näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n ja 38 §:n mukaisesti.



Jätevesilietteen omatoiminen käsittely on kielletty lukuun ottamatta seuraavia tähän säännökseen sisällytettyjä tilanteita.

Omassa asumisessa syntyvän jätevesilietteen saa levittää asianmukaisesti käsiteltynä lannoitustarkoituksessa viljelyksessä olevalle omassa hallinnassa olevalle pellolle haja-asutusalueella. Jätevesilietettä ei kuitenkaan saa levittää pohjavesialueella. Jätevesiliete on käsiteltävä ennen peltolevitystä hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä.

Jätteen haltijan on ilmoitettava kirjallisesti jätevesilietteen omatoimiseen käsittelyyn siirtymisestä viimeistään kahta (2) kuukautta ennen käsittelyn aloittamista. Jätehuoltoviranomainen voi kieltää omatoimisen käsittelyn, mikäli se ei ole ilmoituksen perusteella asianmukaista. Ilmoitusta jätevesilietteen omatoimisesta käsittelystä ei tarvitse tehdä, mikäli jätevedet eivät sisällä vesikäymälöiden jätevesiä.

Aktiiviviljelijänä toimiva jätteen haltija saa ottaa käsiteltäväkseen naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä syntyvän jätevesilietteen ja levittää peltoon lannoitustarkoituksessa samoin edellytyksin kuin omassa toiminnassa syntyneen lietteen. Tällainen yhteinen käsittely voi olla korkeintaan viidellä kiinteistöllä ja asuinhuoneistolla. Sen, joka vastaanottaa, käsittelee ja hyödyntää jätevesilietteen on ilmoitettava asiasta kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen tyhjennyksiä jätehuoltoviranomaiselle.

Jätevesilietteen käyttöä lannoitustarkoituksessa koskevan ilmoituksen tulee sisältää tarvittavat tiedot omatoimisen käsittelyn asianmukaisuuden arvioimiseksi. Ilmoituksessa on oltava käsittelystä ja hyödyntämisestä vastaavan henkilön yhteystiedot sekä tiedot kiinteistöistä, joiden jätevesilietteitä hyödynnetään. Lisäksi ilmoituksessa tulee olla tiedot kiinteistöllä syntyvistä ja käsiteltävistä jätevesilietteistä, tiedot jätevesilietteen käsittelymenetelmästä sekä levitysalueesta ja sen käytöstä.

Ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä tai yhteiskäsittelystä on voimassa viisi vuotta, minkä jälkeen jätevesilietteiden käsittelystä on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle uusi ilmoitus. Jos omatoimisesta käsittelystä tai yhteiskäsittelystä luovutaan jo tätä ennen, on ilmoituksen tehnyt lietteen käsittelijä velvollinen ilmoittamaan tästä jätehuoltoviranomaiselle.

Omalla kiinteistöllä syntyvän saostussäiliön tai laitepuhdistamon lietetilan lietteen voi kompostoida kiinteistöllä näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisesti, jos kiinteistöllä syntyy vain harvainta jätevesiä ja syntyvien jätevesilietteiden määrä on vähäinen. Kompostointi on sallittua myös silloin, jos syntyvän jätevesilietteen määrä on vähäinen ja se on kiinteässä muodossa. Lietteen määrän katsotaan olevan vähäinen, jos sitä syntyy vähemmän kuin 20 litraa tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 60 litraa vuodessa.

Jätteen haltijan on ilmoitettava lietteen omatoimisesta käsittelystä kompostoimalla jätehuoltoviranomaiselle. Jos omatoimisesta käsittelystä kompostoimalla luovutaan, on jätteen haltija velvollinen ilmoittamaan myös tästä jätehuoltoviranomaiselle.

Fosforinpoistokaivojen massat sekä maasta pois kaivetut maasuodattamon tai imeytyskentän massat voidaan hyödyntää maanparannusaineena pelloilla tai kompostoida kiinteistöllä siten, ettei siitä aiheudu haittaa naapureille tai ympäristölle.

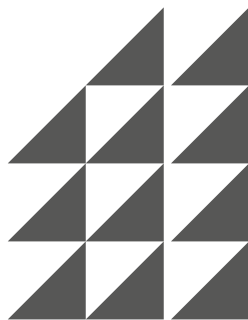
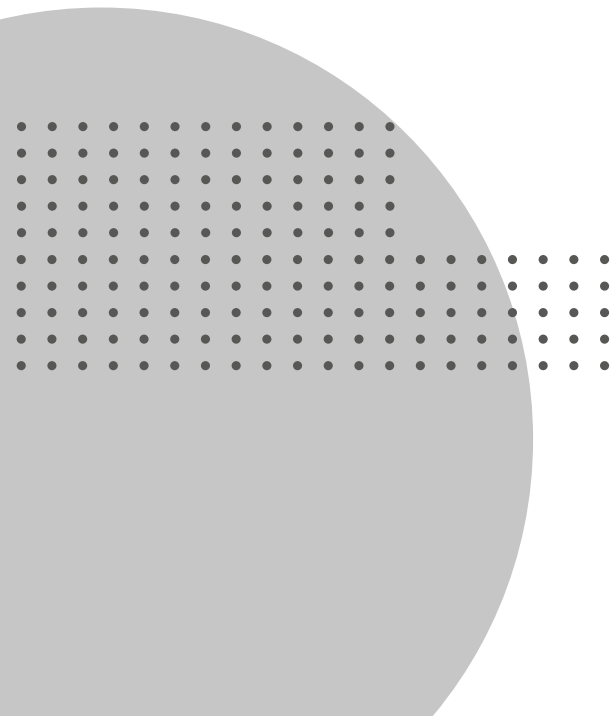
Saostussäiliöiden, laitepuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien jätevesilietettä tai jätevesiä ei saa levittää metsään tai muualle maastoon.

39 § KÄYMÄLÄJÄTE

Kuivakäymäläjätteet tulee kompostoida näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisesti kiinteistöllä tai toimittaa kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan.

Käymäläjätettä ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin, viedä aluekeräyspisteisiin tai haudata maahan kompostoimatta.

Kemiallisten käymälöiden käymäläjäte on toimitettava kunnan viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen ohjeiden mukaisesti, tai muuhun luvalliseen paikkaan.



40 § YLEISÖTILAISUUKSIEN JÄTEHUOLTO

Yleisötilaisuuden järjestäjä vastaa järjestettävän tilaisuuden jätehuollosta. Järjestäjä vastaa myös jätehuoltoon liittyvästä neuvonnasta tilaisuuden aikana sekä jätteiden lajittelusta ja erilliskeräämisestä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Yleisötilaisuus on suunniteltava siten, että syntyvän jätteen määrä on mahdollisimman vähäinen. Tapahtuma-alueelle on sijoitettava riittävästi ja kattavasti jäteastioita eri jätelajien keräämistä varten.

Jäteastiat on tyhjennettävä ja alue siivottava välittömästi tilaisuuden päätyttyä sekä tarvittaessa tilaisuuden aikana. Jäteastiat on tyhjennettävä aina niiden täytyessä. Monipäiväisissä tilaisuuksissa jäteastiat on lähtökohtaisesti tyhjennettävä ja alue siivottava vähintään kerran päivässä.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräys on järjestettävä yleisötilaisuudessa näiden jätehuoltomääräyksien 16 §:ssä jätteen arvioituun syntymäärään perustuvien edellytyksin. Biojäte on lajiteltava ja erilliskerättävä aina, kun yleisötilaisuudessa tarjoillaan elintarvikkeita ja biojätettä syntyy arviolta vähintään 10 kg tapahtumaa kohden.

Yli 1000 henkilön yleisötilaisuudesta on laadittava jätehuoltosuunnitelma ja esitettävä se pyydettyä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta yleisötilaisuuden järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

41 § ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN YLEISILLÄ ALUEILLA

Roskaaminen ja jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla on kielletty.

Jäteastian ylläpitäjän on huolehdittava jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

42 § VAARALLISTEN JÄTTEIDEN JÄTEHUOLTO

Erilaatuiset vaaralliset jätteet on lajiteltava ja kerättävä erikseen.

Kiinteistöillä kerättävät ja varastoitavat vaaralliset jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottopaikkoihin vähintään kerran vuodessa.

Vaarallista jätettä ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, eikä niitä saa toimittaa sekajätteen aluekeräyspisteisiin.

Asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön niille järjestämään vastaanottopaikkaan. Maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden osalta tämä koskee kohtuullista jätemäärää, muutoin syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet (esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut) on toimitettava tuottajien niille järjestämiin vastaanottopaikkoihin. Lääkejätteet on toimitettava apteekkiin, joka on sopinut niiden vastaanotto- paikan järjestämisestä kunnallisen jäteyhtiön kanssa tai kunnallisen jäteyhtiön niille osoittamaan paikkaan.

Muilla kiinteistöillä syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Määrältään suurten vaarallista jätettä olevien erien toimittamisesta on sovittava etukäteen vastaanottajan kanssa.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä säädetään jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaarallinen jäte on pakattava alkuperäispakkaukseensa, mikäli se on mahdollista ja turvallista.

43 § VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIIINTEISTÖLLÄ

Muilla kuin omakotitalo-, paritalo- tai vapaa-ajan kiinteistöillä järjestettävän vaarallisen jätteen keräämisen tulee tapahtua erillisessä lukitussa tai valvotussa tilassa tai vaarallinen jäte tulee kerätä sellaisiin kaappeihin ja astioihin, joista sitä ei voi vapaasti poistaa. Kutakin vaarallista jätelajia varten tulee olla oma merkitty jätteastiansa.

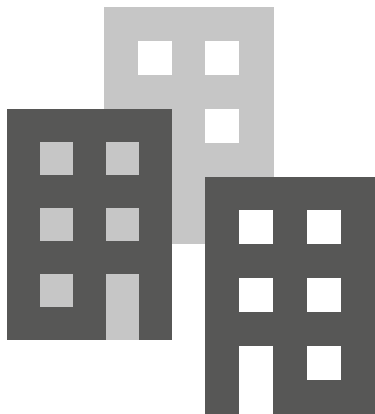
Nestemäiset vaaralliset jätteet on säilytettävä ehjissä tiiviisti suljetuissa niille tarkoitetuissa astioissa. Nestemäistä vaarallista jätettä sisältävät astiat on sijoitettava nestettä läpäisemätöntä materiaalia olevalle alustalle siten, että pääsy maaperään ja vesistöön sekä viemäriin on estetty. Mahdolliset vuodot on pystyttävä keräämään talteen.

Kiinteistön haltijan on asetettava vaarallisten jätteiden keräyspisteen käyttöä koskevat ohjeet sellaiseen paikkaan, että ne ovat kaikkien tilaa käyttävien nähtävissä. Lisäksi kiinteistön haltijan on tiedotettava keräyspisteen käyttäjiä siitä, kuinka vaarallisten jätteiden keräys kiinteistöllä on järjestetty.

44 § ERITYISJÄTTEET

Erityisjäte on pidettävä erillään ja pakattava lujiin ja tiivisti suljettuihin astioihin. Astioihin on merkittävä jätteen laatu, siitä mahdollisesti aiheutuva haitta ja siitä johtuvat toimenpiteet.

Terveydenhuollon erityisjäte on pakattava ja pakkaukset on merkittävä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Merkinnöistä on käytävä ilmi, mitä pakkaus sisältää. Tunnistettava biologinen jäte ja tartuntavaarallinen jäte on toimitettava poltettavaksi tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn.



45 § TIEDOTTAMISVELVOITE

Kiinteistön haltijan on tiedotettava kiinteistön asukkaille ja kiinteistöllä työskenteleville näiden jätehuoltomääräysten mukaisista jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä sekä seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä.

46 § JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN SEURANTA JA VALVONTA

Näiden määräysten noudattamista seuraa jätehuoltoviranomainen siltä osin kuin kyseessä on kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien kiinteistöjen jätehuollon järjestäminen. Määräysten noudattamista kokonaisuudessaan valvovat eli valvontaviranomaisina toimivat kunkin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueen ELY-keskukset.

47 § POIKKEAMINEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSISTÄ

Jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksissa perustelluista erityisistä syistä myöntää poikkeuksen näiden jätehuoltomääräysten noudattamisesta, tarvittaessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista kuultuaan.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen ei saa vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle, terveydelle tai turvallisuudelle taikka aiheuttaa roskaantumista.

48 § VOIMAANTULO

Nämä jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.10.2024. Näillä jätehuoltomääräyksillä kumotaan alueella aikaisemmin voimassa olleet määräykset, jotka on hyväksytty Savo-Pielisen jätelautakunnassa 1.12.2022 § 23.

Nämä jätehuoltomääräykset astuvat voimaan, vaikka niiden hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

3.

KUNNALLISTEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT



1 §**SOVELTAMISALA**

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (646/2011), jäteasetukseen (valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021) ja muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltomääräykset täydentävät ja tarkentavat lainsäädäntöä. Niissä määrätään sitovasti, miten alueella on toimittava jätehuollon järjestämisessä, roskaantumisen ja jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan koko Savo-Pielisen jätelautakunnan toimialueella eli kaikissa sen toimialueen kunnissa. Tämä toimialue on sama kuin kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuon, toimialue.

Jätelain 91 §:ssä on määritelty, mistä asioista jätehuoltomääräyksiä voidaan antaa ja keitä ne koskevat. Ensisijaisesti jätehuoltomääräykset koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvastuulla olevaa jätehuoltoa. Osin määräykset koskevat myös muuta jätehuoltoa. Jätelain mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa myös muiden kuin kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

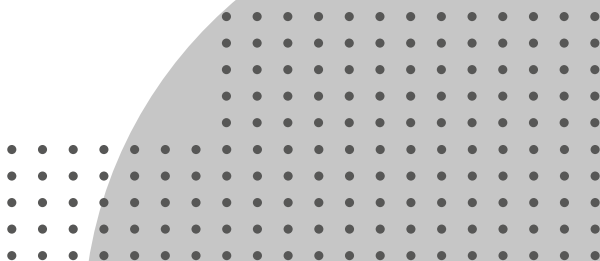
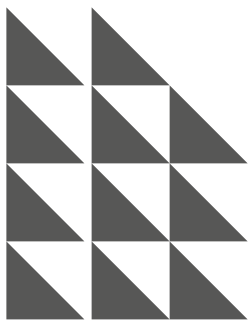
Näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorien, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen, viiltävän ja pistävän jätteen eikä eläinperäisen jätteen jätehuollon järjestämiseen siltä osin kuin niistä on muualla säädetty tai määrätty erikseen. Edellä mainittujen jätteiden osalta on jätehuollon järjestämisestä säädetty ja ohjeistettu osin erikseen ja nämä jätteet on ominaisuuksiensa vuoksi käsiteltävä erityisten säännösten ja ohjeiden mukaisesti. Jos jostakin asiasta ei ole kyseisten jätteiden osalta erikseen säädetty, sovelletaan tällöin jätehuoltomääräyksiä.

2 §**MÄÄRITELMÄT**

Jätehuoltomääräyksissä on määritelty ne käsitteet, joita jätehuoltomääräyksissä käytetään ja joiden ymmärtäminen on tärkeää määräyksiä sovellettaessa. Säännöksessä on määritelmät muun muassa jätehuollon eri toimijoille, eri jätelajeille ja erilaisille jätteiden keräyspisteille. Siltä osin kuin käsitteitä käytetään myös jätelaissa tai jäteasetuksessa, ovat määritelmät pääosin yhteneväiset lainsäädännössä käytettyjen määritelmien kanssa.

Jätelaissa (8 §) kaikkia toimijoita velvoitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, etusijajärjestyksen mukaan jäte tulee ensisijaisesti valmistella uudelleen käyttöön tai kierrätykseen. Ellei tämä ole mahdollista, jäte voidaan hyödyntää energiana.

Tavoitteita koskevassa säännöksessä ei anneta jätelakia tarkentavaa määräystä, vaan siinä käsitellään sitä, mihin pyritään tilanteessa, jossa jätettä on syntynyt ja jätehuoltoa ja jätehuoltomääräyksiä tarvitaan. Jätehuollon tarkoituksena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Tämän vuoksi jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti. Jätehuolto on myös osa kiertotaloutta, joten jätehuollolla tavoitellaan kestävää ja puhdasta materiaalikiertoa.



Jätelain 41 §:ssä edellytetään, että kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikkaan. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään. Näin jätteet saadaan kerättyä ja kuljettua asianmukaiseen käsittelyyn, jossa niistä ei aiheudu roskaantumista taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle. Velvollisuus kuulua järjestetyn jätehuollon piiriin on kiinteistö- ja asutunkohtainen eli jos samalla kiinteistöllä sijaitsee monta eri asuinrakennusta tai vapaa-ajan asuinrakennusta, on jokaisen näistä rakennuksista oltava kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä.

Liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään koskee kaikkia käytössä olevia ja käytettävissä olevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, koska näillä kiinteistöillä jätettä voi syntyä. Jätelaki ei mahdollista sitä, että asuin- tai vapaa-ajan kiinteistö vapautettaisiin liittymisvelvollisuudesta. Ainoastaan, jos katsotaan, ettei kiinteistö ole lainkaan käytettävissä asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen eli kyseessä on täysin käyttökelvoton kiinteistö, ei liittymisvelvollisuutta ole. Jos kuitenkin käyttökelvottomalle kiinteistölle on varastoitu asumisessa syntyneitä jätteitä, on Jäteukon kanssa sovittava näiden jätteiden noutamisesta tai toimitettava jätteet itse lajitteluasemalle.

Muiden kuin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta. Liittymisvelvollisuus koskee kaikkia niitä kiinteistöjä, joilla syntyy jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Tällaista jätettä on kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte. Esimerkiksi kuntien virastojen, koulujen, päiväkotien ja liikuntapaikkojen on liityttävä kunnan järjestämään jätehuoltoon.

Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestämänsä keräyspaikkaan tai aluekeräyspisteeseen. Jätelain nojalla kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä ei siis saa käsitellä itse (muutoin kuin jätehuottomääräysten 4 luvussa säädettyissä tapauksissa), eikä sitä saa luovuttaa millekään muulle toimijalle kuin kunnalliselle jätehuoltoyhtiölle. Näin varmistetaan kunnallisen jätehuollon toimivuus.

Jos kiinteistöllä on muutakin kuin kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvaa toimintaa, ei tässä toiminnassa syntyvää jätettä ole tarvetta luovuttaa kunnan järjestämään jätehuoltoon, jos sitä ei kerätä yhdessä kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kanssa. Jos yhdyskuntajätteet kerätään kuitenkin yhdessä, kuuluvat ne kaikki kunnan järjestämään jätehuoltoon. Esimerkiksi, jos kiinteistöllä on sekä asumista että yritystoimintaa, ja yritykset käyttävät toiminnassaan syntyvälle yhdyskuntajätteelle samoja jäteastioita kuin kotitaloudet, kunta huolehtii koko tästä jätehuollon kokonaisuudesta.

JÄTEHUOLTO KUNNAN TOISSIJAISEN JÄTEHUOLLON JÄRJESTÄMISVELVOLLISUUDEN PERUSTEELLA

Jätelain 33 §:n mukaan kunnan on järjestettävä tietyin edellytyksin myös sellaisen toiminnan jätehuolto, joka ei muutoin kuulu kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Kunnan on järjestettävä esimerkiksi elinkeinotoiminnan taikka hyvinvointialueen, valtion tai seurakunnan kiinteistön jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Näin turvataan jätehuoltopalvelut näille jätteen tuottajille silloin, kun yksityistä jätehuoltopalvelua ei tietyllä alueella ole kohtuullisesti saatavilla. Käytännössä palvelun järjestää tällöin Jätekkukko.

Jos toiminnanharjoittaja tarvitsee jätehuoltopalvelua kunnalta, noudatetaan palvelun tarpeesta ilmoittamiseen, palvelun pyytämiseen ja palvelusta sopimiseen jätelaissa säädettyjä menettelyjä. Koska näistä menettelyistä on määrätty jätelaissa, jätehuoltomääräyksissä viitataan tähän jätelain sääntelyyn.

Jätteen haltijan palvelupyyntöön liittyvät menettelyt ovat erilaisia riippuen tarvittavan jätehuoltopalvelun vuotuisesta arvosta ja kiireellisyydestä. Kunnalliselta jäteyhtiöltä alle 2000 euron palvelun pyytämiseen liittyvät menettelyt ovat yksinkertaisemmat kuin vähintään 2000 euron palvelun.

Jos kyseessä on vähintään 2000 euron arvoinen vuotuinen palvelu, jätteen haltijan on osoitettava mahdollinen palvelunpuutetilanne tietoalustamenettelyn avulla. Palveluja tarvitsevan on ilmoitettava palvelun tarpeestaan jätelain 143 a §:n mukaisessa jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa eli Materiaalitorilla vähintään 14 vuorokauden ajan. Ellei palvelulle ole tullut markkinoilta tarjoutua kohtuullisin ehdoin tässä määräajassa, voi jätteen haltija pyytää kunnan toissijaista palvelua tekemällä tietoalustassa TSV-pyynnön. Jos jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään, on kunnallisen jäteyhtiön mahdollista järjestää pyydetty palvelu. Palvelusta tehdään sopimus, joka voi olla korkeintaan kolmen vuoden mittainen ja sen tulee olla määräaikaisuudestaan huolimatta irtisanottavissa.

Jätteen haltijalla ei ole velvollisuutta ilmoittaa palvelun tarpeesta jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa, jos kunnalliselta jäteyhtiöltä hankittava palvelu on arvoltaan alle 2000 euroa vuodessa. Velvollisuutta ei ole myöskään silloin, jos palvelun tarve on yllättävä ja kiireellinen.

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustaa eli Materiaalitoria ylläpitävät Ympäristöministeriö ja Motiva, joilta saa myös Materiaalitorin käyttöä koskevaa neuvontaa.

LIITTYMINEN KUNNAN JÄRJESTÄMÄÄN KIINTEISTÖITÄISEEN JÄTTEENKULJETUKSEEN TAI ALUEKERÄYSPISTEESEEN

Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella kunnan vastuulle kuuluvan sekajätteen, biojätteen sekä kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kunnallinen jäteyhtiö. Jätekkukko on siis kilpailuttanut keskitetysti kiinteistöjä varten jätteen keräyksen ja kuljetuksen. Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksissa käytössä on sen

sijaan kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätevesilietteiden jätehuoltoa koskevat määräykset ovat jätehuoltomääräysten 8. luvussa.

Jätehuolto on järjestettävä kaikilla kiinteistöillä vähintään sekajätteelle. Kierrätettävien jätteiden ja muiden jätelajien lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteista säädetään jätehuoltomääräysten 3. luvussa.

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty, miten jätelain mukainen liittymisvelvollisuus kunnan jätehuoltojärjestelmään tulee käytännössä kiinteistöillä järjestää. Kiinteistö voi hoitaa liittymisvelvollisuutensa kiinteistökohtaisella jäteastialla, lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa) tai tietyin edellytyksin aluekeräyspisteen kautta.

Kiinteistöittäistä keräystä (ml. kimppoja) voidaan pitää liittymisessä lähtökohtana. Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus palvelee tyypillisesti kiinteistön tarpeita parhaiten, sillä keräyspaikka sijoitetaan kiinteistölle tai sen läheisyyteen. Myös aluekeräyspiste voi olla vaihtoehto omakotitaloille, paritaloille ja vapaa-ajan kiinteistöille. Tällöin kiinteistö käyttää alueelle järjestettyä, kunnallisen jäteyhtiön ylläpitämää keräyspistettä käyttömaksua vastaan. Kaikkien rivi- ja kerrostalojen sekä muiden kuin asuinkiinteistöjen on aina järjestettävä jätehuolto omalla jäteastialla tai kimppa-astialla, sillä ne kuormittaisivat liikaa aluekeräyspisteitä.

Sekajätteen kiinteistöittäiseen keräykseen voi liittyä määritellyllä sekajätteen kiinteistöittäisellä kuljetusalueella (kts. www.jatelautakunta.fi/sekajate-kuljetusalue). Jos kiinteistö sijaitsee sekajätteen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuolisella alueella, se voi liittyä järjestettyyn jätehuoltoon kiinteistökohtaisella tai lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa) vain, jos jäteastia sijoitetaan paikkaan, josta jätteenkuljetus voidaan jäteautolla hoitaa eli kulkuyhteys on kantava ja esteetön. Kiinteistöt, joihin ei päästä jäteautolla (esim. saarissa sijaitsevat kiinteistöt, joihin ei ole tieyhteyttä tai kiinteistöt, joihin johtava tie ei kestä jäteautoa), voivat sijoittaa sekajäteastiansa kiinteistön ulkopuolelle jäteauton reitille, kunhan tästä sovitaan alueen maanomistajan kanssa. Mahdollisuuksien mukaan sekajäteastia voidaan siis tyhjentää myös kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuoliselta alueelta, mutta tällöin tyhjennyksestä peritään jätetaksan mukainen lisämaksu normaalia hankalampien kuljetusolosuhteiden vuoksi. Jos kiinteistöittäinen keräys ei ole mahdollinen tai sitä ei haluta, on kiinteistö lähimmän aluekeräyspisteen käyttäjä.

Biojätteen, kartonki-, muovi- ja lasipakkausten sekä metallin kiinteistöittäiseen keräykseen voi liittyä määritellyllä kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella eli jätehuoltoviranomaisen määrittelemissä taajamissa ja niiden välisillä keskeisillä reiteillä (kts. www.jatelautakunta.fi/kierratettava-jate-kuljetusalue). Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisestä keräyksestä säädetään tarkemmin jätehuoltomääräysten 15 §:ssä.

Liittyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen tapahtuu lähtökohtaisesti ilmoittamalla liittymisestä kunnalliselle jäteyhtiölle, joka hoitaa kunnan vastuulla olevan jätehuollon käytännön toteuttamisen. Liittyminen perustuu jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin, ja maksut perustuvat jätehuoltoviranomaisen hyväksymään julkisoikeudelliseen jätetaksaan, joten liittymisestä ei tehdä sopimusta.

Mikäli kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija ei ilmoita kunnalliselle jäteyhtiölle jätehuoltoon liittymisestä, jäteyhtiö toimittaa kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistölle, kerros- ja rivitalokiinteistölle sekä taajamassa sijaitseville omakotitalo- ja paritalokiinteistölle ym. vakituisesti asutuille kiinteistölle jäteastiat jätteenkeräystä varten. Kiinteistökohtaiset jäteastiat palvelevat parhaiten kiinteistön asukkaiden jätehuollon järjestämistä. Sekajäteastioiden lisäksi kiinteistölle toimitetaan biojätteen, kartonki-, muovi- ja lasipakkausten sekä metallin jäteastiat, jos jätehuoltomääräysten 14–16 §:ssä edellytetään näiden jätelajien erilliskeräystä. Mikäli kiinteistölle on jo järjestetty osa jäteastioista, kunnallinen jäteyhtiö toimittaa puuttuvien jätelajien jäteastiat. Kunnallinen jäteyhtiö suhteuttaa toimittavien jäteastioiden koon ja tyhjennysvälin kiinteistöllä syntyvään jätemäärään, joka arvioidaan mm. huoneisto- ja asukasmäärän tai käyttäjämäärän mukaisesti. Lisäksi otetaan huomioon se, minkä kokoiset jäteastiat kiinteistön keräyspaikkaan mahtuu. Arvioinnissa otetaan huomioon se, voidaanko kiinteistöllä jo olevia jäteastioita vaihtaa pienempiin jäteastioihin, jolloin keräyspaikkaan saadaan mahtumaan jäteastiat aikaisempaa useammalle jätelajille. Jäteastioita ei toimiteta kiinteistölle ilman kiinteistön haltijan tilausta, jos kunnallinen jäteyhtiö toteaa, ettei kiinteistön jätteenkeräyspaikkaan mahdu uusia jäteastioita edes astiakokoja muuttamalla.

Mikäli kyseessä on haja-asutusalueella sijaitseva omakoti- tai paritalo taikka niitä vastaava 1–2 asuinhuoneiston kiinteistö, jonka haltija ei ilmoita jätehuoltoon liittymisestä, kiinteistö liitetään aluekeräyspisteeseen. Haja-asutusalueen pientalokiinteistölle kiinteistökohtaisia jäteastioita ei toimiteta ilman kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan tilausta, koska kiinteistölle johtavan kulkuväylän ja keräyspaikan soveltuvuudesta kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen ei tyypillisesti ole tietoa. Myös kaikki vapaa-ajan kiinteistöt liitetään aluekeräyspisteisiin, jos kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija ei itse ilmoita liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Vapaa-ajan kiinteistöjen käyttöasteet vaihtelevat, joten aluekeräyspisteet palvelevat niiden käyttöä tyypillisesti parhaiten.

Jätehuoltojärjestelmään liittymättömille kiinteistölle lähetetään käytännössä kehoituskirje, jossa kerrotaan liittymisvelvoitteesta ja annetaan liittymisvaihtoehdot. Kirjeessä kerrotaan myös, miten kiinteistö liitetään jätehuoltoon, jos kiinteistön haltija ei itse ilmoita liittymisestä. Kiinteistölle järjestettävien jätehuoltopalvelujen lisäksi tiedotetaan jätemaksujen määräytymisestä. Näin asiakas saa aina tiedon jätehuoltoon liittämisestä ja sen perusteista sekä siitä seuraavista velvoitteista.

Kun omakotitalon, paritalon tai vapaa-ajan asunnon haltija on ilmoittanut liittymisestä järjestettyyn jätehuoltoon kiinteistöittäisellä keräyksellä, mutta jätehuolto ei kuitenkaan järjestetä jätehuoltomääräysten mukaisesti, kiinteistö liitetään aluekeräyspisteeseen. Kyseessä voi olla esimerkiksi tilanne, jossa kiinteistölle ei saada järjestettyä asianmukaista keräyspaikkaa, jäteastia on kiinteistölle tilattu, mutta sitä ei tyhjennettäessä löydy taikka jätettä ei toimiteta kiinteistökohtaiseen jäteastiaan tai kimppa-astiaan. Näissä tapauksissa kiinteistö siirretään asian selvittämisen, tiedottamisen ja tarpeen mukaan kuulemisen jälkeen aluekeräyspisteeseen käyttäjäksi. Myös tilanteissa, joissa taajamassa sijaitseva omakotitalo- tai paritalo ollaan liittämässä kiinteistöittäiseen jätehuoltoon, mutta tulee ilmi, ettei jäteastiaa voida kiinteistölle toimittaa, kiinteistö liitetään aluekeräyspisteeseen. Aluekeräyspisteeseen liittäminen voi koskea sekajätettä ja/tai biojätettä.

Rivitalojen, kerrostalojen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen on aina liityttävä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Jos siis kyseessä on muu kuin yksittäinen omakotitalo, paritalo tai vapaa-ajan kiinteistö, ei kiinteistöä liitetä aluekeräyspisteen käyttäjäksi. Mikäli tällaisen kiinteistön haltija ei jätehuoltoviranomaisen kehotuksen myötä liity kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kaikkien vaadittujen jätelajien osalta, eikä kunnallinen jäteyhtiö saa toimitettua jäteastioita kiinteistölle esimerkiksi liian ahtaasti jätteenkeräyspaikan vuoksi, valvova viranomainen velvoittaa liittymiseen tarvittaessa hallintopakkeineja käyttäen.

Tieto kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen liittymisestä ja kiinteistön jätehuollon järjestämisestä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Jotta rekisteri pysyisi ajan tasalla, on asiakkaalle asetettu velvoite ilmoittaa asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista jätehuoltoviranomaiselle tai kunnalliselle jäteyhtiölle. Muutokset huomioidaan ilmoituspäivästä alkaen.

7 §

KIINTEISTÖKOHTAINEN JÄTEASTIA

Yksi jätehuollon järjestämistapa on kiinteistökohtaisen jäteastian käyttö. Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla käytössään vähintään sekajätteelle tarkoitettu jäteastia. Lisäksi kiinteistöillä tulee olla käytössään jäteastiat kierrätystä varten erilliskerättäville jätelajeille, jos erilliskeräystä edellytetään jätehuoltomääräysten 15 tai 16 §:ssä.

Jos kiinteistön haltija valitsee liittymistavaksi kiinteistökohtaisen jäteastian, on hänen itse ilmoitettava asiasta kunnalliselle jäteyhtiölle. Näin jäteyhtiö saa tiedon siitä, millainen jäteastia kiinteistölle toimitetaan, mihin jäteastia sijoitetaan ja millä tyhjennysväleillä se tyhjennetään. Kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistöille käsin siirrettävät korkeintaan 660 litran suuruiset jäteastiat jätehuoltomääräysten 21 §:n mukaisesti, ja tyhjentää ne kiinteistön haltijan valitsemalla, määräysten 24 §:n mukaisella tyhjennysväleillä.

Kiinteistön haltijan on itse järjestettävä jäteastialle määräysten 27 §:n mukainen keräyspaikka kiinteistölle. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella (esimerkiksi pihan sijaan isomman tien varressa), jos kiinteistön haltija sopii asiasta alueen maanomistajan kanssa. Kiinteistön haltijan on laitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte omaan jäteastiaan. Sellaista jätettä, joka kuljetetaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, ei saa viedä muihin keräyspaikkoihin, kuten ekopisteisiin, aluekeräyspisteisiin tai lajitteluasemille.

8 §

KIINTEISTÖJEN YHTEINEN JÄTEASTIA (KIMPPA)

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittyminen voidaan järjestää säännöksen mukaisesti kiinteistökohtaisen jäteastian sijasta lähikiinteistöjen yhteisen jäteastian eli kimpan kautta. Kimppa sopii omakoti- ja paritalojen sekä vapaa-ajan kiinteistöjen lisäksi myös asunto-osakeyhtiöille. Kimppa-astian käytön mahdollisuus on rajattu vain samalla alueella sijaitseville lähikiinteistöille, koska jätelain 41 §:n mukaisesti jätteet on luovutettava alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Säännös vastaa aikaisemman jätelain mukaista veloitetta liittyä alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä on katsottu oikeuskäytännössä tarkoittavan sitä, että jätehuolto on järjestettävä kiinteistön sijaintialueella. Kimpan muodostavat kiinteistöt eivät voi tämän vuoksi sijaita pitkän välimatkan päässä toisistaan.

Taajamissa lähikiinteistöiksi katsotaan samassa tai viereisessä korttelissa sijaitsevat kiinteistöt. Kimpan muodostavat kiinteistöt eivät voi sijaita tämän kauempana toisistaan, koska kiinteistöt sijaitsevat taajamissa hyvin lähellä toisiaan. Haja-asutusalueella lähikiinteistöiksi katsotaan naapurit taikka tiekunnan tai muun toiminnallisen kokonaisuuden muodostavat kiinteistöt. Haja-asutusalueilla lähtökohtaisesti ainakin alle viiden kilometrin päässä toisistaan sijaitsevat kiinteistöt voivat muodostaa kimpan. Olosuhteet huomioon ottaen kimpassa olevien kiinteistöjen välimatka voi olla tätä pidempikin. Esimerkiksi saman yksityistien varrella sijaitsevat kiinteistöt voivat aina muodostaa kimpan. Lisäksi kylätoimikunnat voivat olla sellaisia toiminnallisia kokonaisuuksia, jotka voivat muodostaa kimpan, ja näissä kimpoissa kiinteistöjen välimatka toisiinsa nähden voi olla viittä kilometriä pidempi, jos kimpan jäteastia on sijoitettu keskeiselle paikalle kiinteistöjen tyypillisen kulkuyhteyden varrelle.

Silloinkin, kun kimppaa käyttää saman kiinteistön haltijan vakituinen asuinkiinteistö ja vapaa-ajan kiinteistö, on pääsääntönä se, että kiinteistöjen on oltava lähikiinteistöjä. Vapaa-ajan kiinteistön jätehuolto ei voi säännönmukaisesti perustua jätteiden kuljettamiseen vakitukselle asuinkiinteistölle. Järjestely olisi jätelain vastainen. Lisäksi on otettava huomioon, että jos vakituisen asuinkiinteistön ja vapaa-ajan kiinteistön kimpat sallittaisiin esimerkiksi saman kunnan tai jäteyhtiön alueella, jouduttaisiin tilanteeseen, jossa ulkopaikkakuntalaiset olisivat eriarvoisessa asemassa, ja näin loukattaisiin Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:ssä jokaiselle turvattua oikeutta yhdenvertaiseen kohteluun.

Poikkeuksellisesti vapaa-ajan kiinteistön jätteet voidaan kuitenkin kuljettaa alueella kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevalle vakitukselle asuinkiinteistölle, jos jätehuoltopalveluja ei ole järjestetty vapaa-ajan kiinteistön sijaintialueella tai kiinteistöjen välisellä matkalla ei ole kohtuullisesti saavutettavaa aluekeräyspistettä. Aluekeräyspiste on kohtuullisesti saavutettavissa, jos se sijaitsee vapaa-ajan kiinteistön läheisyydessä tai vakituisen asunnon ja vapaa-ajan kiinteistön välisen matkan varrella siten, että siihen on korkeintaan muutaman kilometrin poikkeama. Saavutettavuuden arvioinnissa otetaan huomioon vakituisen asunnon sijainti vapaa-ajan asuinrakennukseen nähden siten, että vakituisen asunnon sijaitessa melko lähellä (noin kymmenen kilometrin päässä), on kohtuullinen poikkeama tätä lyhyempi ja vakituisen asunnon sijaitessa kaukana (useiden kymmenien kilometrien päässä), on kohtuullinen poikkeama tätä pidempi. Aluekeräyspisteen ei voida katsoa olevan kohtuullisesti saavutettavissa, jos aluekeräyspiste sijaitsee kauempana kuin vakituinen asunto.

Jos aluekeräyspiste ei ole kohtuullisesti saavutettavissa, eikä vapaa-ajan kiinteistön jätehuoltoa järjestetä kiinteistökohtaisella jäteastialla tai alueella sijaitsevan kimpan kautta, vapaa-ajan kiinteistön jätteet toimitetaan vakituisen asuinkiinteistön jäteastiaan. Jätehuoltojärjestelyn asianmukaisuuden seurannan vuoksi jätehuollon asiakasrekisterissä on tällöin vapaa-ajan kiinteistön haltijan laskutusosoitteena oltava se osoite, johon jätteet vapaa-ajan kiinteistöltä kuljetetaan. Jos vakituinen asunto on asunto-osakeyhtiössä, on vapaa-ajan kiinteistön jätteiden kuljettamiselle vakituisen asunnon käyttämään jäteastiaan saatava asunto-osakeyhtiön lupa. Jos taas vakituinen asuinkiinteistö käyttää kimppa-astiaa, on vapaa-ajan kiinteistön jätteiden kuljettamiselle kimppa-astiaan oltava kimpan yhteyshenkilön suostumus.

Kun kimppea perustetaan, kiinteistön haltijat sopivat tästä yhdessä. Tämän jälkeen kimpasta ilmoitetaan kirjallisesti kunnalliselle jäteyhtiölle, jotta jätehuollon asiakasrekisteriin saadaan riittävät ja oikeelliset tiedot kimpun perustamiseksi. Jotta jätehuollon asiakasrekisteri pysyy ajan tasalla, on myös kimpassa tapahtuvista muutoksista ilmoitettava määräyksen mukaan kunnalliselle jäteyhtiölle.

Kimpoilla on aina oltava nimettyä yhteyshenkilö, josta käytetään kunnallisen jäteyhtiön viestinnässä myös nimitystä kimppaisäntä tai kimppeamäntä. Yhteyshenkilön avulla varmistetaan, että jätehuoltoviranomaisella ja jäteyhtiöllä on tiedossa henkilö, joka on tietoinen kimpkaan kuuluvista osakkaista. Koska kimpasta sovitaan kiinteistön haltijoiden kesken, ei siihen voida liittyä ilman, että liittymisestä on kimpun eli käytännössä yhteyshenkilön suostumus. Kimpun yhteyshenkilö huolehtii tarvittavasta kimpun osakkaiden tiedottamisesta, ja häneen voidaan olla yhteydessä asioissa, jotka liittyvät kimpkaan sekä sen jäteastioihin ja keräyspaikkaan.

Yhteyshenkilö tilaa kimpalle kunnalliselta jäteyhtiöltä kimppe-astian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille. Kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistöille käsin siirrettävät korkeintaan 660 litran jäteastiat jätehuoltomääräysten 22 §:n mukaisesti. Kimpun osakkaiden on itse järjestettävä jäteastialle määräysten 28 §:n mukainen keräyspaikka.

Useimmiten kimppe-astiaa käytetään sekajätteen keräämiseen. Lisäksi kimpassa voidaan kerätä kierrätettäviä jätteitä eli biojätettä, kartonkipakkauksia, muovipakkauksia, lasipakkauksia ja metallia, jos kimpun keräyspaikka sijaitsee taajamassa, jossa keräys on järjestetty. Kierrätettävien jätteiden keräys on mahdollista myös taajaman ulkopuolella, jos kimppea sijaitsee määritellyllä kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella. Yhteinen jäteastia on käytännöllinen tapa esimerkiksi biojätteen erilliskeräykseen taajamien omakotitalojen, paritalojen tai pienten rivitalojen kesken, koska yksittäisellä kiinteistöllä biojätettä syntyy tyypillisesti vähän vaaditun tyhjennysväliin nähden.

Kun kimppe-astia on järjestetty kiinteistöittäisesti kuljetettavalle, kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvalle jätteelle, on jätteet toimitettava kiinteistöltä kimppe-astiaan. Sekajätteelle määräyksessä on asetettu vähimmäistilavaraus kimppe-astialle. Vaatimuksella pyritään varmistamaan, että kimppe-astian tilavuus vastaa kiinteistöillä syntyvää jätemäärää, eikä yhteisen astian käyttö aiheuta epäasianmukaista jätteiden käsittelyä tai roskaantumista. Tilavaraus on asetettu kuitenkin sen verran alhaiseksi, ettei vaadita ylisuuria kapasiteetteja huomioiden eri talouksien tuottamat erisuuret jätemäärät. Asetetulla kapasiteetilla esimerkiksi yhtä 240 litran jäteastiaa, joka tyhjennetään neljän viikon välein, voi käyttää jopa neljä taloutta. Tyypillisesti kuitenkin jätettä syntyy huomattavasti tätä enemmän, jolloin kapasiteettiakin on oltava enemmän. Jos kimpun jäteastioiden kapasiteetti alittaa vaadittavan minimikapasiteetin, jäteastiat vaihdetaan suurempiin tai kimpalle tuodaan lisäastioita kunnallisen jäteyhtiön toimesta. Kimpun yhteyshenkilölle tiedotetaan asiasta.

Sekajätteen lisäksi vähimmäistilavaraus on asetettu biojätteelle. Jos kimppe-astia on järjestetty muiden kierrätettävien jätteiden keräystä varten, on astiatilavuutta oltava niin paljon, ettei kierrätettäviä jätteitä ohjaudu ylitäytön vuoksi sekajätteen joukkoon.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi puuttua kimppa-astian käyttöön, mikäli käytöstä aiheutuu roskaantumista taikka haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jos esimerkiksi asetettu tilavuusvarauskaan ei riitä haittojen ehkäisemiselle, ympäristönsuojeluviranomainen voi velvoittaa astiakoon kasvattamiseen tai tiheämpään tyhjennysväliin. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa kimppaa koskevia ohjeita ja voi päätöksellään lakkauttaa kimppa-astian käytön kokonaan tai osittain, jos kimppa-astian ylläpidossa ja käytössä on toistuvia laiminlyöntejä. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi se, että kimpan jätteistä on sijoitettu paikkaan, josta sitä ei saada toimivasti tyhjennettyä.

9 § ALUEKERÄYSPISTE

Aluekeräyspisteet ovat jäteyhtiön ylläpitämiä yhdyskuntajätteen keräyspaikkoja, joissa kerätään sekajätettä ja osin myös biojätettä. Kun kiinteistön haltija itse liittyy kunnan jätehuoltojärjestelmään aluekeräyspisteen kautta, kiinteistön haltija ilmoittaa käytettävästä aluekeräyspisteestä kunnalliselle jäteyhtiölle. Tiedon aluekeräyspisteistä saa liittymisen yhteydessä jäteyhtiöltä. Tavallisesti kiinteistön haltija käyttää lähintä aluekeräyspistettä, mutta myös muu asioinnin kannalta hyvin palveleva aluekeräyspiste on mahdollinen. Tieto käytettävästä pisteestä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Tieto on tarpeellinen, jotta kunkin aluekeräyspisteen kapasiteetti osataan mitoittaa oikein. Kiinteistön haltija voi kuitenkin käyttää pääasiallisen aluekeräyspisteen ohella myös muita aluekeräyspisteitä.

Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittumisestä, hänelle ilmoitetaan liittamisestä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittamisestä seuraavat veloitteet. Aluekeräyspisteeseen liittäminen ei siis edellytä aina omaa ilmoitusta, vaan se voidaan tehdä jätehuoltoviranomaisen aloitteesta. Tällä tavoin nekin kiinteistön haltijat, jotka eivät oma-aloitteisesti ilmoita jätehuoltoon liittumisestä, tulevat kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piiriin. Kiinteistön haltijat saavat kuitenkin aina tiedon asiasta.

Aluekeräyspisteen käyttöoikeus on ainoastaan jätetaksan mukaisen käyttömaksun maksaneilla asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä, koska näillä käyttömaksuilla katetaan aluekeräyspisteiden kulut. Käyttömaksu on asuntokohtainen. Pisteeseen voi tuoda ainoastaan asumisessa syntyvää jätettä, ei maataloudessa tai muussa yritystoiminnassa syntyvää jätettä. Näin ollen esimerkiksi maataloilla, joissa asuinrakennus on aluekeräyspisteen käyttäjä, on maataloudessa syntyvän jätteen keräys järjestettävä jollakin muulla tavalla, kuten erillisen kiinteistökohtaisen jätteastian kautta.

Jätteet tulee toimittaa aluekeräyspisteeseen kiinteistöltä riittävän usein, lähtökohtaisesti vähintään kahden viikon välein, jottei niistä aiheudu haittoja. Pienet poikkeamat tästä määräajasta voivat olla mahdollisia kiinteistön olosuhteet huomioita ottaen, mutta paljon tätä pidempiä määräaikoja ei jätteitä tule kiinteistöllä varastoida. Määräaika on annettu myös siksi, ettei liian suurista kertaeristä aiheudu aluekeräyspisteissä ylitäyttöä. Suositeltavaa on, että jätteet viedään aluekeräyspisteeseen viikoittain pienissä jätepusseissa ylitäytön ehkäisemiseksi.

10 § KORTTELIKERÄYS

Korttelikeräysjärjestelmiä eli asuntoaluekohtaisia jätteenkeräysjärjestelmiä voidaan järjestää uusille asuinalueille. Näissä järjestelmissä käytetään korttelikohtaisia tai

usean korttelin yhteisiä vastaanottopaikkoja yhdyskuntajätteelle. Järjestelmillä pyritään kierrätysasteen kasvattamiseen, ympäristöhaittojen minimointiin ja jätehuollon tehokkaaseen toteuttamiseen.

Toimiakseen korttelikeräys vaatii jäteastioita varten tehdyn aluevarauksen asemakaavassa tai muussa alueen käyttöä ohjaavassa suunnitelmassa sekä selkeän vastuutahon investoinnille. Tällä alueella vastuutahona on Jätekuukko. Korttelikeräys soveltuu järjestelmänä lähinnä uusille, tiiviisti rakennettaville asuinalueille. Jätekuukko tarkastelee korttelikeräyksen soveltuvuuden suunniteltavalle alueelle.

Korttelikeräys voidaan tulkita kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen muodoksi, jossa liittymisvelvoite hoidetaan liittymällä järjestelmän käyttäjäksi. Jotta järjestelmä on toimiva, kaikkien alueen kiinteistöjen on liityttävä nimenomaan alueella olevan järjestelmän käyttäjiksi. Jos tällaista velvoitetta ei olisi ja samalle alueelle järjestettäisiin myös kiinteistökohtaisia jäteastioita, ei saavutettaisi niitä tehokkuus- ja ympäristöhyötyjä, joita keskitetyillä ratkaisuilla tavoitellaan. Uusilla alueilla velvoite liittyä keskitettyyn jätteenkeräysjärjestelmään annetaan tyypillisesti myös tontinluovutus sopimusten ehdoissa. Asuinkiinteistön liittyminen järjestelmään on hoidettava, kun kiinteistö voidaan ottaa asuinkäyttöön. Rakentamisen aikana järjestelmää ei voi käyttää, sillä järjestelmä ei ole tarkoitettu rakennusjätteille.

Lähtökohtaisesti kiinteistön haltijat itse ilmoittavat liittymisestä korttelikeräykseen. Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, hänelle ilmoitetaan liittämisestä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämisestä seuraavat velvoitteet. Korttelikeräykseen liittäminen ei siis edellytä aina omaa ilmoitusta, vaan se voidaan tehdä jätehuoltoviranomaisen aloitteesta. Tällä tavoin nekin kiinteistön haltijat, jotka eivät oma-aloitteisesti ilmoita jätehuoltoon liittymisestä, tulevat alueella käytössä olevan jätehuoltajajärjestelmän piiriin. Kiinteistön haltijat saavat kuitenkin aina tiedon asiasta.

11 § KIINTEISTÖITTÄISEEN JÄTTEENKULJETUKSEEN TAI ALUEKERÄYSPISTEISIIN SOVELTUMATTOMIEN JÄTTEIDEN KULJETTAMINEN

Kaikkia jätteitä ei voida kuljettaa pakkaavilla jäteautoilla toteutettavassa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanottaa eko- tai aluekeräyspisteissä. Tällaisia kokonsa, määränsä tai muun vastaavan ominaisuuden vuoksi tavanomaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ovat esimerkiksi käytöstä poistetut huonekalut ja muut suurikokoiset esineet sekä puutarha- ja remonttijätteet. Jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse taikka tilaamalla kunnallisen jäteyhtiön tai jätehuoltorekisteriin merkityn kuljettajan mahdollisesti tarjoaman erillisen noutopalvelun. Kunnallisen jäteyhtiön tarjoamalle noutopalvelulle on taksassa oma maksu. Kunnallisen jäteyhtiön lisäksi muutkin tahot voivat tarjota kuljetuspalveluita itse määrittelemällään hinnalla. Kun kuljetus on ammattimaista, on kuljettajan oltava hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Jos kuljetus ei ole ammattimaista (esim. tuttavan tarjoama kuljetusapu), ei jätehuoltorekisteriin merkitsemistä tarvita.

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ei saa laittaa kiinteistökohtaiseen jäteastiaan, kimppa-astiaan tai aluekeräyspisteeseen, eikä niitä voi viedä myöskään ekopisteeseen. Työturvallisuuden ja jätteiden keräyksen toimivuuden vuoksi jätteenkuljettaja voi kieltäytyä sellaisen jäteastian tyhjentämi-

sestä, johon on sijoitettu tällaista jätettä. Jos kuljettaja ei voi tyhjentää jäteastiaa, on kiinteistön haltijan itse huolehdittava jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta sellaisin välinein, jotka mahdollistavat turvallisen ja haittoja aiheuttamattoman kuljetuksen.

12 § JÄTTEIDEN VASTAANOTTOPAIKAT

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin paikkoihin. Velvoite on asetettu, jotta jätteet ohjautuvat asianmukaisesti niille tarkoitettuun käsittelyyn.

Vastaanottopaikkoja jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanoteta aluekeräyspisteissä, ovat kunnallisen jäteyhtiön järjestämät paikat, kuten jätekeskus ja lajitteluasemat. Kuopion jätekeskuksella ja paikallisilla lajitteluasemilla vastaanotetaan vaarallisia jätteitä sekä isokokoisia jäte-esineitä ja muita jäte-eriä, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa (esim. rakennus- ja remontointijätteitä). Lajitteluasemilta jätteet ohjautuvat asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Kunnallisen jäteyhtiön lisäksi kunnat ylläpitävät vastaanotto- paikkoja puutarhajätteille.

Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin vastaanotto- paikkoihin tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin täydentäviin vastaanotto- paikkoihin, joista jätteet toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu sekä akut ja paristot. Myös pakkaukset kuuluvat tuottajavastuulle, ja siltä osin kuin niitä ei kerätä kiinteistöittäisesti, ne toimitetaan tuottajan tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin ekopisteisiin.

Kunnallisen jäteyhtiön on pidettävä yllä ajantasaista listaa järjestämistään vastaanotto- paikoista. Lista kunnallisen jäteyhtiön osoittamista vastaanotto- paikoista on saatavana kunnallisen jäteyhtiön internet-sivuilla. Lisäksi internet-sivustolla www.kierratys.info on saatavissa tietoa sekä kunnallisen jäteyhtiön että tuottajien järjestämistä keräyspisteistä. Näin asiakas saa kätevästi tiedon siitä, mikä on kunkin jätelajin oikea vastaanotto- paikka. Aluekeräyspisteistä ei ole kaikkien saatavilla olevaa listausta pisteiden väärinkäytösten estämiseksi. Aluekeräyspisteeseen liittyvät asiakkaat saavat tiedon pisteiden sijainnista jätehuoltoviranomaiselta tai kunnalliselta jäteyhtiöltä.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on määräyksessä sallittu vain paikan pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuna aukiolo- aikoina. Muina aikoina jätteitä ei voida tuoda, jottei niistä aiheudu roskaantumista tai muuta haittaa. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin, jotta jatkokäsittelystä voidaan vaivattomasti huolehtia.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto tai - käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanotto- paikassa oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä, sillä vastaanotto- paikkaan soveltu- mattoman jätteen kuljetuksen ja käsittelyn järjestäminen voi aiheuttaa merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia ja haittoja vastaanotto- paikan toiminnalle.

13 § KIINTEISTÖLLÄ ERIKSEEN LAJITELTAVAT JÄTELAJIT

Jätehuoltomääräyksissä veloitetaan jätteen haltijat erottamaan materiaalina kierätykselpoiset jätteet energiana hyödynnettävästä sekajätteestä ja toimittamaan ne joko kiinteistön jäteastioihin tai alueellisiin keräyspisteisiin sen mukaan mitä myöhempanä määräyksissä on kiinteistökohtaisesta erilliskeräyksestä määrätty.

Yleinen kierrätettävien jätteen lajitteluvollisuus koskee kaikkia siltä osin kuin eri jätelajeille on järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti, korttelikeräyspisteissä, ekopisteissä tai muissa alueellisissa keräyspisteissä. Lajittelu- ja erilliskeräysveloitteet edistävät jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista ja jätteen mukaisen kierrätystavoitteiden täyttymistä. Jätteen tulee lajitella ja toimittaa etusijajärjestyksen mukaisesti materiaalihyötykäyttöön, jotta säästetään luonnonvaroja ja vähennetään jätteistä aiheutuvia haittoja.

Asumisessa tai kunnan palvelu- ja hallintotoiminnoissa syntyneet biojätteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle. Biojäte on lajiteltava erikseen kiinteistöllä, jotka kuuluvat biojätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin. Lisäksi biojätettä erilliskerätään joillakin aluekeräyspisteillä, joten se on lajiteltava erikseen kaikilla tällaisiin aluekeräyspisteisiin liittyneillä kiinteistöllä. Biojätteelle voidaan järjestää myös kompostointi kiinteistöllä. Kun kiinteistön haltija ilmoittaa kompostoivansa biojätteet, on biojäte lajiteltava ja laitettava kompostoriin. Biojätteen erilliskeräys- tai kompostointivaroite ei koske kuitenkaan kaikkia kiinteistöjä. Niillä kiinteistöllä, joilla ei ole käytössä biojätteen erilliskeräystä, eikä sitä myöskään kompostoida, biojäte laitetaan sekajäteastiaan.

Sekajätteestä erikseen lajiteltavia pakkausjätteitä ovat kartonki-, muovi-, lasi- ja metallipakkausjätteet. Jätelaissa on määrätty tuottajien ja kuntien yhteistoiminnasta pakkausjätteen keräämisessä kiinteistöiltä (49 a ja 49 b §). Yhteistoiminta toteutetaan niin, että kunta järjestää kierrätyskelpoisen pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen vähintään taajamien kiinteistöiltä tuottajien järjestämään käsittelyyn ja kierrätykseen. Kun keräys on järjestetty kiinteistöittäisesti, laitetaan lajitellut jätteet kiinteistön jäteastioihin. Kiinteistökohtaisen kuljetuksen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen pakkausjätteen keräys järjestetään ekopisteissä, joita järjestää alueella Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy ja Jätekuukko. Ekopisteiden sijainnit ovat osoitteessa www.kierratys.info.

Poistotekstiilien keräys järjestetään vuoden 2023 alusta lähtien. Poistotekstiilit toimitetaan Jätekuukon järjestämiin keräyspisteisiin.

Paperijätteen jätehuolto on kokonaan tuottajien järjestämää. Jos kiinteistöllä on käytössään paperintuottajien järjestämä paperinkeräysastia, on paperijäte laitettava siihen. Muutoin kiinteistöjen käytössä on tuottajien järjestämä paperijätteen alueellinen keräys. Keräys on järjestetty tavallisesti ekopisteille, joilla kerätään muitakin kierrätettäviä jätteitä.

Jotta kierrätettävät jätteet saadaan hyödynnettyä materiaalina, on lajittelussa noudatettava lajitteluohteita. Pakkausjätteen osalta noudatetaan tuottajien la-

jitteluohjeita, jotka löytyvät Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n internet-sivuilta www.rinkiin.fi. Jättekukon lajitteluohjeet ovat näiden ohjeiden kanssa yhtenäiset. Kartongin, muovin ja lasin keräykseen ei saa laittaa muita kuin pakkauksia, jotta varmistetaan jätelajin soveltuvuus tuottajan järjestämään kierrätykseen. Metallin osalta keräykseen otetaan vastaan sekä metallipakkaukset että muu asumisesta syntyvä pienmetalli. Jos kuitenkin lajitteluohjeet muuttuvat, noudatetaan uusia ohjeita. Tulevaisuudessa voi esimerkiksi olla mahdollista, että kunnat ja tuottajat sopivat pakkausmuovin ja muun muovijätteen keräämisestä yhdessä.

Myös muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin pakkausjätteet ja paperi on kerättävä erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottoipaikkaan. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkakaromu ja ajoneuvojen renkaat. Kun ne toimitetaan tuottajien vastaanottoon, ne saadaan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin, josta ne saadaan toimitettua uusio- tai materiaalihyötykäyttöön.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi jätehuoltomääräysten luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti, sillä nämä jätteet voivat aiheuttaa terveys- ja ympäristöhaittoja, jos ne laitetaan sekajätteen joukkoon.

Puutarhajäte, risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava säännöksen mukaisesti kunnan tai Jättekukon osoittamaan vastaanottoipaikkaan. Osa puutarhajätteiden sekä risujen ja oksien vastaanottoipaikoista on kuntien ylläpitämiä, osin niitä ylläpitää Jättekukko. Jätteiden sallitusta omatoimisesta käsittelystä, kuten puun polttamisesta kiinteistön tulisijoissa ja puutarhajätteen kompostoinnista, on säännökset jätehuoltomääräysten 17 ja 18 §:ssä.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa (26 §) määrän ja haitallisuuden vähentämiseen ja käsittelyyn liittyviä määräyksiä sekä erilliskeräysvelvoitteita (27 §), jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta. Tämä jäte tulee toimittaa Jättekukon ylläpitämälle lajitteluasemalle. Mikäli remontin suorittaa remontointipalveluja tarjoava yritys tai palkattu työntekijä, rakennus- ja purkujätteet eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuun piiriin.

14 § SEKAJÄTE

Etusijajärjestyksen noudattamiseksi on tärkeää, että yhdyskuntajätteestä saadaan syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätyskelpoiset jakeet. Vaikka jätteet lajitellaan huolellisesti, syntyy kiinteistöillä aina myös sellaista jätettä, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti tai keräyspisteissä. Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä onkin oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kippa-astia. Aluekeräyspisteen käyttäjien on toimitettava sekajäte aluekeräyspisteeseen. Muihin pisteisiin sekajätettä ei voi toimittaa.

Sekajäte ohjautuu energiahyötykäyttöön. Sekajäte poltetaan Riikinvoinan ekovoi-malaitoksessa, jossa tuotetaan sähköä ja lämpöä. Tämän vuoksi sekajätteen jouk-koon ei saa laittaa energiahyödyntämiseen soveltumattomia jätteitä. Esimerkiksi sekajätteen joukossa oleva metalli kasvattaa tuhkamäärää ja sen metallipitoisuutta, kuluttaa laitteistoa sekä lisää tukosriskiä polttoaineen käsittelyssä. Lasi ja kera-miikka kasvattavat nekin tuhkamäärää ja lisäävät laitteiston kulumista. PVC-muovi (muovilaadun tunnistaa merkinnästä 03) ei sovellu energiana hyödynnettäväksi, sillä sen sisältämä kloori tuottaa palaessaan myrkyllisiä klooriyhdisteitä. PVC-muovia on tyypillisesti esimerkiksi sadevaatteissa, vahakankaissa, suihkuverhoissa, toimistomapeissa ja muovitaskuissa, uimarenkaissa ja muissa puhallettavissa leluissa sekä muovimatoissa ja muoviputkissa.

Säännöksessä on mahdollistettu poikkeaminen siltä osin, kun kyseessä ovat yksittäiset pienet palamattomat jätteet, joille ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöltä tai ekopisteissä. Sekajäteastian saa siis laittaa yksittäisiä lasi- ja posliinastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, sillä olisi kohtuutonta vaatia toimittamaan tällaisia pieniä eriä erikseen jätekeskukselle tai lajitteluasemalle. Suuremmat erät (esim. rikkoutuneet ikkunat tai usean PVC-tuotteen erät) on kuitenkin toimitettava lajitteluasemalle, koska poltossa ne aiheuttavat haittaa. Lasipakkauksia (lasipurkkeja ja -pulloja) ja metalleja ei sekajäteastian saa laittaa edes pieniä määriä, koska ne voi toimittaa vaivattomasti joko kiinteistöllä olevaan erilliskeräykseen tai ekopisteeseen. On huomattava, että vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa sekajäteastiaan. Sekajäteastiaan kuulumattomat jätteet on listattu tarkemmin jätehuoltomääräysten 23 §:ssä.

15 § ASUMISESSA SYNTYVIEN KIERRÄTETTÄVIEN JÄTTEIDEN KIINTEISTÖKOKOITAISET ERILLISKERÄYSVELVOITTEET

Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteiden pohjana on jäteasetuksessa säädetyt velvoitetasot. Asetuksen mukaan biojäte, kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli on erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin taajamissa vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöillä. Lisäksi asetuksen mukaan biojätteen erilliskeräys on laajennettava koskemaan kaikkia asuinkiinteistöjä yli 10 000 asukkaan taajamissa.

Jätehuoltomääräyksissä on jonkin verran poikettu jäteasetuksen mukaisista velvoitteista, osin laajempaan suuntaan ja osin suppeampaan suuntaan. Laajennuksia on tehty jätehuollon etusijajärjestyksen edistämiseksi siltä osin kuin on katsottu perustelluksi keräyksen ympäristövaikutusten kannalta. Suppeampaan suuntaan poikkeaminen on tehty jätelain 15 §:n 2 momentin mukaisesti sillä perusteella, ettei asetuksen mukaisen erilliskeräyksen ole katsottu johtavan parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen, kun otetaan huomioon jätehuollon kokonaisvaikutukset ympäristöön. Arvio perustuu kierrätettävien jätteiden erilliskeräyksen laajentamiseksi tehtyyn ilmast- ja kustannusvaikutusten selvitykseen (LCA). Poikkeamispe-rusteen olemassaoloa arvioidaan viimeistään viiden vuoden kuluttua uudelleen.

Jätehuoltomääräysten mukaan biojäte on erilliskerättävä kaikissa jätehuoltoviran-omaisen määrittelemissä taajamissa sellaisilta kiinteistöiltä, joissa on vähintään viisi asuinhuoneistoa. Tätä laajempi jokaista vakituista asuinkiinteistöä koskeva biojätteen erilliskeräysvelvoite on asetettu jäteasetuksen 17 §:n mukaisesti suu-riimpiin, yli 10 000 asukkaan taajamiin eli Kuopion keskeiselle kaupunkialueelle,

Siilinjärven keskustaajamaan ja Pieksämäen keskeiselle kaupunkialueelle. Tämän lisäksi kaikkia vakituisia asuinkiinteistöjä koskeva biojätteen erilliskeräysvelvoite on laajennettu Kuopion ja Siilinjärven keskustaajamien välillä keskeisesti sijaitsevaan, tiheästi rakennettuun yli 5 000 asukkaan Toivala-Vuorela taajamaan. Tässä taajamassa biojäte saadaan kerättyä tehokkaasti kaikilta kiinteistöiltä vastaavasti kuin toimialueen suurimmissa taajamissa. Biojätteen laaja erilliskeräysvelvoite tulee voimaan jätehuoltomääräysten 49 §:n mukaisesti 30.9.2024.

Biojätteen erilliskeräyksen vaihtoehtona on kompostointi. Mikäli kiinteistöllä kompostoidaan biojätteet, on kompostoinnissa noudettava jätehuoltomääräysten 17 §:ää. Jotta kompostointi voisi korvata kokonaan biojätteen erilliskeräyksen sellaisilla kiinteistöillä, joita keräysvelvoite koskee, on kompostoinnista huolehdittava ympärivuotisesti. Jos biojäte esimerkiksi kompostoidaan kiinteistöllä vain kesäaikaan, on biojätteen erilliskeräys järjestettävä talviajalle. Jos omatotalolle tai paritalolle, jota koskee biojätteen erilliskeräysvelvoite, ei järjestetä kiinteistökohtaista keräystä tai kompostointia, mutta biojätteen keräys on järjestetty taajamassa aluekeräyspisteelle, on biojäte toimitettava ko. aluekeräyspisteeseen.

Pakkausjätteet ja muu samaa materiaalia olevan jäte eli kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli on erilliskerättävä jäteasetuksen 18 ja 19 §:n ja näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti kaikilta vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöiltä taajamissa. Tältä osin jäteasetuksen ja jätehuoltomääräysten sääntely on yhtenevä. Jätehuoltomääräysten 49 §:n siirtymäsäännöksen mukaisesti nämä erilliskeräysvelvoitteet tulevat voimaan 1.7.2023 niillä kiinteistöillä, joita keräysvelvoitteet eivät ole vielä aiemmin koskeneet.

Biojätteen ja pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoitteet koskevat sekä vakituisesti asuttuja kiinteistöjä että sellaisia vapaa-ajan kiinteistöjä, joilla on vähintään viisi lomahuoneistoa tai vapaa-ajan asuinrakennusta. Sen sijaan yksittäisiä vapaa-ajan asuinrakennuksia keräysvelvoitteet eivät koske, vaikka ne sijaitsisivat taajamajauksen sisällä. Perusteena tähän rajaukseen on kierrätettävien jätteiden erilliskeräyksen ilmasto- ja kustannusvaikutuksista laadittu arviointi (LCA).

Yksikkö, johon erilliskeräyksen velvoitteet kohdistuvat, on kiinteistö. Kiinteistön käsitettä tulkitaan jäteasetuksen 17 §:n perustelujen mukaisesti jätteen keräyksen järjestämisen näkökulmasta. Tällöin kiinteistöllä sijaitsevaisi katsottavien huoneistojen lukumäärä ei ole jokaisessa tilanteessa yhteneväinen esimerkiksi kiinteistörekisteriin merkittyjen kiinteistöyksikköä koskevien tietojen kanssa, vaan merkitystä voidaan antaa myös kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten omistus- ja hallintasuhteille sekä jätepistettä käytännössä käyttävien asuinhuoneistojen lukumäärälle. Olenneista on, että kiinteistö muodostaa jätehuollon järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Käytännössä samalla tontilla voi esimerkiksi olla viisi omakotitaloa tai paritaloa, mutta ilman asunto-osakeyhtiömuotoa. Jos kullakin talolla on oma jätepisteensä, rinnastuu tilanne omalla tontilla sijaitseviin yksittäisiin omakotitaloihin tai paritaloihin, eivätkä vähintään viidelle asuinhuoneistolle säädetyt erilliskeräysvelvoitteet koske tontilla sijaitsevia taloja. Toisaalta erilliskeräysvelvoite koskee niitä asunto-osakeyhtiöitä, joissa samaa jätepistettä käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa, riippumatta siitä, muodostuuko asunto-osakeyhtiö erillispientaloista tai esimerkiksi rivitaloista. Säännöksen mukaisen huoneistorajan laskennassa ei ole merkitystä sillä, kuinka monen tontin alueelle asunto-osakeyhtiöön kuuluvat rakennukset sijoittuvat.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet koskevat taajamia. Jäteasetuksessa taajamalla tarkoitetaan rakennusryhmää, jossa on vähintään 200 asukasta ja jossa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä. Näissä jätehuoltomääräyksissä taajamarajausten pohjana on käytetty tätä virallista taajama-aineistoa (lähteenä Suomen ympäristökeskuksen yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä YKR). Lisäksi rajauksissa on otettu huomioon alueiden asema-kaavoitus sekä tieverkosto. Taajamat onkin rajattu osin poiketen YKR-taajamarajauksesta niin, että niihin on sisällytetty tiheimmin rakennetut, pääosin asemakaavoitetut alueet ja muut hyvin tiheästi rakennetut alueet, jolla on pääosin kuntien ylläpitämä katuverkosto. Myös tiivis loma-asutus on otettu huomioon taajamien rajauksissa. Sellaisia taajamien reuna-alueita, joilla asutus on maaseutumaisempaa ja joilla on jätteenkuljetuksen logistiikan kannalta haastavaa yksityistieverkostoa, on rajattu velvoitteiden ulkopuolelle.

Jäteasetusta suppeamman velvoitealuerajauksen perusteena on ilmasto- ja kustannusvaikutusten arviointi (LCA). Vähintään viiden huoneiston kiinteistöt sijaitsevat lähes poikkeuksetta rajatuilla taajama-alueilla eli keräysvelvoitteet tulevat koskemaan niitä. Suppeampi rajausta vaikuttaakin lähinnä omakotitalojen ja paritalojen biojätteen erilliskeräyksen laajuuteen Kuopion, Pieksämäen ja Siilinjärven keskustaajamien reuna-alueilla. Keräyksen aiheuttamien negatiivisten ympäristövaikutusten vuoksi biojätteen erilliskeräys kaikilta kiinteistöiltä ei ole perusteltua taajamien reunamilla, joilla asutus on muuta taajamaa harvempaa ja maaseutumaisempaa. Siinä missä velvoitealuetta on osin supistettu edellä mainitun perustein, sitä on osin myös laajennettu siten, että siihen on sisällytetty tiheästi rakennettua loma-asutusaluetta (Tahkon alue). Tällä alueella kierrätettävät jätteet saadaan kerättyä tehokkaasti usean lomahuoneiston kiinteistöiltä, joilla jätettä syntyy eniten.

Keräyspaperi kuuluu tuottajavastuun piiriin ja sen keräyksestä on säädetty erikseen jätelaissa. Jätelain 49 §:n mukaisesti tuottajan on järjestettävä paperin kuljetus maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta, jos kiinteistö sijaitsee muulla kuin pientalo- tai haja-asutusalueella. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaperin keräystä varten tarvittavat tilat kiinteistölle. Velvollisuus ei kuitenkaan koske pientaloja tai muita vastaavia kiinteistöjä eikä haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä. Käytännössä siis taajamien asunto-osakeyhtiöt ovat paperin kiinteistöittäisen keräyksen piirissä.

Kunnallinen jäteyhtiö järjestää biojätteen, kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin keräyksen ja kiinteistöittäisen kuljetuksen jätehuoltoviranomaisen rajaamalla taajama-alueilla. Nekin kiinteistöt, joita em. kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet eivät koske, voivat liittyä Jätekuon järjestämään erilliskeräykseen vapaaehtoisesti. Taajamien lisäksi vapaaehtoista erilliskeräyspalvelua tarjotaan taajamien välisten keskeisten tieyhteyksien varrella eli jätehuoltoviranomaisen määrittelemällä kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella.

Kiinteistöittäisen kuljetuksen alueella biojätteen, kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin keräyspalvelu tilataan aina kunnalliselta jäteyhtiöltä. Keräystä ei voi ottaa miltään muulta taholta. Haja-asutusalueen sellaisille kiinteistöille, jotka eivät sijaitse kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisellä kuljetusalueella, kiinteistöittäistä keräystä ja kuljetusta ei tarjota, koska keräys on logistisesti ja taloudellisesti järkevää sekä ympäristövaikutuksiltaan perusteltua

vain riittävän tiheästi asutuilla alueilla eli taajamissa sekä muualla keräysreittien varrella. Näillä kiinteistöillä biojäte on suositeltavaa kompostoida ja muut kierrätettävät jätteet toimitetaan ekopisteisiin.

Taajamien ulkopuolella kiinteistöjen on mahdollista liittyä kierrätettävien jätteiden keräykseen sijoittamalla jäteastiat korkeintaan 10 metrin päähän kiinteistöittaisen kuljetusalueen tiestä (tai hieman tätä pidemmälle, mikäli jäteautolle on järjestetty kääntöpaikka ja jäteastiat saadaan tältä paikalta tyhjennettyä turvallisimmin ja toimivimmin). Kiinteistöittaiselta kuljetusalueelta voidaan kuitenkin poiketa sellaisiin keräyspaikkoihin, joissa kerättävän jätteen määrä on huomattava ja poikkeama kuljetusalueesta on kohtuullinen jätemäärään nähden. Näin esimerkiksi haja-asutusalueiden asunto-osakeyhtiöt ja kimpat voivat saada kierrätettäviä jätteitä erilliskeräykseen. Poikkeamisen lähtökohtana pidetään sitä, että viiden asuinhuoneiston kierrätettäviä jätteitä voidaan poiketa tyhjentämään 500 metrin matka. Tällä periaatteella 10 huoneiston jätteitä voidaan poiketa tyhjentämään kilometrin matka ja 20 huoneiston jätteitä kaksi kilometriä. Jotta poikkeamiset eivät vaikeuta tehokkaiden jätteenkuljetusreittien suunnittelua ja toteuttamista, kahta kilometriä pidempiä poikkeamia ei tehdä.

16 §

MUILLA KUNNALLISEN YHDYSKUNTAJÄTEHUOLLON PIIRISSÄ OLEVILLA KIINTEISTÖILLÄ SYNTYVIEN KIERRÄTETTÄVIEN JÄTTEIDEN ERILLISKERÄYSVELVOITTEET

Määräyksissä on asetettu jäteasetuksen kanssa yhteneväiset erilliskeräysvelvoitteet myös muille kuin asuin-kiinteistöille. Jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevia kiinteistöjä, kuten kuntien virastoja, kouluja ja päiväkoteja. Velvoitteita sovelletaan myös asuntoloihin ja muuhun vastaavaan asumiseen sellaisissa tilanteissa, joissa asuinhuoneistojen määrä alittaa 15 §:ssä asetetun lukumäärän, mutta asukkaita on niin paljon, että jätteitä kuitenkin syntyy 16 §:ssä säädettyä määrää.

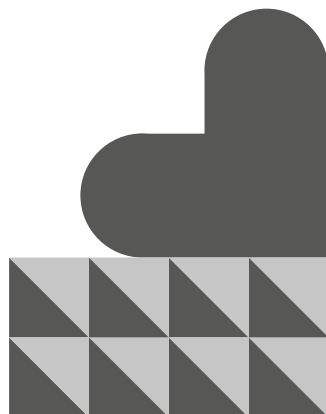
Erilliskeräysvelvoitteet on asetettu em. kiinteistöille kertymän mukaisesti (kg / viikko). Biojätteelle keräys on oltava aina, kun kiinteistöllä on ruoan valmistusta, ruokala tai ravintola taikka biojätettä syntyy muutoin merkittäviä määriä eli vähintään 10 kg viikossa. Tämä tarkoittaa noin 50 litraa biojätettä viikossa. Biojätettä koskien on otettava huomioon erilliskeräysvelvoitteiden lisäksi jätelain ja jäteasetuksen mukaiset elintarvikejätteen ehkäisy- ja kirjanpitovelvoitteet. Elintarvikealan toimijoiden eli esimerkiksi ravitsemuspalvelujen on jäteasetuksen 29 §:n mukaan luovutettava käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos se voidaan tehdä elintarvikeeturvallisuuksi vaarantamatta ja kohtuullisin kustannuksin. Kun biojätettä syntyy, on toimijoiden pidettävä kirjaa elintarvikejätteen määrästä ja käsittelystä jätelain 118 a §:n ja jäteasetuksen 34 §:n mukaisesti.

Biojätteen lisäksi erilliskeräysvelvoitteet on asetettu lasipakkauksille ja metallille sekä muovi- ja kartonkipakkauksille. Lasipakkauksille ja metallille keräys on oltava järjestettynä, jos niitä syntyy vähintään 2 kg viikossa. Tämä tarkoittaa noin 5-10 litraa. Muovi- ja kartonkipakkauksille erilliskeräysvelvoitteen rajana on vähintään 5 kg:n kertymä viikossa. Tämä tarkoittaa noin parin sadan litran kertymää (tilavuuspainoon vaikuttaa paljon se, miten tiiviisti muovi- ja kartonkipakkausjätteet ovat jäteastiassa).

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet ovat voimassa jätehuoltoviranomaisen määrittelemissä taajamissa ja lisäksi sellaisilla asema- tai yleiskaavotetuilla palvelu-, matkailu- tai työpaikka-alueilla, jotka sijaitsevat kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella. Näin erilliskeräys on logistisesti ja ympäristön kannalta järkevää.

Samoin kuin asuinkiinteistöt, myös muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat kiinteistöt voivat ottaa taajamissa ja muualla kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella vapaaehtoisen erilliskeräyksen. Kiinteistöittäiseltä kuljetusalueelta voidaan poiketa sellaisiin keräyspaikkoihin, joissa kerättävän jätteen määrä on huomattava ja poikkeama kuljetusalueesta on kohtuullinen jätemäärään nähden. Poikkeamisen lähtökohtana pidetään sitä, että asetettujen velvoitearajojen mukaisia jätemääriä voidaan poiketa tyhjentämään 500 metrin matka. Jos jätteitä syntyy tätä enemmän, poikkeamismatkaa voidaan pidentää vastaavasti. Poikkeamismatka voi olla kuitenkin korkeintaan kaksi kilometriä, jotta poikkeamiset eivät vaikeuta tehokkaiden jätteenkuljetusreittien suunnittelua ja toteuttamista.

Vaikka jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet eivät koske elinkeinonharjoittajia ja muita kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuulumattomia toimijoita, on huomattava, että jäteasetuksessa säädetään niille täysin vastaavat erilliskeräysvelvoitteet. Kaikkien jätteen tuottajien on noudatettava jäteasetuksen mukaisia velvoitteita.



Biohajoavat elintarvike- ja puutarhajätteet on suositeltavaa kompostoida kiinteistöllä, jos kiinteistö ei ole biojätteen erilliskeräyksen piirissä. Kompostoinnilla biojätteet saadaan hyödynnettyä kiinteistöllä. Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan biojätteen kompostointi, kun se tehdään säännöksen mukaisesti siten, ettei haittoja aiheudu. Kompostointiin ei kiinteistöillä velvoiteta, sillä väärin hoidettuna kompostoinnista voi olla enemmän haittaa kuin hyötyä. Kompostiin saa laittaa vain maatuvaan jätettä, koska vain tällainen jäte voidaan kompostoimalla käsitellä haitattomaksi. Kompostoriin ei saa kuitenkaan laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden osia, jotteivät ne pääse leviämään kompostimullan mukana. Vieraslajeiksi luokitellut kasvit ovat sellaisia kasveja, joiden siirtymistä luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle ihminen on tahattomasti tai tarkoituksella edesauttanut. Vieraslajit on lueteltu kansallisessa vieraslajiluettelossa (www.vieraslajit.fi). Vieraslajit voi hävittää sekajätteen mukana tai toimittaa lajitteluasemalle.

Biojätteen kompostointia varten on määräyksen mukaan oltava suljettu kompostori eli siinä on oltava pohjalevy tai -verkko sekä kansi. Pohjalevy tai -verkko estää haittaeläinten, kuten jyrsijöiden, pääsyn kompostoriin. Kansi ehkäisee mahdollisia kompostoinnin hajuhaittoja, suojaa kompostoria haittaeläimiltä ja estää sadevesien hallitsemattoman pääsyn kompostoriin. Kompostorin tulee olla ilmastoitu, mutta ilmastointiaukkojen koon ei tule olla yli 7 mm, jotta kompostoriin ei pääse haittaeläimiä. Ympäri vuoden käytettävän kompostorin on suositeltavaa olla lämpöeristetty, mutta tätä ei vaadita, jos kompostori täyttää muutoin edellä esiteltyt vaatimukset. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon, että kompostorin tilavuuden tulee olla riittävä kaikille kiinteistöllä syntyville biojätteille huomioiden talviaikaan tapahtuva hidastuminen tai pysähtyminen kompostoitumisessa. Elintarvikejätteiden kompostointi ei ole kompostorille asetettujen vaatimusten vuoksi sallittua esimerkiksi aumassa, kompostointikehikossa tai avolantalassa.

Jätehuoltomääräysten mukaisesti kompostorin tulee olla tarkoitukseen sopiva. Tämä tarkoittaa muun ohella sitä, että kompostorin tulee olla valmistettu sellaisista aineista, joista ei ole haittaa ympäristölle. Kiinteistöillä on edelleen käytössä kylmälaitteista tehtyjä kompostoreita, jotka eivät ole jätehuoltomääräysten mukaisia. Alkuperäisestä käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet määritellään sähkö- ja elektroniikkaromuksi (kts. valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta 519/2014). Sähkö- ja elektroniikkaromua pidetään lähtökohtaisesti vaarallisenä jätteenä. Vanhojen kylmälaitteiden kylmä- eli jäähdytysaineena on niiden rakenteissa käytetty CFC-yhdisteitä (freoneja), jotka ovat otsonikerrokselle vaarallisia. CFC-yhdisteet korvanneet jäähdytysaineet eivät nekään ole ympäristölle vaarattomia. Kylmälaitteesta tehdyn kompostorin rakenteisiin sisältyy ympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita. Vaikka kylmäaineita olisi otettu talteen, niitä on myös eristeissä, joista ne voivat päästä ympäristöön. Kylmälaitteista tehdyt kompostorit voivat näin ollen aiheuttaa ympäristöhaittoja.

Jotta kyseessä olisi asianmukainen kompostointi, elintarvikejätteen tulee olla selvästi maatunutta ennen kuin se poistetaan kompostorista. Mikäli käytössä on sisäkompostori, jossa kompostointiaika on lyhyt, eivät elintarvikejätteet tavallisesti

ehdi maata riittävästi tässä kompostorissa, vaan tyypillisesti tarvitaan vielä toinen suljettu kompostori kompostimassan jälkikompostointia varten. Viime vuosina yleistynyt Bokashi-menetelmä ei sekään ole yksin riittävä biojätteen käsittelyyn. Bokashi-menetelmässä eloperäinen jäte laitetaan tarkoitukseen suunniteltuun ämpäriin fermentoitumaan eli käymään hapettomassa tilassa. Tämän jälkeen Bokashista poistettu eloperäinen aines on vielä jälkikompostoitava asianmukaisessa kompostorissa ennen kuin sen voi hyödyntää omassa puutarhassa.

Kompostoria on tyhjennettävä ennen sen täyttymistä, joka tapauksessa vähintään vuoden välein, niin että kiinteistöllä syntyvä biojäte mahtuu aina kompostoriin. Kompostoitunut massa on hyödynnettävä omatoimisesti, jotta kyseessä on aidosti biojätteen materiaalihyötykäyttö.

Kompostori voi olla myös kahden tai useamman naapurikiinteistön tai muun lähikiinteistön taikka huoneiston yhteinen. Yhteinen kompostori voi toimia erityisesti pienillä talouksilla paremmin kuin oma kompostori. Yhteinen kompostori voi olla korkeintaan muutamalla omakotitalolla tai paritalolla. Taloyhtiöissä kompostointi toimii tyypillisesti pienillä, korkeintaan 10 huoneiston kiinteistöillä. Kompostorissa tai kompostoreissa on oltava riittävästi tilavuutta yhtä taloutta kohti. 1–5 henkilölle riittää tyypillisesti 100–250 litran kompostori, 6–10 henkilölle 250–400 litran kompostori ja 10–25 henkilölle 400–1000 litran kompostoritalavuus. Jos kompostori on usean kiinteistön yhteinen, on huolehdittava siitä, että kompostori on sijoitettu paikkaan, jossa se on tosiasiaa aina käyttäjien saavutettavissa.

Jäteasetuksen 43 §:n mukaan jätteen haltijan on annettava biojätteen omatoimisesta käsittelystä tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuoltomääräysten mukaan tämä ilmoitus tehdään jätehuoltoviranomaisen ylläpitämää rekisteriä varten kunnalliselle jäteyhtiölle, joka hoitaa tietoineiston käsittelyn ja rekisteriin merkitsemisen. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti tai sähköisellä lomakkeella. Ilmoitus on annettava asetuksen mukaisesti vähintään kahden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta ja samoin toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava vähintään kahden kuukauden kuluessa. Tietoja on päivitettävä jätehuoltoviranomaiselle vähintään viiden vuoden välein, vaikka muutoksia ei olisi tullut. Tietoja päivitettäessä riittää myös suullinen ilmoitus. Jos uutta ilmoitusta kompostoinnista ei tehdä, kompostointitieto poistetaan rekisteristä.

Kompostointi-ilmoituksen on sisällettävä tiedot mm. kompostorin rakenteesta, sijainnista ja käytöstä, jotta voidaan varmistua siitä, että kompostointi on järjestetty kiinteistöllä määräysten mukaisesti. Tarpeen mukaan ilmoituksen tekijää voidaan ohjeistaa korjausten tekemiseen. Ilmoituksen perusteella tieto kompostoinnista viedään rekisteriin ja se on käytettävissä sekä valvontaa, neuvontaa että raportointia varten. Kompostointitiedot otetaan huomioon mm. valtakunnallisessa yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskennassa. Lisäksi kompostointi-ilmoituksen mukainen kompostointi on mahdollista ottaa huomioon asuinkiinteistöjen perusmaksun suuruudessa, jos perusmaksujen porrastus on jätetaksassa käytössä.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu erityisiä velvoitteita kuivakäymäläjätteen, lemmikkieläinten ulosteiden ja laitepuhdistamolietteiden kompostointiin, sillä niitä kompostoitaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Kompostointi on tämän vuoksi sallittua vain tarkoitukseen sopivassa ja

hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsystä ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty.

Puutarhajätettä saa kompostoida kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa, sillä se on ominaisuuksiltaan sellaista, ettei haittoja helposti aiheudu. Kompostoinnin pitää kuitenkin olla hallittua ja puutarhajätteiden kompostiakin pitää hoitaa, sillä pelkkä puutarhajätteiden läjittäminen ei ole kompostoimista. Myöskään puutarhajätteen kompostoriin ei saa laittaa vieraslajeja tai niiden osia siten, että ne voivat päästä leviämään ympäristöön. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille, jossa se aiheuttaa ympäristön rumentumista ja yleisen viihtyvyyden vähentymistä. Jos puutarhajätettä ei kompostoida omalla kiinteistöllä, se on kuljetettava kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään vastaanottopaikkaan määräysten 13 §:n mukaisesti.

Kompostorin sijoittamisessa on huomioitava se, ettei siitä saa aiheutua ympäristöhaittaa tai haittaa naapureille. Muun kuin pelkän puutarhajätteen kompostorin on oltava riittävän suojaetäisyyden päässä talousvesikaivosta ja vesialueesta, jottei veden pilaantumista pääse tapahtumaan. Määräyksissä on asetettu kompostorille lisäksi 27 §:ssä säädettyjä jätteenkeräyspaikkojen suojaetäisyyksiä vastaavat etäisyydet asuinrakennuksiin, jottei kompostoinnista aiheudu haittoja esimerkiksi naapureille. Kompostori voidaan kuitenkin aina sijoittaa rakennuslupakuviin merkittynä jätehuollolle varattuun tilaan, johon myös jäteasiat on sijoitettu.

Biojätettä voidaan mahdollisesti kompostoida uudenaikaisissa keräysvälineissä, jotka ovat kompostoinnin lisäksi suunniteltu koneelliseen tyhjennykseen kiinteistöittäisessä biojätteenkuljetuksessa. Tällaisesta keräysvälineestä kompostoituneen massan voi tyhjentää joko itse tai vaihtoehtoisesti biojätteen voi tyhjennyttää jäteautolla. Jotta tällaisen kompostorin tyhjennys voidaan suorittaa turvallisesti, on kompostori sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi kompostorin viereen.

Jätevesiviemäriin liitettyjen jätemyllyjen käyttäminen on kielletty, koska ne voivat aiheuttaa ongelmia viemäriverkostossa. Myös ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty, sillä se voi jähmettyä viemäreihin. Nestemäistä rasvaa ei voi laittaa myöskään biojätteen erilliskeräykseen tai sekajäteastiaan, vaan se on ensin kovetettava tai esimerkiksi imeytettävä paperiin. Pienet määrät ylimääräistä rasvaa voi kompostoida.

18 § JÄTTEEN POLTTAMINEN

Jätteiden hävittäminen polttamalla on jätehuoltomääräyksissä pääsääntöisesti kielletty. Kiinteistön tulisijoissa voidaan polttaa risuja ja oksia sekä puhdasta, kuivaa, kyllästämätöntä ja maalaamatonta käytöstä poistettua puutavaraa eli puhdasta jätetuuta. Tällaista materiaalia voidaan polttaa ilman haittojen aiheutumista. Sen sijaan käsitellyn puun, kuten paine- ja pintakäsitellyn puun, lastulevyn ja muovipinnoitettujen puulevyjen poltto on vähäisessäkin määrin kiellettyä.

Paperia, pahvia ja kartonkia voidaan kiinteistöjen tulisijoissa polttaa vähäisiä määriä vain sytykkeenä. Tällöinkin on huomattava, ettei polteta aikakauslehtiä tai sellaisia kartonkipakkauksia, joissa on myös metalli- tai muovikalvot (esim. maito- ja mehupurkit). Muutoin kuin sytykkeenä jätettä ei saa polttaa lainkaan. Muovijätteiden

polttolito on kokonaan kielletty. Kun jätteilä poltetaan pienkiinteistöjen tulissijoissa, palamisolosuhteet eivät ole sellaisia, mitä hallitulta yhdyskuntajätteiliden poltolta voidaan edellyttää. Savukaasujen mukana ympäristöön joutuu noka ja hajua sekä terveydelle haitallisia yhdisteilä, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista ja viihtyisyyshaittoja.

Jätteiliden avopolttolito on kiellettyä. Avopolttolita tarkoitetaan myös jätteiliden polttamista tynnyrissä tai vastaavassa astiassa. Avopolttolita voidaan polttaa ainoastaan kuivia olkia, risuja, oksia, kantoja ja puhdasta puuta taajaman ulkopuolella, mutta tällöinkin on huomioitava, ettei toiminnalla saa aiheuttaa haittaa ympäristölle tai naapureille. Taajamissa, joissa asuu ja oleskelee paljon ihmisiä, ei edes tällailsten pihanhoitotöissä syntyvien jätteiliden polttaminen ole sallittua. Palamisolosuhteet ovat lähes poikkeuksetta sellaiset, että haittoja esiintyy. Puutarhajätteiliden vastaanotto on kunnissa järjestetty, joten ne voidaan käsitellä asianmukaisesti ja kohtuullisin kustannuksin muutenkin kuin polttamalla. Suuri osa puutarhajätteilistä voidaan myös käsitellä kiinteistökohtaisesti kompostoimalla tai hakettamalla oksat ja risut katteeksi.

19 § JÄTTEEN HAUTAAMINEN

Jätteiliden sijoittaminen maahan tai upottaminen vesistöön on hallitsematonta jätteiliden käsittelyä, joka on jätelain nojalla kiellettyä. Tästä voi myös aiheutua ympäristön pilaantumista. Tämän vuoksi jätteiliden hautaaminen maahan tai vesistöön upottaminen, myös jälle vieminen, on määräyksessä erityisesti kielletty.

On huomattava, että kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on sallittua koko maassa. Kuolleet lemmikkieläimet hävitetään ensisijaisesti hautaamalla tai tuhkaamalla. Kuolleita tuotantoeläimiä koskee oma sääntelynsä, josta tietoa saa Ruokavirastolta.

20 § JÄTTEEN HYÖDYNTÄMINEN OMASSA MAANRAKENTAMISESSA

Säännöksessä on mahdollistettu tietyin edellytyksin omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen ja kertaluontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maanrakentamisessa. Toiminta on mahdollista vain pohjavesialueen ulkopuolella, jottei ympäristöhaittoja aiheudu. Edellytyksenä on, että tiili- ja betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä ja säästää näin luonnonvaroja. Muutoin kyseessä on kielletty jätteen hautaaminen maahan.

Hyödyntämisestä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Hyödyntäminen on mahdollista vain, kun asiasta ilmoitetaan riittävän aikaisin. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää toimenpiteen tai asettaa sille ehtoja. Tällä varmistetaan toiminnan asianmukaisuus.

Muu kuin säännöksessä tarkoitettu omassa asumisessa syntyvän tiili- ja betonimurskeen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa ei ole jätehuoltomääräysten nojalla sallittua. Muu hyödyntäminen voi olla mahdollista kunnallisten ympäristönsuojelumääräysten mukaisin edellytyksin ja menettelyin. Kun kyse on laitospainen tai ammattimainen hyödyntäminen, noudatetaan valtioneuvoston asetusta eräiden jätteiliden hyödyntämisestä maarakentamisessa (ns. MARA-asetus, 843/2017).

21 § JÄTEASTIATYYPIT

Määräyksissä edellytetään, että kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään kiinteistöllä riittävä määrä jäteastioita määräysten mukaista jätteiden keräämistä varten. Tällä varmistetaan, että kiinteistöllä on syntyvään jätemäärään ja -laatuun nähden asianmukaiset keräysvälineet.

Määräyksen mukaan jäteastian on oltava sellainen, että se soveltuu kerättävälle jätelajille, jotta jätteet saadaan kuormattua toimivasti jäteautoon. Jäteastian koon on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää ja astian on oltava aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Jos näin ei ole, jätteet voivat levitä ympäristöön aiheuttaen roskaantumista. Kiinteistön jäteastian tilavuus onkin valittava siten, että jätemäärän vaihdellessakin jätteet mahtuvat aina jäteastiaan. Lisäksi erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että erilliskerättäviä kierrätettäviä jätteitä varten varataan riittävästi astiatilavuutta. Näin kierrätettäviä jätteitä ei ohjaudu ylitäytön vuoksi sekajätteeseen.

Suurimmaksi osaksi kiinteistöillä käytetään käsin siirrettäviä, pyörällisiä ja kannellisia enintään 660 litran jäteastioita. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jäteastioiden hankinta ja jäteastioiden uusiminen kuuluu alueella kunnalliselle jätelyhtiölle, ei kiinteistön haltijalle. Keskitetyllä hankinnalla on pyritty parantamaan asiakkaille tarjottavaa palvelua. Lisäksi yhtenäinen astiakalusto kohentaa jätehuollon yleistä ilmettä, alentaa keräyskustannuksia, parantaa kuljettajien työturvallisuutta ja tehostaa jätteiden keräystä. Jätelyhtiö voi tarjota asiakkailleen yhden jätelajin keräämiseen tarkoitettujen jäteastioiden lisäksi uudenlaisia, monelle jätelajille tarkoitettuja monilokeroastioita, jos ne soveltuvat jätelyhtiön kilpailutuksiin jätteenkuljetuksiin.

Lähtökohtaisesti kiinteistön haltija arvioi kunnallisen jätelyhtiön antaman neuvonnan pohjalta, minkä kokoiset jäteastiat sopivat parhaiten kiinteistön tarpeisiin ja tilaa jäteastiat kiinteistölle. Jos kiinteistön haltija ei tilaa jäteastioita, mutta kyseessä on näiden jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaisesti kiinteistöltä jätteenkuljetukseen liitettävä kiinteistö, kunnallinen jätelyhtiö toimittaa kiinteistölle jäteastiat suhteuttaen niiden koon kiinteistöllä syntyvään jätemäärään, keräyspaikan kokoon ja määräysten 24 §:n mukaisesti mahdollisiin tyhjennysväleihin. Omakotitaloille toimitetaan biojätteen ja sekajätteen keräykseen pienin mahdollinen jäteastia (140 litraa). Tätä useamman asuinhuoneiston kiinteistöille toimitetaan biojätteen keräykseen 140–240 litran jäteastia, sekajätteen sekä muovijäte- ja kartonkipakkausten keräykseen 240–660 litran jäteastia sekä lasipakkausille ja metallille 140–240 litran jäteastia.

Määräyksissä on säädetty erikseen biojätteen keräykseen soveltuvista keräysvälineistä. Biojätteen keräykseen saa käyttää enintään 240 litran käsin siirrettäviä jäteastioita tai korkeintaan 1,3 m³:n koneellisesti kuormattavia säiliöitä. Biojäte on kiinteistöiltä kerättyistä jätelajeista tyyppillisesti painavin. Biojätettä ei voida kerätä tilavuudeltaan liian isoihin jäteastioihin, sillä muutoin niiden paino kasvaisi liian suureksi vaarantaen toimivan ja turvallisen tyhjentämisen. Jotta kiinteistöillä

olisi käytössä biojätteelle riittävästi jäteastioita, jotka eivät ole tyhjennettäessä ylipainavia, säännöksessä on myös täsmennetty sitä, miten paljon biojätteelle on oltava keräyskapasiteettia kutakin asuinhuoneistoa kohti. Tämän säännöksen mukaan yksi kerran viikossa tyhjennettävä 240 litran biojäteastia riittää korkeintaan 32 asuinhuoneiston käyttöön. Kapasiteettivaatimus on asetettu alhaiseksi, jottei vaadita ylisuuria kapasiteetteja huomioiden eri talouksien tuottamat erisuuruiset jätemäärät. Kyseessä onkin vähimmäisvaatimus ja biojätteelle suositellaan tätä enemmän astiatilavuutta.

Jäteastioita uusitaan vähitellen, kun niiden kunto sitä edellyttää. Jätekuukko arvioi aina jäteastioiden uusimisen tarpeen, koska sillä on paras asiantuntemus siitä, minkä kuntoiset astiat soveltuvat toimivaan ja turvalliseen jätteiden kuormaukseen.

Kiinteistöillä on edelleen kiinteistön haltijan itse hankkimia käsin siirrettäviä jäteastioita, joita kiinteistön haltija ei halua vaihtaa tai joita ei ole vielä tarvetta vaihtaa jäteyhtiön tarjoamaan jäteastiaan. Jotta voidaan varmistaa jätteen koneellisen kuormaamisen turvallisuus ja sujuvuus, on näidenkin astioiden oltava voimassa olevan jäteastiasstandardin mukaisia. Tällä hetkellä koneellisesti kuormattaville jäteastioille on noudatettava standardia SFS-EN 840-1:2020, SFS-EN 840-2:2020, SFS-EN 840-3:2020 tai SFS-EN 840-4:2020.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa voidaan käyttää käsin siirrettävien jäteastioiden sijaan maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, mikäli ne sopivat keräyslogistiikkaan. Jos syväkeräyssäiliöt aiotaan sijoittaa pohjavesialueelle, on asiasta oltava etukäteen yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen ja varmistettava sijoituspaikan toimivuus.

Poikkeuksellisten jäte-esineiden ja suurten jätemäärien keräykseen voidaan käyttää myös muita jäteastioita kuin käsin siirrettäviä enintään 660 litra astioita ja syväkeräyssäiliöitä. Tällaiseen tarpeeseen voidaan käyttää esimerkiksi puristimia. Sopivuus keräyslogistiikkaan on varmistettava kunnalliselta jäteyhtiöltä, jotta varmistetaan, että jäteastian tyhjennykset saadaan hoidettua ongelmitta.

Määräyksissä on kielletty kokonaan vajjerikuormattavien vaihtolavojen tai pika-konttien käyttö silloin, kun kyseessä on kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvan jätteen keräys. Nämä jäteastiat ovat kuormattaessa riski kuljettajien työturvallisuudelle, minkä vuoksi ne on korvattava muilla, toimivilla ja turvallisilla jäteastioilla. Rullakoiden käyttö on sallittua vain tilanteissa, joissa rullakkoon kerätään ainoastaan isokokoisia pahvipakkauksia litistettyinä. Jos rullakoihin kerättäisiin myös muita jätteitä, kuten kartonkipakkauksia, jätteiden kuormaaminen jäteautoon olisi hankalaa ja jätteet leviäisivät helposti ympäristöön.

Kiinteistön haltijat vastaavat muiden kuin käsin siirrettävien jäteastioiden, kuten syväkeräyssäiliöiden ja puristimien, hankinnasta ja ylläpidosta. Lisäksi ne elinkeino-toiminnan ja muut vastaavat kiinteistöt, joiden jätehuollosta kunnallinen jäteyhtiö huolehtii kunnan toissijaisen vastuun perusteella, hankkivat kaikki jäteastiat itse.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö voi hyväksyä muunlaistenkin jäteastioiden käytön kuin määräyksissä on edellytetty. Näin huomioidaan eri kiinteistöjen erilaiset tarpeet erilaisille jäteastioille. Lisäksi näin voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista. Edellytyksenä on aina se, ettei määräyksistä poikkeavista jäteastioista aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle, eivätkä ne vaaranna työturvallisuuksia.

22 § JÄTEASTIAN MERKITSEMINEN

Jäteastiat on määräyksen mukaan merkittävä kyseistä jätelajia osoittavalla merkinnällä, jotta sekä tyhjentäjälle että käyttäjälle on selvää, mitä jätettä kukin astia sisältää. Lisäksi tyhjennyksistä vastaavan yhteystiedot on löydettävä jäteastioista tai niiden välittömästä läheisyydestä, jotta ongelmatilanteissa yhteystiedot ovat asiakkaille helposti nähtävissä. Jäteasetuksen mukaisesti myös jätehuoltomääräyksissä edellytetään, että jäteastiassa tai sen välittömässä läheisyydessä on riittävät jätteiden lajitteluohjeet, jotka ohjaavat jäteastioiden käyttäjiä.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä kiinteistön tai kimpan osoitteella. Samoin on yksilöitävä jäteastia, joka sijaitsee keräyspaikassa, jossa on useamman jätteen haltijan jäteastioita. Kiinteistökohtaisen jäteastian osalta merkitsemisvastuu on jäteastiaa käyttävällä jätteen haltijalla, kimpoissa yhteyshenkilöllä. Jäteastian yksilöinti varmistaa, että jätteenkuljettaja tyhjentää oikean jäteastian esimerkiksi sellaisissa paikoissa, joissa eri jätteen haltijoiden jäteastiat voivat muutoin sekoittua. Myös mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaasti, kun jäteastiat on yksilöity.

23 § JÄTEASTIOIDEN TÄYTTÄMINEN

Jäteastioiden täyttämistä koskevalla määräyksellä ohjataan sitä, että jäteastioihin laitetaan vain niihin kuuluvia jätteitä ja astiat täytetään oikein. Säännöksellä varmistetaan, ettei kuljettajan työturvallisuus vaarannu ja jätteet saadaan kuormattua ilman haittojen aiheutumista.

Jäteastiaa ei saa määräysten mukaan täyttää siten, että sen tyhjentämien aiheuttaa mm. jätteen painon tai ominaisuuksien vuoksi työturvallisuusriskin. Käsin siirrettäviin jäteastioihin voi laittaa jätettä korkeintaan noin 60 kg. Tätä suurempi jätteen paino voi jo vaikeuttaa tyhjentämistä ja vaarantaa työturvallisuuden. Jottei jäteastioiden paino nouse liian suureksi, jäteyhtiö toimittaa kiinteistölle painavien jätelajien, kuten biojätteen ja lasin, keräykseen ainoastaan pieniä jäteastioita (140 tai 240 litraa). Lisäksi asiakkaiden on otettava jäteastioita täytettäessä huomioon, että biojäte on tyypillisesti niin painavaa, ettei edes 240 litran jäteastiaa tulisi laittaa täyteen jätettä. Suositeltavaa on, että biojäteastiasta täytetään vain noin 2/3. Jos jäteastia on niin painava, ettei jätteenkuljettaja saa sitä siirrettyä turvalisesti, se voidaan jättää tyhjentämättä. Tällöin asiakkaan vastuulla on vajuuttaa jätettä astiasta, jotta se kevenee ja saadaan tyhjennettyä.

Jätteiden pitäisi aina mahtua kiinteistön jäteastioihin. Jos kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltuva jäte ei yksittäisessä poikkeustapauksessa mahdu kokonsa tai määränsä puolesta jäteastiaan, se voidaan määräyksen mukaan tilapäisesti sijoittaa jäteastian välittömään läheisyyteen, josta se kuormataan jäteauton

kyytiin. Ylimääräinen jäte on pakattava niin, että jäteauton kuljettaja saa sen yksin turvallisesti ja helposti kuormattua, esimerkiksi vahvaan jätessäkkiin. Sellaisia jätteitä, joita kuljettaja ei voi yksin kuormata, kuten rikkoutuneita huonekaluja, ei voi jättää jäteastian viereen, vaan ne on kuljetettava määräysten 12 §:n mukaisesti omatoimisesti. Jos ylimääräistä jätettä on poikkeuksellisesti huomattavasti normaalia enemmän, on sen poiskuljettamisesta sovittava etukäteen. Ylimääräisen jätteen keräyksestä peritään kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jätetaksan mukainen lisämaksu.

Määräyksessä on lueteltu ne aineet ja esineet, jotka on ennen jäteastiaan sijoittamista pakattava huolellisesti. Erityisesti sekajäte ja biojäte on tavallisesti pakattava, jottei aiheudu esimerkiksi astian likaantumista. Sellaisia jäteastiaan soveltuvia jäte-esineitä, jotka eivät likaa jäteastiaa, ei tarvitse kuitenkaan pakata. Säännöksessä on lisäksi määrätty, mitä jätteitä ei saa laittaa lainkaan yhdyskuntajätteiden jäteastioihin. Luettelossa on mainittu esimerkiksi palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavat jätteet, vaaralliset jätteet ja nestemäiset jätteet. Ylipäättään mitään sellaista jätettä, joka voi aiheuttaa työturvallisuusriskin tyhjentäjälle tai vahingoittaa jäteastiaa tai kuljetuskalustoa taikka vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormausta tai purkamista, ei saa jäteastiaan laittaa. Jotkin jätteet, kuten vaaralliset jätteet, aiheuttavat haittaa tai vaaraa loppukäsittelyssä. Määräyksellä pyritään varmistamaan käyttäjän, jätehuollon toteuttajan ja ympäristön kannalta turvallinen ja toimiva jätehuolto.

24 § JÄTEASTIOIDEN TYHJENNYSVÄLIT

Tyhjennysvälejä koskevassa määräyksessä on säädetty, miten usein kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevat jäteastiat tulee tyhjentää. Määräys on annettu, koska säännölliset, riittävät tyhjennysvälit tukevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa ja varmistavat, ettei jätteistä aiheudu haittoja ympäristölle tai terveydelle.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa biojäte on tyhjennettävä kesäaikaan viikon välein ja talviaikaan vähintään kahden viikon välein. Biojäteastian tyhjennysvälin on oltava tiheä, koska jäte voi muotoon aiheuttaa hygieenistä haittaa ja hajua. Liian pitkään jäteastiassa oleva hajoava jäte voi myös houkutelaa haittaeläimiä, kuten karpäsiä. Määräyksissä on kuitenkin mahdollistettu vähän biojätettä tuottaville kiinteistöille tai biokimpoille (jäteastia alle 10 asuinhuoneiston käytössä) pidempi, kahden viikon tyhjennysväli kesäaikaan ja neljän viikon tyhjennysväli talviaikaan. Näin erilliskeräys ei muodostu näillä kiinteistöillä kohtuuttomaksi syntyvään jättemäärään nähden hyvin tiheän tyhjennysvälin vuoksi.

Biojätettä voidaan mahdollisesti kerätä uudenaikaisissa keräysvälineissä, jotka soveltuvat sekä kompostointiin että koneelliseen tyhjennykseen kiinteistöittäisessä biojätteenkuljetuksessa. Kun biojätettä kompostoidaan asianmukaisesti, ei säännönmukaisia tyhjennyksiä tarvita. Tällöin kyseessä on lähtökohtaisesti kompostointi, jossa on noudatettava jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisia vaatimuksia. Kompostimassan voi poistaa keräysastiana toimivasta kompostorista itse tai sille voidaan tilata tyhjennys jäteautoon. Jos kompostoituvalla biojätteelle tilataan tyhjennys, on huolehdittava siitä, että noudatetaan luvun 5 jäteastioihin liittyviä määräyksiä, kuten määräyksiä koskien astioiden painorajoista työturvallisuuden takaamiseksi.

Sekajätteen tyhjennysväli on kaksi viikkoa kesäaikaan ja neljä talviaikaan, jos sekajäte sisältää biojätettä ja voi näin ollen aiheuttaa helposti haittoja ympäristöön. Jos biojäte lajitellaan erikseen ja laitetaan biojätteen erilliskeräykseen tai kompostoidaan, voi sekajätteen tyhjennysväli olla pidempi eli neljä viikkoa ympäri vuoden. Vaikka biojäte lajiteltaisiin, voi sitä joutua vähäisiä määriä sekajäteastian esimerkiksi ruokapakkausten mukana. Lisäksi sekajäte sisältää tyypillisesti erilaisia hygieniatuotteita. Näiden syiden vuoksi tyhjennysvälin on oltava riittävän tiheä. Riittäväillä tyhjennysväleillä varmistetaan myös se, ettei jätteitä käsitellä kiinteistöillä määräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla tai viedä luvattomiin paikkoihin sen vuoksi, etteivät ne mahdu kiinteistön jäteastiaan pitkän tyhjennysvälin vuoksi.

Vähän jätettä tuottaville talouksille on mahdollistettu tietyn edellytyksin normaalia pidempi kahdeksan viikon tyhjennysväli sekajäteastialle. Erityisen pitkä tyhjennysväli on mahdollinen asuinkiinteistöillä, joilla syntyvä jätemäärä on vähäinen (jäte mahtuu vaivattomasti korkeintaan 240 litran jäteastiaan) ja sekajäte ei sisällä biojätettä. Sekajäteastian tyhjennysväli voi olla tällaisilla kiinteistöillä myös neljä viikkoa kesällä ja kahdeksan viikkoa talvella. On huomattava, että jäteastialle voi tulla tällöin logistisista syistä keväällä ja syksyllä tyhjennysvälin muuttuessa poikkeava tyhjennysväli.

Pidennetyillä tyhjennysväleillä pyritään kannustamaan jätteiden synnyn ehkäisyyn ja jätteiden lajitteluun. Samalla kuitenkin varmistetaan, että tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät siten, ettei jätettä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn, eikä jätteistä aiheudu haittaa. Jos kiinteistön sekajäteastia tyhjennetään kahdeksan viikon välein ja kiinteistön olosuhteet muuttuvat niin, ettei pidennetylle tyhjennysvälille ole enää perusteita, muutetaan kiinteistön tyhjennysväli tiheämmäksi.

Kartonki- ja muovipakkauksilla tyhjennysväli voi olla kahdeksan viikkoa. Kartonki- ja muovipakkaukset sisältävät tyypillisesti ruokajätteen jäämiä ja niiden kertymä on suhteellisen suurta, joten tyhjennysvälien on oltava muita kierrätettäviä jätteitä tiheimmät. Lasipakkauksilla ja metallilla tyhjennysväli voi olla 16 viikkoa. Pitkä tyhjennysväli on mahdollinen, koska näiden jätejakeiden kertymä on tyypillisesti pieni ja materiaali on kohtalaisen helppo puhdistaa ennen jäteastian laittamista niin, ettei haittoja niin helposti aiheudu.

Vakituisesti asuttujen kiinteistöjen lisäksi myös vapaa-ajankiinteistöjen jäteastiat on tyhjennettävä riittävän usein. Vain kesäaikaan käytettävissä olevilla vapaa-ajan kiinteistöillä jäteastiat on tyhjennettävä vähintään neljä kertaa, korkeintaan neljän viikon välein viikkojen 18–39 välillä eli tyhjennykset ajoitetaan noin toukokuun alun ja syyskuun lopun välille. Myös vapaa-ajan kiinteistöille on mahdollistettu pidennetty kahdeksan viikon tyhjennysväli, jos kiinteistöllä on käytössään korkeintaan 240 litran sekajäteastia, syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan asianmukaisesti kiinteistöillä. Tällöin edellytetään vähintään kahta tyhjennystä sinä aikana, jolloin vapaa-ajan kiinteistöä käytetään eniten.

Talviaikaan vapaa-ajan kiinteistön jäteastia on tyhjennettävä tarpeen mukaan, esimerkiksi vapaa-ajan kiinteistöllä vietetyn loman jälkeen. Jos vapaa-ajan kiinteistöllä vietetään aikaa säännöllisesti ympäri vuoden, on jäteastia tyhjennettävä säännöllisesti omakotitalon tyhjennysvälin mukaisesti. Jos taas vapaa-ajan kiinteistö on käytössä muulloin kuin kesäaikaan (esim. laskettelukeskusten kiinteistöt

kevättalvella), voidaan vaadittavat tyhjennykset ajoittaa tälle ajanjaksolle. Muita tyhjennyksiä on tilattava lisäksi tarpeen mukaan, ettei jätetäsiin jää missään tilanteessa jätettä pitkäksi aikaa.

Jätetäsiin on aina mitoitettava oikein syntyvään jätetäsiin nähden. Jos jätettä syntyy vain vähän, on perusteltua valita korkeintaan 240 litran jätetäsiin. Syntyvään jätetäsiin nähden ylisuuren jätetäsin käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen. Toisaalta ei tule käyttää liian pieniä jätetäsiöitä.

Erikseen on säädetty, että kierrätettävien jätetiden jätetäsiin on tyhjennettävä siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena aiheudu kierrätettävien jätetiden sijoittamista sekajätteen joukkoon, sillä tällöin jätettä ohjautuisi turhaan etusijajärjestyksen vastaiseen käsittelyyn. Jätetet, jöiden säilyttäminen kiinteistöillä voi aiheuttaa haittaa ympäristölle tai terveydelle, on kuljetettava määräjkyksen mukaan viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

Määräjkyssä on kielletty sellaiset tyhjennysvälit, jotka vaikeuttavat kiinteistöit-täisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa ajoreitit on suunniteltu siten, että reitityksessä on huomioitu sekä taloudelliset että ympäristölliset vaikutukset. Turhaa ajoa eri alueilla vältetään, joten alueet pyritään reitittämään siten, että koko alue pystytään keräämään tyhjennysvälien puitteissa samalla kertaa. Erityisesti haja-asutusalueella reitit ajetaan kahden tai neljän viikon välein, joten esimerkiksi 3, 5, 6 tai 7 viikon tyhjennysvälit eivät ole mahdollisia. Tiheästi rakennettuja keskeisiä taajamia ajetaan tarvittaessa viikoittain/useita kertoja viikossa, mutta näilläkin alueilla yli viikon mittaisten tyhjennysvälien tulee olla kahdella tai pidemmissä tyhjennysväleissä neljällä jaollisia, jotta vältetään turhaa ajamista.

Säännöksen mukaan sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen että jätethuolto-viranomainen voivat antaa ohjeita jätetäsiöiden tyhjennysväleistä. Jos liian pitkstä tyhjennysvälistä aiheutuu haittoja, voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myös antaa asiasta määräjkyksiä. Lisäksi jätethuoltoviranomainen voi päätöksellään tihentää kiinteistön jätetäsin tyhjennysväliä. On huomattava, että jätetäsin tyhjennysväli voidaan tihentää palvelumuutoksena suoraan kunnallisessa jätethty-össä tilanteissa, joissa edellytykset pidennetylle tyhjennysvälille eivät määräjsten mukaan täyty (esim. kiinteistöillä luovutaan kompostoinnista). Tällaisissa tilanteissa ei siis tarvita mitään viranomaispäättöstä tai -määräystä. Kunnallinen jätethtio tiedottaa palvelumuutoksista asiakkaitaan.

25 § JÄTEASTIAN TYHJENNYSTEN KESKEYTTÄMINEN

Kiinteistökohtaisen jätetäsin tyhjennykset voidaan keskeyttää määräjajaksi vakituksessa asuinkäytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä esimerkiksi lomamatkan tai muun syyn vuoksi. Keskeyttäminen on mahdollista myös muilla ympärivuotisessa käytössä olevilla kiinteistöillä, kuten kouluilla ja päiväkodeilla, jos ne ovat tietyn ajanjakson kokonaan käyttämättä. Vapaa-ajan kiinteistöjen kiinteistökohtaisille jätetäsiöille on mahdollistettu keskeyttäminen siten, että korkeintaan puolet vaadituista tyhjennyksistä voidaan keskeyttää, jos kiinteistöillä ei oleskella lainkaan. Tyhjennyksiä ei voi poistaa miltään vuodelta ko-konaan, vaan tällöin edellytetään jätethuoltoviranomaisen ratkaisua pitkäaikaisesta keskeytyksestä.

Keskeyttämislle mahdollistetaan joustot palveluun silloin, kun kiinteistöllä on ollut säännölliset jäteastian tyhjennykset, ja niitä ei tiettynä määräaikana tarvita. Jotta jäteastian tyhjennykset voitaisiin keskeyttää siten, että tyhjennysväliksi tulee määräysten 25 §:ää pidempi aikaväli, on kiinteistön tyhjillään olon käytännössä kestävä pidempään kuin mitä jäteastian normaali tyhjennysväli on. Jäteastia on lisäksi tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista, jottei jäteastiaan jää jätteitä pitkäksi ajaksi. Tämä tyhjennys voidaan tehdä joko normaalin tyhjennysrytmin mukaisesti tai se voidaan siirtää tarpeen mukaan aikaisemmaksi.

Määräaikaisen keskeytyksen kestäessä korkeintaan kuusi kuukautta asiasta sovitaan kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Tällä tavoin normaalien lomamatkojen ja vastaavien yhteydessä asian saa hoidettua jäteyhtiön asiakaspalvelun kautta. Muut keskeytykset myöntää jätehuoltoviranomainen, koska tällöin on jo selvítettävä tarkemmin pitkään kestävä keskeytyksen perusteet sen säännösten mukaisuuden varmistamiseksi. Kunnallinen jäteyhtiö ohjaa asiakasta ottamaan yhteyttä jätehuoltoviranomaiseen myös silloin, kun on epäselvyyttä siitä, onko kiinteistö todella pyydetyn keskeytyksen aikana käyttämätön.

Keskeytystarpeesta on ilmoitettava vähintään kolmea arkipäivää ennen keskeytyksen toivottua alkamista, jotta kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen tyhjennysreitille ehditään tehdä tarvittavat muutokset. Ilmoitusta ei voi kuitenkaan tehdä aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen toivottua keskeytyksen aloitusajankohtaa. Tällä pyritään siihen, ettei perusteettomia keskeyttämispyyntöjä tehdä pitkän ajan päähän, jolloin kiinteistön käyttötilannekin voi jo muuttua.

Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön. Keskeytystä ei voida käyttää, jos kiinteistöllä kuitenkin osin oleskellaan, ja jätettä voi syntyä. Jäteastian tyhjennysten keskeyttämisestä ei saa käyttää myöskään siten, että sillä pidennetään jäteastian tyhjennysväliä näiden määräysten vastaiseksi kiinteistön ollessa käytössä. Toistuvissa keskeytyksissä kunnallisesta jäteyhtiöstä ohjataan yhteydenotot jätehuoltoviranomaiselle, joka voi asiakkaan hakemuksen perusteella arvioida, onko keskeyttämiselle todelliset perusteet.

26 § KUNNOSSAPITO JA PESU

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty, että jätteen haltijalle kuuluu vastuu jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta siltä osin kuin toimenpiteet eivät sisälly veloituksettomina palveluina Jätekuon hoidettaviksi jätetaksan mukaisesti. Jätetaksan mukaisesti esimerkiksi normaalissa käytössä rikkoutuneet jäteastiat korvataan tällä hetkellä kunnallisen jäteyhtiön toimesta uusilla jäteastioilla veloituksetta.

Jätteen haltijan on tarkistettava jäteastioiden kunto ja tiiveys säännöllisesti. Jäteastioissa ei esimerkiksi saa olla sellaisia aukkoja, joista haittaeläimet voivat päästä jäteastiaan. Jäteastiat on pestävä tarpeen mukaan, sekä jäteastiat kuitenkin vähintään vuosittain ja biojäteastiat kaksi kertaa vuodessa. Näin varmistetaan, ettei jäteastioista aiheudu haittaa käyttäjille, tyhjentäjälle tai ympäristölle.

27 § JÄTTEEN KERÄYSPAIKKA KIINTEISTÖLLÄ

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. Jätehuoltomääräyksissä annetaan tarkempia määräyksiä keräyspaikan järjestämiseen ja jäteastioiden sijoittamiseen liittyen.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu keräyspaikalle vaatimukset, joilla varmistetaan toimiva jätteiden keräys ja kuljetus. Jätteiden keräykselle on valittava kiinteistöllä paikka, jossa jätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta ei aiheudu tarpeetonta haittaa tai vaaraa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Ajoväylien tulee olla kantavia, ja jätteenkuljetusten sujuvuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi keräyspaikan välittömässä läheisyydessä on oltava raskaalle kalustolle sopiva kääntöpaikka. Jäteauto tarvitsee kääntyäkseen 20 x 20 metriä laajuisen alueen. Koska määräyksessä vaaditaan välitöntä läheisyyttä, voi etäisyys keräyspaikalta kääntöpaikalle olla korkeintaan joitakin kymmeniä metrejä.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Tienpitäjä myös vastaa siitä, että tie kestää jäteauton painon (kuormatun jäteauton paino on jopa 30 tonnia) ja että jäteautolla voi turvallisesti tiellä liikkua. Jätehuolto on yksi välttämättömistä peruspalveluista, joten mahdollisten painorajoitusten aikana kelirikkoaikana tienpitäjän tulee osoittaa lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkein. Jos tielle ei voida väliaikaisesti ajaa, on jäteastiat tuotava paikkaan, josta ne voidaan tyhjentää. Muutoin jätteet voivat jäädä pitkäksi aikaa kiinteistöille ja aiheuttaa haittoja. Jos yksityistie ei kestä lainkaan jäteautolla ajoa tai sitä rajoitetaan pitkänä ajanjaksona, on keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa järjestettävä muualle kantavan ja esteettömän kulkuyhteyden varrelle. Jäteauton kuljettaja tekee aina arvion siitä, onko keräyspaikalle johtavaa tietä turvallista ajaa ja on velvollinen jättämään tyhjennyksen tekemättä, mikäli tien kunto on niin heikko tai olosuhteet muutoin niin haastavat, että tyhjennyksen suorittaminen voi aiheuttaa turvallisuusriskin.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu vaatimukset sille, miten lähelle jätteiden keräyspaikkaa jäteauton on päästävä. Keräyspaikkaa järjestettäessä on otettava huomioon, että jäteauton tarvitsema ajoväylän leveys on vähintään 4 metriä, kaarteissa 4 metriä ja vapaa kulkukorkeus 4,4 metriä. Määräyksissä on säädetty erikseen, miten lähelle jäteauton kuljetusreittiä keräyspaikka on omakotitalo-, paritalo- ja vapaa-ajan kiinteistöillä sijoitettava. Enimmäisetäisyyksien määrittelemisellä varmistetaan kuljetusten sujuvuus ja tehokkuus. Kiinteistön haltija voi kuitenkin sopia kunnallisen jäteyhtiön kanssa keräyspaikan sijoittamisesta säännöksestä poikkeavaan paikkaan. Tällöin tyhjennyksistä voidaan periä jätetaksan mukainen lisämaksu, koska jäteastioiden tyhjentämisestä aiheutuu tällaisissa paikoissa ylimääräistä työtä ja lisäkustannuksia tavanomaisissa paikoissa sijaitseviin keräyspaikkoihin verrattuna.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu vaatimus sille, että työpaikkahuoneistojen ja enemmän kuin kaksi huoneistoa käsittävän asuinkiinteistön keräyspaikka tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin etäisyydelle kiinteistön ilmanottoaukoista ja asuinhuoneiden ikkunoista, jollei keräyspaikkaa palo-osastoida ja siihen toteuteta

riittävää ilmanvaihtoa. Omakotitalojen ja paritalojen jäteastioiden vastaava vähimmäisetäisyys naapurirakennuksesta on neljä metriä. Suojaetäisyydelle varmistetaan, ettei jätteiden keräyspisteistä aiheudu haittaa kiinteistöissä oleskeleville. Jos kuitenkin kunnan rakennusjärjestyksessä on poikkeavaa sääntelyä, noudatetaan rakennusjärjestystä.

Jätehuoltomääräysten lisäksi jätteen keräyspaikkaa koskien on otettava huomioon rakentamismääräyskokoelma, kunkin kunnan rakennusjärjestys ja paloturvallisuusnäkökohdat. Suomen Pelastusalan keskusjärjestö suosittelee yksittäisten korkeintaan 660 litran jäteastioiden vaakasuuntaiseksi turvaetäisyydeksi rakennuksen rästäslinjasta 4 m, useamman astian 6 m ja jätekatosten 8 m. Lisätietoja on oppaassa ”Pihan jäteastiat ja tuhopolttojen torjunta” (Suomen Pelastusalan keskusjärjestö, 2020). Asuinkiinteistöjen keräyspaikkojen suunnittelussa ja rakentamisessa on lisäksi syytä ottaa huomioon Rakennusteollisuuden ohjekortti RT 103638 Asuinkiinteistöjen jätehuolto, jossa on kattava ohjeistus keräyspaikan järjestämisestä.

Kiinteistön jäteastioiden luokse on oltava esteetön pääsy, jotta jäteastiat saadaan aina tyhjennettyä. Mikäli keräyspaikalle pääsy on estynyt esimerkiksi väärin pysäköidyn ajoneuvon vuoksi, ei jätteenkuljettajan tarvitse tyhjennyksen yhteydessä lähteä selvittämään, saadaanko esteet pois jäteastioiden luota.

Keräyspaikka on määräysten mukaan mitoitettava siten, että eri jätelajien jäteastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Kiinteistöillä on suositeltavaa varata keräyspaikkaan tilavuutta siten, että siihen mahtuu nykytilannetta enemmänkin jäteastioita, koska lajitteluvälitteet voivat muuttua. Keräyspaikkaan tulee olla esteetön pääsy, jotta kaikki keräyspaikan käyttäjät voivat tuoda jätteet jäteastioihin vaivattomasti. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä, sillä tällaiset esteet hankaloittavat jätteiden keräystä. Jos korkeuseroja on, on keräyspaikalle järjestettävä riittävän loivat luiskat. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät, jotta jäteastiat mahtuvat siitä vaivatta. Ovien tulisi olla 400 mm suurinta jäteastiaa leveämmät sujuvan ja turvallisen tyhjennyksen vuoksi. Käytännössä suurin 660 litran jäteastia vaatii 1250 mm kulkuaukon (kuljetusleveys 850 mm + varaus 400 mm).

Keräyspaikan pohjalle ja jäteastioiden siirtoväylille on annettu määräyksiä, joilla parannetaan jäteastioiden tyhjennettävyyttä ja kestävyyttä sekä jätteenkuljettajien työturvallisuutta. Lisäksi keräyspaikan kunnossapidolle, kuten lumitöille ja liukkauden estolle, on asetettu määräyksessä vaatimukset. Keräyspaikan ylläpidosta on huolehdittava, jotta jätteenkuljettaja voi liikkua keräyspaikalla turvallisesti ja jätteet saadaan tyhjennettyä toimivasti.

Väärinkäsitysten välttämiseksi määräyksessä on maininta siitä, että keräyspaikka on varattava ainoastaan jätehuollolle eli sitä ei voida käyttää muuna varastona. Keräyspaikan välittömään läheisyyteen ei saa jättää sellaista tavaraa, jota ei ole tarkoitettu vietäväksi jätteen käsittelypaikalle tai hyödynnettäväksi, sillä muutoin on vaarana, että tavarat kuormataan jätteenä jäteautoon. Muuta tavaraa kuin jätettä ei saa muutoinkaan säilyttää jäteastioissa kiinteistöillä siten, että jätteenkuljettaja voi erehtyä kuormaamaan tavarat jäteautoon.

28 § KERÄYSPAIKAN TAI JÄTEASTIAN LUKITSEMINEN

Monilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä keräyspaikka eli käytännössä jätekatos tai -huone taikka jäteastiat on lukittu. Määräyksen mukaan lukituksessa on käytettävä kaksoispesällistä lukkoa niin, että toiseen pesään sopii kunnallisen jäteyhtiön jätehuoltoavain. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää seinään upotettavaa avainsäilöä tai numerokoodilukitusta. Asiasta on aina ilmoitettava kunnalliselle jäteyhtiölle. Tarkoituksena on, ettei kuljettajien tarvitse kuljettaa mukanaan lukuisia eri avaimia, vaan he voivat käyttää yhtä tai korkeintaan muutamaa sarja-avainta. Näin nopeutetaan jätteen keräystä ja vähennetään oikean avaimen puuttumisesta aiheutuvia viivytyksiä tyhjennyksissä. Keräyspaikan lukitus ei saa olla itsestään salpautuva ja lukkiutuva, jotta jätekatoksesta tai -huoneesta pääsee aina ulos ilman avainta.

29 § KERÄYSPAIKAN SUOJAAMINEN

Määräyksessä on asetettu velvoite sijoittaa taajamissa keräyspaikat, joissa on yli kolme jäteastiaa, jätekatokseen tai jäteastiasuojaan. Vaatimus on voimassa ainoastaan taajamissa, jossa jätekatokset suurimmissa keräyspaikoissa ovat erityisen tärkeitä ympäristön siisteyden varmistamiseksi. Jätekatokset ovat kuitenkin suositeltavia myös haja-asutusalueella. Katokset helpottavat jätehuollon järjestämistä ja ehkäisevät roskaantumista. Jos käytössä on jäteastiasuoja, on kiinteistön haltijan huolehdittava suojan puhtaanapidosta niin, ettei jäteastioiden ja suojan väliin kerry jätteitä. Keräyspaikan suojaamisvaatimus koskee ainoastaan käsin siirrettäviä jäteastioita kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä.

30 § ALUEELLISET JÄTTEIDEN KERÄYSPISTEET

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa sekä kunnallisen jäteyhtiön, tuottajien että mahdollisten muiden tahojen järjestämillä alueellisilla keräyspisteillä, kuten aluekeräyspisteillä sekä ekopisteillä. Näillä määräyksillä ohjataan sekä keräyspisteitä käyttäviä tahoja että keräyspisteiden pitäjiä.

Keräyspisteitä käyttäville asetetuilla vaatimuksilla liittyen vastaanotettaviin jätteisiin ja niiden sijoittamiseen varmistetaan, ettei keräyspaikoille tuoda jätteitä, joiden käsittelyyn ei ole varauduttu tai joille ei ole tilaa. Keräyspisteisiin kuulumatomat jätteet aiheuttavat hankaluuksia ja lisäkustannuksia jätteiden kuljettamiselle ja käsittelylle. Jos jäteastioihin ei enää sovi jätteitä, ei jätteitä voi jättää jäteastian viereen, vaan on käytettävä muuta keräyspistettä. Näin ehkäistään roskaantumista.

Keräyspisteiden pitäjille on asetettu vaatimuksia liittyen pisteen ylläpitoon ja jäteastioiden tyhjentämiseen, jotta voidaan estää terveyshaitat, ympäristön likaantuminen ja roskaantuminen. Alueellisissa keräyspisteissä on oltava säännöksen mukaan siitä vastaavan tahon yhteystiedot, jotta asiakkaat voivat helposti ilmoittaa ongelmatilanteista, kuten ylitäysistä jäteastioista.

31 § KUORMAAMINEN

Määräyksessä on asetettu sallitut ajat jätteiden kuormaukselle taajamissa asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä. Määräyksellä rajoitetaan kuormauksesta aiheutuva melua asuinkiinteistöillä erityisesti yöaikaan, jolloin melu on erityisen häiritsevää, koska asuinkiinteistöillä on tarvetta alhaiseen melutasoon unen ja levon vuoksi. Kuljetukset voidaan kuitenkin aloittaa jo varhain aamulla ja niitä voidaan jatkaa myöhäiseen iltaan poikkeuksellisesti, jotta jätteet saadaan kuormattua haastavissakin olosuhteissa säännöllisten tyhjennysrytmien mukaisesti siten, ettei jäteastioiden ylitäyttöjä tule. Haastavat olosuhteet voivat aiheutua esimerkiksi hankalasta säästä tai siitä, että kalustorikko viivästyttää kuljetuksia. Kuljetuksia saadaan hoidettua nopeasti ja tehokkaasti juuri aikaisin aamulla ja myöhään illalla, kun muuta liikennettä on vain vähän.

Tavallisesti jätteiden kuljetukset hoidetaan arkisin ja lauantaisin, mutta poikkeuksellisesti kuormaamista voi olla tarvetta tehdä myös sunnuntaisin ja muina pyhäpäivinä viikolle sattuvien arkipyhien vuoksi. Jätteenkuljetuksia ei tehdä kunnallisen jäteyhtiön toimesta lainkaan uudenvuoden päivänä, pitkänäperjantaina, vappupäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä ja joulupäivänä. Muina pyhinä kuormaamista tehdään määräysten mukaisten aikojen puitteissa. On tärkeää, että tarpeen vaatiessa pyhinäkin voidaan ajaa riittävän pitkät vuorot, jotta tarvittavat kuljetukset saadaan hoidettua kattavasti ja jätteenkuljetusyrityksien käytännön työ saadaan hoidettua ilman erityisjärjestelyjä. Sunnuntai- ja pyhäpäivien kuormausajat koskevat vuosittain vain yksittäisiä päiviä.

Jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata sitä, että poikkeuksellisille kuormausajoille varhaisina aamuina ja myöhäisinä iltoina on haastavista olosuhteista tai poikkeuksellisista tapahtumista johtuvat perusteet, on kunnallisen jäteyhtiön raportoitava vuosittain laajennettujen kuormausaikojen käytöstä. Myös muun jätehuoltopalvelun tuottajan, kuten elinkeinotoiminnalle jätehuoltopalveluja tarjoavan yksityisen jätteenkuljetusyrityksen, on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle nämä tiedot, jos tyhjennyksiä tehdään poikkeuksellisesti laajennetuin ajoin. Jätehuoltoviranomaiselle on toimitettava tiedot siitä, kuinka monena päivänä laajennettuja kuormausaikoja on käytetty kussakin taajamassa asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä, ja millä perusteella laajennettujen aikojen käyttöön on päädytty. Jätehuoltoviranomainen voi pyytää lisäksi kunnalliselta jäteyhtiöltä koonnin asiasta saaduista asiakaspalautteista. Näin jätehuoltoviranomainen voi seurata asiaa koskevien määräysten toimivuutta.

Määräyksen mukaan jätteenkuljettajan on huolehdittava, että jätettä ei pääse leviämään kuormauksen aikana ympäristöön, jottei ympäristö roskaannu.

32 § KULJETTAMINEN

Säännöksessä on asetettu vaatimuksia sille, millaisessa säiliössä jätteet on kuljetettava tai miten jätteet on peitettävä, jottei jätettä pääse ympäristöön. Kuljetuksen aikana ympäristöön leviävä jäte voi aiheuttaa tapaturman vaaraa ja roskaantumista.

Kuljetustapa tai -välineet eivät saa heikentää erilliskerättävien jätejakeiden kiertäys- ja hyödyntämiskelpoisuutta. Jätelain 15 §:n mukaan erilliskerätyt tai erilaatuiset jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle ja tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta asiasta on sovittu tuottajien kanssa. Saman kuljetuskaluston käyttö vuoroperään eri jätejakeiden kuljetuksissa ei myöskään saa heikentää kerätyn jätejakeen kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta. Erilliskerätty jätemateriaali ei siis saa esimerkiksi likaantua kuljetuskalustosta niin, että kierrätettävyyys heikentyy.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava määräyksen mukaan selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jätelain 121 §:n mukaisen siirtoasiakirjan tarkoituksena on turvata jätteiden toimitus asianmukaiseen käsittelyyn, minkä lisäksi siirtoasiakirja luo edellytyksiä jätteiden kuljetusten seurantaan ja valvontaan.

33 § KULJETUSTIETOJEN TOIMITTAMINEN

Jätelain 39 §:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta ilmoittaa tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksissa. Velvoitetta on tarkennettu jäteasetuksen 26 §:ssä, minkä lisäksi tietojen toimittamisvelvollisuutta ja toimittamisen tapaa on täsmennetty jätehuoltomääräyksissä. Säännöksen mukaan jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä neljännesvuosittain.

Säännöksen mukaan kunnallinen jäteyhtiö voi sopia jätteenkuljettajien kanssa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen kuljetustietojen toimittamisesta siten, että jäteyhtiö toimittaa kuljetustiedot jätehuoltoviranomaiselle jätteenkuljettajan sijaan jätehuoltoviranomaisen kanssa sovitulla tavalla sähköisesti. Tällöin jätteenkuljettajan ei tarvitse toimittaa tietoja jätehuoltoviranomaiselle erikseen.

Käytännössä kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen tiedot ovat jätehuoltoviranomaisen käytössä jatkuvasti ajantasaisena jätteenkuljetuksen tilaajan eli kunnallisen jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen osin yhteisesti käyttämän ohjelmiston ansiosta. Kunnallinen jäteyhtiö saa myös kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa olevien saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustiedot siirtoasiakirjoin, koska se toimii jätevesilietteiden vastaanottajana ja käsittelypalvelun laskuttajana. Nämäkin kuljetustiedot ovat jätehuoltoviranomaisen käytettävissä yhteisesti käytettävän ohjelmiston ansiosta.

Sen lisäksi, että jätteenkuljetustiedot saadaan jätehuoltoviranomaiselle kunnalliselta jäteyhtiöltä, jätehuoltoviranomainen voi tarkastella saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustietoja SIIRTO-rekisterin kautta. SIIRTO-rekisteri on Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämä rekisteri sähköisten siirtoasiakirjojen tiedoista. Velvollisuus toimittaa kuljetustietoja jätehuoltoviranomaiselle ei koske jätelainsäädännön mukaisesti saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustietoja, jos kuljetustiedot on toimitettu SIIRTO-rekisteriin. Käytännössä tällä alueella sähköiset siirtoasiakirjatiedot siirtyvät Jätekuon järjestelmästä SIIRTO-rekisteriin. Paperisia siirtoasiakirjoja käyttävät kuljettajat syöttävät tiedot itse SIIRTO-rekisteriin ja toimittavat lisäksi siirtoasiakirjat Jätekuukoon.

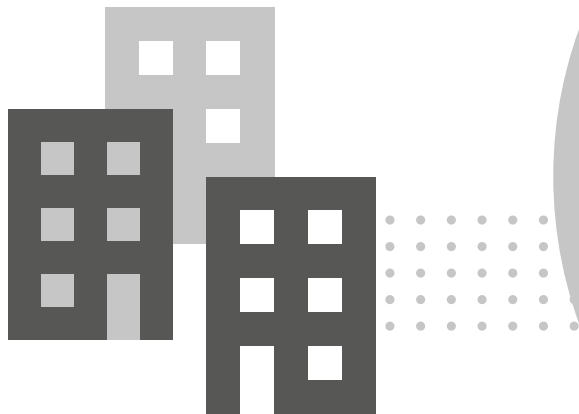
Jos tietoja on toimitettava erikseen jätehuoltoviranomaiselle sen vuoksi, että ne ovat muissa rekistereissä puutteelliset, tiedot on toimitettava taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja, jotta tietojen siirtäminen jätteenkuljetusrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta. Tiedot saadaan tällä tavalla vietyä rekisteriin oikeellisesti niin, että inhimillisten virheiden mahdollisuus tietojen syöttämisessä saadaan minimoitua. Tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentaohjelmista on saatavilla ilmaisversioita, eikä tietojen toimittaminen tällä tavoin ole kuljettajille kohtuutonta.

34 § JÄTTEIDEN VASTAANOTTO- JA KÄSITTELYPAIKAT

Säännöksessä on määrätty se, mihin jätteenkuljettajien on kerätyt jätteet toimitettava. Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljettettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan. Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet velvoitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamaan ja tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan. Näin varmistetaan, että jätteet ohjautuvat asianmukaisesti ja kattavasti sille taholle, joka vastaa jätelain mukaisesti jätteiden käsittelystä.

Jätteiden alkuperän ja hyödyntämiskelpoisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että kunnan jätehuoltovastuun piiriin kuuluvat jätteet kuljetetaan suoraan jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottopaikkaan. Kuljettaja ei tämän vuoksi voi välivarastoida kuljettamaansa kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä, ellei kunnallinen jäteyhtiö ole katsonut välivarastointia tarpeelliseksi ja sopinut tästä kuljettajan kanssa. On lisäksi huomattava, että pelkkä jäteyhtiön lupa ei mahdollista jätteen vastaanottotoimintaa, joten välivarastointipaikalla on oltava lisäksi tarvittavat luvat (ympäristölupa tai jätelain 100 §:n mukainen rekisteröinti).

Säännöksessä tuodaan esille myös yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat velvoitteet ja käytännöt. Määräyksellä pyritään siihen, että vastaanottopaikoille toimitetaan vain sinne tarkoitettua jätettä, jotta jatkokäsittely on toimivaa ja ympäristöhaittoja ei pääse syntymään.



35 § EROTUSKAIVOJÄTTEET JA NIIDEN TOIMITTAMINEN KÄSITELTÄVÄKSI

Hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä on huolehdittava säännöllisesti. Kyseisten kaivojen tyhjentäminen ja hoitaminen ovat ennakkoivia toimia, joilla ehkäistään ongelmia viemäriverkostossa. Myös hulevesijärjestelmistä liete on tyhjennettävä tarvittaessa. Kirjanpitovaatimus tyhjennyksistä on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Erotuskaivojätteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Kun lietteet luovutetaan tällaiselle kuljettajalle, varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus ja jätteiden päätyminen luvalliseen käsittelypaikkaan. On huomattava, että öljynerotuskaivojen ja osin myös hiekanerotuskaivojen jätteet ovat vaarallista jätettä, joiden kuljetuksessa ja käsittelyssä vaaditaan erityistä huolellisuutta.

Säännöksessä veloitetaan kuljettamaan erotuskaivojätteet kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan siltä osin kuin kyse on sellaisesta jätteestä, joka syntyy kunnan jätehuollon järjestämispiiriin kuuluvalla kiinteistöllä. Tämä velvoite koskee jätteenkuljettajaa. Muilta kiinteistöiltä lietteet kuljetetaan valittuun luvalliseen vastaanottopaikkaan. Erotuskaivojätteiden kuljettaminen vastaanottopaikkoihin, joilla ei ole edellytyksiä käsitellä lietteitä asianmukaisesti, voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

36 § JÄTEVESILIETTEIDEN TYHJENNYS JA LIETTEIDEN TOIMITTAMINEN KÄSITELTÄVÄKSI

Saostussäiliöiden ja laitepuhdistamoiden liettilöiden lietteenpoiston vähimmäistyhjennysvelvoite on asetettu jätevesijärjestelmän häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi sekä ehkäisemään ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa haittaa. Saostussäiliöistä ja niitä vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. 1-2 hengen vakituksilla asuinkiinteistöillä ja vapaa-ajan kiinteistöillä saostussäiliöistä ja niitä vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kahden vuoden välein.

Jätevesilietteiden vähimmäistyhjennysvälit koskevat saostussäiliöiden lisäksi myös laite- eli pienpuhdistamoiden liettilöitä. Säännöllinen lietteenpoisto on niissäkin tärkeää, jotta puhdistustulos säilyy hyvänä. Jätehuoltoviranomaisen päätöksellä laitepuhdistamon jätevesilietteiden poisto voidaan tehdä säädettyä harvemmin, jos jätteen haltija hakee jätehuoltomääräyksistä poikkeamista ja osoittaa hakeuksessaan, että harvempi tyhjennysväli on laitepuhdistamon suunnittelijan tai valmistajan antamien ohjeiden mukainen ja turvaa laitepuhdistamon asianmukaisen toiminnan. Jätehuoltoviranomaiselle on annettava pyydettyä selvitys laitepuhdistamon käyttö- ja huolto-ohjeista ja niiden mukaisesti tehdyistä huoltotoimenpiteistä, jotta se voi varmistaa toiminnan asianmukaisuuden.

Umpisäiliöt on tyhjennettävä niiden täyttyessä. Umpisäiliöiden tarkoitus on pitää jätevedet sisällään, joten taloudellisinta on suorittaa tyhjennys, kun säiliö on täyttynyt. Umpisäiliöiden on oltava täysin ehjiä ja tiiviitä ja niiden kunnon tarkasta-

minen on myös helpointa tehdä tyhjennettäessä. Tyypillisesti tyhjennykset tehdään useaan kertaan vuodessa. Umpisäiliön kunnan varmistamiseksi ja kiinteistön jätevesien asianmukaisen käsittelyn turvaamiseksi myös umpisäiliöille on määrätty viiden vuoden vähimmäistyhjennysväli.

Lietteiden vähimmäistyhjennysväliä koskeva sääntely koskee kaikkia sellaisia kiinteistöjä, joita käytetään ja jätevesilietettä syntyy. Pienille talouksille ja vapaa-ajan kiinteistöille on mahdollistettu muita kiinteistöjä pidempi tyhjennysväli, koska niillä syntyvän jätevesilietteen määrän on arvioitu olevan tyypillisesti vähäinen. Samalla kuitenkin varmistetaan, että lietteiden tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät, ettei jätevesiliettestä aiheudu haittaa ympäristölle tai kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmälle. Liian pitkät tyhjennysvälit myös hankaloittaisivat tyhjennysten käytännön suorittamista, koska jätevesiliete kovettuu säiliössä.

Saostussäiliöt, joihin johdetaan pelkäästään harmaita jätevesiä tai virtsaa, tulee tyhjentää tarvittaessa. Harmailla jätevesillä tarkoitetaan jätevettä, joka on peräisin ainoastaan pesemisestä, siivoamisesta, keittiöstä tai muusta vastaavasta toiminnasta. Harmaa jätevesi ei sisällä vesikäymälän huuhteluvettä tai esimerkiksi kuivakäymälän suotovesiä. Mustien jätevesien eli käymäläjätevesien käsittelyyn tarkoitetut saostussäiliöt on tyhjennettävä useamminkin, jos jätevesijärjestelmän suunnittelijan / valmistajan ohjeet näin edellyttävät. On tärkeää huomata, että vähimmäistyhjennysvälejä on noudatettava, vaikka lietteen käsittely tapahtuisi kiinteistöllä omaoimisesti.

Jätevesilietesäiliöihin kertyvän lietteen lisäksi on huolehditava fosforinpoistokaivojen suodatinmassojen, biosuotimiin kertyvien massojen sekä maapuhdistamoiden massojen jätehuollosta. Kirjanpito vaatimus on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Lietteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätelain 94 § velvoittaa jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavat toimijat tekemään hakemuksen alueelliselle ELY-keskukselle toiminnan hyväksymiseksi tähän rekisteriin. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että kuljettaja toimii ammatteisesti, lakien ja asetuksen mukaan, toiminnasta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja kuljetuskalusto soveltuu käyttötarkoitukseensa. Kun lietteet luovutetaan tällaiselle kuljettajalle, varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Jätekuukko pitää verkkosivuillaan listaa urakoitsijoista, jotka ovat jätehuoltorekisterissä (www.jatekuukko.fi/lietteet).

Säännöksessä veloitetaan kuljettamaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva jätevesiliete kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan. Tämä veloite koskee lietteen kuljettajaa. Käytännössä vastaanottopaikkoina toimivat kunnalliset jätevedenpuhdistamot, joiden kanssa kunnallinen jäteyhtiö on sopinut vastaanotosta. Määräyksessä esitetään lietteiden kuljettaminen laajamittaisesti esimerkiksi läheiselle maatilalle, joka ei ole kunnallisen jäteyhtiön osoittama käsittelypaikka. Lietteiden kuljettaminen vastaanottopaikkoihin, joilla ei ole edellytyksiä käsitellä lietteitä asianmukaisesti, voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

Saostus- ja umpisäiliöiden ehjyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä tyhjennysten mahdollistamiseksi jätehuoltomääräyksissä on annettu määräyksiä koskien lietesäiliöiden kunnossapitoa ja saavutettavuutta tyhjennettäessä. Saostus- ja umpisäiliöiden sekä muiden vastaavien jätevesilietesäiliöiden rakenteiden on oltava ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseen sopivia, jotta säiliöt saadaan tyhjennettyä toimivasti, eikä lietettä pääse ympäristöön. Säiliöiden luokse on päästävä esteettömästi ja turvallisesti yleisesti käytössä olevalla tyhjennyskalustolla. Pääsyn säiliöiden luokse on oltava näin ollen kantava, eikä edessä saa olla esimerkiksi istutuksia tai piharakenteita.

Määräys säiliöiden kunnossapidosta ja esteettömän kulkuyhteyden varmistamisesta kohdistuu kiinteistön haltijaan. Tyhjennysedellytyksistä kiinteistöllä vastaa viimekädessä kiinteistön haltija, sillä edellytysten täyttäminen voi vaatia esimerkiksi puiden kaatoja tai muita isohkoja muutostöitä kiinteistöllä. Tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamisesta voi vastata kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, kuten kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö, joka on tilannut tyhjennyksen.

Saaressa tai muutoin vailla riittävän kantavaa tieyhteyttä olevien kiinteistöjen jätevesilietteiden tyhjennykset ovat usein haasteellisia järjestää. Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, on kiinteistöllä käytettävä jätevesijärjestelmää, jonka lietesäiliö tyhjennetään laitevalmistajan käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti itse ja säiliöistä poistettu jätevesiliete käsitellään omatoimisesti jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jätehuoltomääräyksissä sallitaan tietyin edellytyksin pienimuotoinen lietteen omatoiminen käsittely. Myös muutaman naapurikiinteistön tai muun lähellä sijaitsevan kiinteistön (2-5 kiinteistön ja asuinhuoneiston) yhteinen käsittely sallitaan. Muita lähellä sijaitsevia kiinteistöjä voivat olla esimerkiksi saman yksityistien varrella olevat kiinteistöt. Käsittely on kuitenkin oltava pienimuotoista, sillä muunlaista käsittelyä kunnallisen jätehuoltojärjestelmän ulkopuolella jätelaki ei mahdollista. Lisäksi edellytetään, että yhteiskäsittelijänä on aktiiviviljelijä, sillä viljelijöillä on parhaat edellytykset jätevesilietteiden asianmukaiseen käsittelyyn ja peltolevitykseen. Aktiiviviljelijällä tarkoitetaan maataloustoimintaa harjoittavaa tahoja, jolla on viljelyksessä peltoa.

Jätevesilietteiden omatoimisella käsittelyllä mahdollistetaan lietteiden sisältämien ravinteiden hyötykäyttö lähellä lietteiden syntypaikkaa. Omatoiminen käsittely on mahdollista siten, että jätevesilietteet levitetään käsiteltynä viljelyksessä olevalle pellolle. Pellon on oltava kiinteistön haltijan omassa hallinnassa eli joko omassa omistuksessa ja käytössä (ei vuokrattu muulle henkilölle) taikka vuokrattu omaan käyttöön. Omatoiminen saostussäiliöiden mustien jätevesilietteiden ja umpisäiliölietteiden (eli vesikäymälöiden jätevesiä sisältävien lietteiden) käsittely on sallittua, kun kiinteistöllä on käytössään joko omana tai esimerkiksi vuokrattuna siihen soveltuvat laitteistot ja olosuhteet ovat sopivat. Kun tällaisesta menettelystä ilmoitetaan, jätehuoltoviranomainen varmistaa, että stabiloitu jätevesiliete voidaan käyttää lannoitustarkoituksessa eli kiinteistöllä on oltava hallinnassaan viljely-

käyttöön soveltuvaa peltoalaa. Siksi useimmiten kyseeseen tulee aktiiviviljelijä. Jätevesilietteiden levittäminen kielletään kuitenkin kokonaan pohjavesialueiden pelloille ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Jätevesilietettä ei saa levittää myöskään taajamissa, koska levittäminen voisi aiheuttaa haittaa tiheästi rakennetuilla alueilla.

Jätevesilietete tulee aina stabiloida ennen peltokäyttöä. Soveltuvia menetelmiä ovat esimerkiksi kalkkistabilointi ja termofiilinen stabilointi. Koska jätevesilietteen tulee olla käsiteltyä, on huomioitava, ettei lietteen levitykseen voida käyttää sellaista kalustoa, jolla on kuljetettu myös käsittelemätöntä lietettä, koska muutoin peltoon voi päätyä taudinaiheuttajia. Kun jätevesilietettä käytetään lannoitustarkoituksessa, on jätealan sääntelyn lisäksi otettava huomioon kulloinkin voimassa oleva lannoitelainsäädäntö ja jätevesilietteiden maatalouskäyttöä koskeva lainsäädäntö. Niissä säädetään mm. viljelyrajoituksista sekä sallituista levityksen ajankohdista ja kohteista.

Käsitellyn lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteen tuomat viljelyrajoitukset. Siten käsitellyn lietteen sijoittaminen peltoon erikseen on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain tälle kyseiselle alueelle.

Määräyksissä edellytetään ilmoituksen tekemistä lietteiden omatoimisesta käsittelystä, kun kiinteistöllä käsitellään vesikäymälän jätevesiä sisältäviä lietteitä. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot, joilla voidaan arvioida omatoimisen käsittelyn asianmukaisuus mm. selvitys käsiteltävän lietteet määrästä ja laadusta, lietteen käsittelytavasta sekä lietteiden hyödyntämispaikasta (esim. peltokartoin). Tiedot omatoimisesta käsittelystä on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle hyvissä ajoin ennen käsittelyn aloittamista, jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata ja ympäristönsuojeluviranomainen valvoa asianmukaista jätehuollon toteutumista. Myös omatoimisesta käsittelystä luopumisesta on ilmoitettava, jotta viranomaisella on ajantasainen tieto tilanteesta.

Kun jätehuoltoviranomainen on käsitellyt ilmoituksen jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä, tästä ilmoitetaan asiakkaalle. Ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä annetaan tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kuntien jäteyhtiölle. Tieto jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Jos toiminta ei ole säännösten mukaista, jätehuoltoviranomainen voi kieltää jätevesilietteiden omatoimisen käsittelyn.

Ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on voimassa viisi vuotta, minkä jälkeen jätehuoltoviranomaiselle on tehtävä uusi ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä. Määräaika on asetettu, jotta rekisteritiedot pysyvät ajan tasalla. Jätevesilietteiden omatoimisessa käsittelyssä tapahtuneista muutoksista ei välttämättä muutoin ilmoiteta. Jätehuoltoviranomainen tiedottaa niitä asiakkaita, joiden ilmoituksen voimassaoloaika on umpeutumassa. Näin asiakkaat ovat tietoisia siitä, milloin ilmoitus on tehtävä uudelleen.

Vähäisen lietemäärän osalta saostussäiliöiden lietteenpoisto ja -käsittely on rajoitetusti sallittu tehtäväksi itse siten, että lietteet kompostoidaan kiinteistöllä. Kompostointi on mahdollista, kun kyseessä on harmaiden jätevesien lietteet eli

lietteet eivät sisällä wc-jätevesiä. Kiinteistöllä on oltava käsittelyyn soveltuva kompostori sekä mahdollisuus poistaa jätevesiliete säiliöstä esimerkiksi oppopumpulla. Joissakin laitepuhdistamoissa jätevesiliete kerätään kiinteässä muodossa lietepussiin, joka voidaan kompostoida. Jätevesilietteen kompostoinnista on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle, mutta kirjallista ilmoitusta ei tarvitse tehdä, vaan myös suullinen ilmoitus riittää. Myös maasta pois kaivetut maasuodattamon tai imeytyskentän massat sekä fosforinpoistokaivojen massat voidaan käsitellä kompostoimalla tai hyödyntää ravinteena pelloilla. Tältä osin omatoimisesta käsittelystä ei edellytetä ilmoitusta jätehuoltoviranomaiselle.

Saostussäiliöiden, laitepuhdistamoiden ja umpisäiliöiden lietteitä sekä muita vastaavia jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa säännöksen mukaan levittää metsään tai muualle maastoon. Tämä olisi jo jätelain nojalla kiellettyä hallitsematonta jätteiden käsittelyä, josta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista.

39 § KÄYMÄLÄJÄTE

Kuivakäymäläjätteet on säännöksen mukaan kompostoitava jätehuoltomääräysten 20 §:n mukaisesti kiinteistöllä tai toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan. Käymäläjätteitä voidaan vastaanottaa tällä hetkellä ainakin jätekeskuksen yhteydessä olevalla biokaasulaitoksella ja niillä kuntien jätevedenpuhdistamoilla, joiden kanssa kunnallinen jäteyhtiö on sopinut vastaanotosta.

Käymäläjätettä ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin tai viedä aluekeräyspisteeseen, sillä tästä aiheutuisi hajuhaittaa ja vaikeuksia jätteiden asianmukaiselle käsittelemiselle. Jottei käymäläjätteestä aiheudu ympäristöhaittaa, sitä ei saa myöskään haudata kompostoimatta maahan.

Lisäksi kemiallisten käymälöiden käymäläjäte on toimitettava kunnan viemäriverkoon vesihuoltolaitoksen ohjeiden mukaisesti tai muuhun luvalliseen paikkaan. Asianmukaisella vastaanottopaikkaan toimittamisella estetään mm. hygieeniset haitat.

40 § YLEISÖTILAISUUKSIEN JÄTEHUOLTO

Yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta. Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Veloitte jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jätteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan.

Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle. Varsinkin suuremmissa yleisötilaisuuksissa kierrätettäviä jätteitä syntyy niin paljon, että lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Määräysten mukaiset lajitteluvelvoitteet koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä. Muilta osin paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi- ja biojätteen erilliskeräys ja kierrätys on järjestettävä jäteasetuksen 14 §:n mukaisesti.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta on määrätty myös siltä osin kuin tilaisuudella ei ole selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat Facebook-tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon Facebookissa leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Ensisijaisesti vastuu siivoamisesta on roskaajilla, mutta toissijaisesti tällaisen tapahtuman koollekutsujan on huolehdittava alueen siivoamisesta tapahtuman jälkeen.

Määräyksen mukaan suurimmista yleisötilaisuuksista on tehtävä jätehuoltosuunnitelma, joka esitetään pyydettyessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Määräyksellä pyritään edistämään jätehuollon järjestelyjen huomioon ottamista jo tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

41 § ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN YLEISILLÄ ALUEILLA

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa. Säännöksessä annetaan näin ollen ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä velvoitteita.

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa on korostettu säännöksessä kieltämällä jätteiden sijoittaminen jätteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Yleisten alueiden jätteastioiden ylläpitäjä on lisäksi veloitettu huolehtimaan jätteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä. Koska yleisillä alueilla olevat jätteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, määräys koskee myös näitä muita tahoja, kuten tienpitäjiä.

42 § VAARALLISTEN JÄTTEIDEN JÄTEHUOLTO

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat kaikkia toimijoita. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä säädetään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan palo-, räjähdys-, terveydelle tai ympäristölle vaarallisia jätteitä. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat mm:

- paristot
- erilaiset akut ja laitteet, joissa akku on kiinteästi liitettynä
- loisteputket ja elohopealamput (esim. energiansäästölamput)
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- eräät puhdistusaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu
- torjunta-aineet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkkejätteet

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Vaikka jätelaissa ja -asetuksessa määrätään vaarallisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta, tämä tuodaan esille lyhyesti myös jätehuoltomääräyksissä, sillä tämä on erittäin tärkeää vaarallisten jätteiden asianmukaisen käsittelyn järjestämiseksi. Vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa kiinteistöittaisen keräyksen piirissä oleviin jäteastioihin tai aluekeräyspisteisiin.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta ennen jatkovastaanottoon toimittamista koskee kaikkia kiinteistöjä, myös esimerkiksi päivittäistavara-kaupoissa sijaitsevia kerätyn sähkö- ja elektroniikkaromun säilytykseen tarkoitettuja jäteastioita tai kontteja ja varmistaa osaltaan jätteen asianmukaista käsittelyä.

Vaaralliset jätteet on toimitettava niille erikseen järjestettyihin vastaanottoaikoihin. Kunnan on jätelain 32 §:n mukaisesti järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet on määrätty toimitettavaksi kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin vastaanottoaikoihin. Jos maa- ja metsätaloudessa syntyvä vaarallisen jätteen määrä on niin suuri, ettei vastaanottoaikassa ole kapasiteettia sen vastaanottamiseen, voidaan katsoa, ettei kyse ole kohtuullisesta jätelmäärästä. Kunnallinen jäteyhtiö on järjestänyt vaarallisten jätteiden vastaan-

oton mm. jätekeskuksessa ja lajitteluasemilla, joissa vaaralliset jätteet otetaan vastaan kontteihin. Lääkejätteet voidaan toimittaa myös apteekkeihin, joiden kanssa kunnallinen jäteyhtiö on sopinut vastaanotosta.

Vaarallisista jätteistä paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput sekä osa sähkölaitteista ovat tuottajavastuunalaisia jätteitä. Ne toimitetaan tuottajan tai jakelijan esimerkiksi päivittäistavarakaupoissa olevaan keräykseen.

Muiden kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien kiinteistöjen, kuten kuntien virastojen, kunnallisten sairaaloiden ja terveysasemien sekä koulutuslaitosten on toimitettava vaaralliset jätteet sellaiselle vastaanottajalle, jolla on lupa vaarallisten jätteiden vastaanottamiseen. Sama velvoite koskee myös valtion ja seurakuntien kiinteistöjä sekä elinkeinonharjoittajia.

Isompien vaarallisten jätteiden erien tuomisesta on sovittava vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jätemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin. Ilmoituksen kautta kunnallinen jäteyhtiö voi myös velvoittaa toimittamaan maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaarallista jätettä olevat merkittävät erät toimitettavaksi muualle, jos käsittely ei ole mahdollista kunnallisessa järjestelmässä.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä on säännökset jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin, mahdollisuuksien mukaan alkuperäiseen pakkaukseen. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi sekä sen ominaisuudet. Tällä tavalla jätteen laatu ja ominaisuudet ovat varmasti tiedossa niin jätteen haltijalla kuin jätteen vastaanottajalla, ja jäte osataan ohjata vastaanotto paikalta oikeanlaiseen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei turvallisuuden vuoksi saa säilyttää merkitsemättömissä pakkauksissa. Etenkään elintarvikepakkauksiin vaarallisia jätteitä ei pidä koskaan pakata turvallisuussyistä.

43 § VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIINTEISTÖLLÄ

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen. Säännöksessä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden säilyttämisestä turvallisesti asianmukaisissa astioissa, lukitussa tai valvotussa tilassa. Näin sellaisilla kiinteistöillä, joilla asuu tai työskentelee useita henkilöitä, huolehditaan keräyksen turvallisuudesta.

Säännöksessä veloitetaan kiinteistön haltijaa tiedottamaan keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaaralliset jätteet sijoitetaan keräyspaikalle oikein, jottei niiden keräämisestä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

44 § ERITYISJÄTTEET

Erityisjätteet ovat muita kuin vaarallisia jätteitä, jotka vaativat kuitenkin haitallisuutensa tai muun laatunsa takia erityistoimia keräyksen, kuljetuksen tai käsittelyn aikana, kuten välitöntä peittämistä kaatopaikalla. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät jätteet (esimerkiksi neulat, ruiskut ja veitsenterät) sekä haisevat ja pölyävät jätteet. Jottei näistä jätteistä aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa ympäristölle, on määrätty pitämään ne muista jätteistä erillään ja pakkaamaan tiiviisiin, asianmukaisilla merkinnöillä varustettuihin astioihin.

45 § TIEDOTTAMISVELVOITE

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty kiinteistön haltijalle velvollisuus tiedottaa jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä kiinteistöllä asuville ja siellä työskenteleville. Tiedotusvelvollisuudella varmistetaan, että jätehuoltopalvelujen käyttäjät saavat tarvittavat tiedot jätehuollon asianmukaisesta hoitamisesta. Kiinteistön haltijan on määräksen mukaan myös seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Näin ollen kiinteistön haltijalla on velvoite seurata mm. sitä, että jätteiden keräyspaikka täyttää jätehuoltomääräysten vaatimukset ja keräyspaikkaa käytetään oikein.

46 § JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN SEURANTA JA VALVONTA

Säännös jätehuoltomääräysten seurannasta ja valvonnasta on informatiivinen. Kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimiva Savo-Pielisen jätelautakunta hoitaa jätelain mukaiset ja kuntien yhteisesti sopimat viranomaistehtävät, joihin kuuluu myös jätehuoltomääräysten toteutumisen seuranta. Tätä seurantaa tehdään vain siltä osin kuin määräykset koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä.

Jätehuoltomääräysten valvonta kuuluu jätelain mukaisesti kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja ELY-keskuksille. Lisäksi on otettava huomioon, että jätelain mukaisesti jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisemisestä säädetään myös terveydensuojelulaissa, jonka mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisella on toimivaltaa, kun valvonta koskee jätteistä aiheutuvaa terveyshaittaa.

Ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat kaikkia toimijoita ja jätehuoltomääräysten toteutumista kokonaisuudessaan. Ensisijaisesti valvontavastuu on kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla. Erityisesti, jos kyseessä on usean kunnan alueelle ulottuvat ympäristövaikutukset, myös ELY-keskukset valvovat määräysten toteutumista. Valvovilla viranomaisilla on mahdollisuus antaa valvontamääräyksiä jätehuoltomääräysten rikkomisesta ja käyttää tehosteena hallintopakkoa, kuten uhkasakkoa, teettämisuuhkaa tai keskeyttämisuuhkaa. Mahdollista on myös tutkintapyyntöjen tekeminen poliisille.

47 § POIKKEAMINEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSISTÄ

Jätehuoltomääräykset ovat kunnallinen säädös, josta jätehuoltoviranomainen voi yksittäisestä tapauksessa erityisestä syystä myöntää poikkeuksen. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti ja asia käsitellään hallintomenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Poikkeukselle on oltava jokin erityinen, perusteltu syy. Se voidaan myöntää vain niissä tapauksissa, joissa hakija kykenee muulla kuin jätehuoltomääräyksissä säädetyllä tavalla toimimaan siten, ettei jätehuollon järjestäminen vaikeudu, eikä ympäristölle tai terveydelle aiheudu haittaa tai vaaraa. Poikkeaminen ei saa vaarantaa myöskään jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta. Jos on epäselvyyttä siitä, voiko ympäristöhaittoja aiheutua, pyytää jätehuoltoviranomainen lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta ennen asian ratkaisemista.

48 § VOIMAANTULO

Jätehuoltomääräykset tulevat säännöksen mukaisesti voimaan 1.10.2024 ja niillä kumotaan aikaisemmin voimassa olleet kunnalliset jätehuoltomääräykset, jotta alueella on voimassa yhdet yhtenäiset ja ajantasaiset määräykset. Jätehuoltomääräykset tulevat voimaan muutoksenhausta huolimatta kuntalain 143 §:n mukaisesti.



SAVO-PIELISEN JÄTELAUTAKUNNAN TOIMIALUE



SAVO-PIELISEN JÄTELAUTAKUNTA

PL 1097 (Suokatu 42)
70111 Kuopio
puh. 017 185 668
jatelaentakunta@kuopio.fi
www.jatelaentakunta.fi